

**Banca Națională
a Moldovei**

SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE ȘI INDIVIDUALE CONDENSATE

Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2024

**Întocmite în conformitate cu Standardul Internațional de Contabilitate SIC 34
Raportare financiară interimară**

(neauditate)

Cuprins

Situații financiare consolidate și individuale condensate:

Bilanțul contabil consolidat și individual condensat neauditat	1
Situația consolidată și individuală condensată a rezultatului global neauditată	3
Situația consolidată și individuală condensată a fluxurilor de mijloace bănești neauditată	5
Situația consolidată și individuală condensată privind capitalul și rezervele neauditată	7
Note la situațiile financiare consolidate și individuale condensate neauditate:	11
1. Informație generală despre Banca Națională a Moldovei	11
2. Baza de întocmire	12
3. Politici contabile materiale	14
4. Managementul riscului	15
5. Numerar și plasamente pe termen scurt	64
6. Valori mobiliare investiționale	65
7. Active în /datorii față de organizațiile financiare internaționale	68
8. Aur monetar	72
9. Valori mobiliare emise de Guvernul RM	73
10. Active și datorii financiare	76
11. Imobilizări corporale și necorporale	86
12. Alte active	88
13. Moneda națională în circulație	90
14. Disponibilități ale Guvernului RM	92
15. Disponibilități ale băncilor	93
16. Certificate emise de BNM	94
17. Disponibilități ale altor clienți și alte datorii	94
18. Capital și rezerve	95
19. Venituri din dobânzi	97
20. Cheltuieli cu dobânzi	98
21. Venituri/(Pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase	99
22. Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare	100
23. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice	100
24. Cheltuieli operaționale	104
25. Părți afiliate	106
26. Angajamente și datorii contingente	108
27. Contracte de leasing	111
28. Evenimente ulterioare	113

		CONSOLIDAT		BANCA	
		30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	Note	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
ACTIVE					
Active în valută					
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	13 279 095	19 831 327	13 279 095	19 831 322
Valori mobiliare investiționale	6	81 227 301	74 798 336	81 227 301	74 798 336
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 280 823	4 267 146	4 280 823	4 267 146
Aur monetar	8	98 972	85 533	98 972	85 533
Alte active	12	2 884	2 874	2 884	2 874
		98 889 075	98 985 216	98 889 075	98 985 211
Active în moneda națională					
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	71	30	-	-
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 211 342	14 252 043	14 180 243	14 226 117
Credite acordate băncilor și altor persoane		27 267	21 987	27 267	21 987
Investiții în filiale		-	-	24 000	24 000
Imobilizări corporale	11	71 704	75 949	71 060	75 065
Imobilizări necorporale	11	40 681	38 894	40 637	38 846
Active privind impozitul pe profit amânat		15	15	-	-
Alte active	12	11 026	12 423	10 629	12 111
		14 362 106	14 401 341	14 353 836	14 398 126
TOTAL ACTIVE		113 251 181	113 386 557	113 242 911	113 383 337
DATORII					
Datorii în valută					
Disponibilități ale Guvernului RM	14	1 015 468	1 273 531	1 015 468	1 273 531
Disponibilități ale băncilor	15	16 746 115	17 667 546	16 746 115	17 667 546
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	4 982 010	5 063 104	4 982 010	5 063 104
Alte datorii	17	274 548	287 367	273 622	286 224
		23 018 141	24 291 548	23 017 215	24 290 405
Datorii în moneda națională					
Moneda națională în circulație	13	43 746 029	42 090 746	43 746 029	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	14	9 875 425	9 496 028	9 875 425	9 496 028
Disponibilități ale băncilor	15	23 662 344	22 571 500	23 662 344	22 571 500
Disponibilități ale altor clienți	17	322 441	313 981	325 117	321 479
Certificate emise de BNM	16	6 533 487	11 179 999	6 533 487	11 179 999
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	1 544	1 821	1 544	1 821
Alte datorii	17	49 713	65 386	49 735	64 939
		84 190 983	85 719 461	84 193 681	85 726 512
TOTAL DATORII		107 209 124	110 011 009	107 210 896	110 016 917

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
CAPITAL ȘI REZERVE					
Capital autorizat		1 124 372	1 124 372	1 124 372	1 124 372
Fondul general de rezervă		2 022 626	2 022 626	2 022 626	2 022 626
Total capital statutar		3 146 998	3 146 998	3 146 998	3 146 998
Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		-	-	-	-
Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale		178 427	178 427	178 427	178 427
Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase		39 970	39 970	39 970	39 970
Alte rezerve	18	(233 252)	9 610	(241 837)	1 025
		(14 855)	228 007	(23 440)	219 422
Capital și rezerve atribuibile Băncii		3 132 143	3 375 005	3 123 558	3 366 420
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		1 451 853	-	1 451 853	-
Diferențe din reevaluarea metalelor prețioase		13 438	-	13 438	-
Profit disponibil pentru distribuire atribuibilă Băncii*		1 444 065	-	1 443 166	-
- din activitatea Băncii		1 443 166	-	1 443 166	-
- din activitatea filialei		899	-	-	-
Interese care nu controlează		558	543	-	-
TOTAL CAPITAL ȘI REZERVE		6 042 057	3 375 548	6 032 015	3 366 420
TOTAL DATORII, CAPITAL ȘI REZERVE, PROFIT DISPONIBIL PENTRU DISTRIBUIRE*		113 251 181	113 386 557	113 242 911	113 383 337

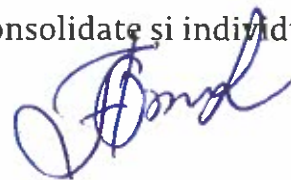
*Profitul disponibil pentru distribuire este calculat în scop informativ, acesta fiind înregistrat doar la finele anului, conform art. 20 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548/1995.

Notele 1-28 sunt parte integrantă a acestor situații financiare consolidate și individuale condensate neauditate.

Anca-Dana Dragu
Guvernator

Aliona Vacarița
Director al Departamentului buget,
finanțe și contabilitate,
Contabil-șef

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ CONDENSATĂ A REZULTATULUI GLOBAL - neauditată
Banca Națională a Moldovei **Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2024**

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		30 iunie	30 iunie	30 iunie	30 iunie
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi din activele oficiale de rezervă					
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt	19	311 655	460 531	311 655	460 531
Venituri din dobânzi la valori mobiliare	19	1 619 680	1 087 377	1 619 680	1 087 377
		1 931 335	1 547 908	1 931 335	1 547 908
Venituri din dobânzi din instrumente în moneda națională					
Venituri din dobânzi la creditele acordate și repo	19	2 684	3 984	2 628	3 976
Venituri din dobânzi la valori mobiliare	19	370 753	444 822	369 731	442 632
Venituri din dobânzi la alte disponibilități	19	-	1	-	-
		373 437	448 807	372 359	446 608
Venituri din dobânzi calculate utilizând metoda dobânzii efective		2 304 772	1 996 715	2 303 694	1 994 516
Cheltuieli cu dobânzi în moneda națională					
Cheltuieli cu dobânzi aferente disponibilităților	20	(460 997)	(1 285 996)	(460 997)	(1 285 996)
Cheltuieli cu dobânzi aferente operațiunilor cu valori mobiliare și repo	20	(218 615)	(917 979)	(219 914)	(919 279)
		(679 612)	(2 203 975)	(680 911)	(2 205 275)
Cheltuieli cu dobânzi în valută					
Cheltuieli cu dobânzi la creditele primite	20	(21 148)	(22 735)	(21 148)	(22 735)
		(21 148)	(22 735)	(21 148)	(22 735)
Cheltuieli cu dobânzi		(700 760)	(2 226 710)	(702 059)	(2 228 010)
Alte cheltuieli similare	20	(229)	(277)	(147)	(151)
Venituri/(cheltuieli) nete din dobânzi și alte cheltuieli similare		1 603 783	(230 272)	1 601 488	(233 645)
Venituri/(pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase	21	1 578 160	(2 698 172)	1 578 156	(2 698 202)
Pierderi din tranzacții cu instrumente financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere		-	(15 929)	-	(15 929)
Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare	22	(45 040)	(118 704)	(45 040)	(118 704)
Alte venituri		35 351	29 127	31 702	26 108
Cheltuieli privind deprecierea activelor financiare	4	(2 903)	(3 480)	(2 908)	(3 481)
Cheltuieli cu personalul	24	(185 234)	(148 312)	(181 238)	(144 752)
Cheltuieli aferente producerii monedei naționale	24	(23 221)	(134)	(23 221)	(134)
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor	24	(16 852)	(16 520)	(16 607)	(16 242)
Alte cheltuieli operaționale	24	(34 673)	(29 982)	(33 875)	(29 110)
PROFIT/(PIERDERE) NET (Ă)		2 909 371	(3 232 378)	2 908 457	(3 234 091)
Din activitatea Băncii		2 908 457	(3 234 091)	2 908 457	(3 234 091)
Din activitatea filialei		914	1 713	-	-

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ CONDENSATĂ A REZULTATULUI GLOBAL (CONTINUARE)- neauditată
Banca Națională a Moldovei **Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2024**

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Alte venituri globale					
<i>Elemente care sunt sau pot fi redistribuite în profit sau pierdere</i>					
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	(237 865)	(245 664)	(237 865)	(245 664)
Diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	(5 604)	1 148	(5 604)	1 148
Diferențe din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	607	1 775	607	1 775
TOTAL REZULTAT GLOBAL AL PERIOADEI		2 666 509	(3 475 119)	2 665 595	(3 476 832)
PROFIT/(PIERDERE) NET (Ă) atribuibil(ă):		2 909 371	(3 232 378)	2 908 457	(3 234 091)
- Băncii		2 909 356	(3 232 407)	2 908 457	(3 234 091)
- intereselor care nu controlează		15	29	-	-
TOTAL REZULTAT GLOBAL AL PERIOADEI atribuibil:		2 666 509	(3 475 119)	2 665 595	(3 476 832)
- Băncii		2 666 494	(3 475 148)	2 665 595	(3 476 832)
- intereselor care nu controlează		15	29	-	-
DETERMINAREA PROFITULUI DISPONIBIL PENTRU DISTRIBUIRE /(PIERDERII TOTALE)					
PROFIT/(PIERDERE) NET (Ă) din activitatea Băncii		2 908 457	(3 234 091)	2 908 457	(3 234 091)
(Defalcarea)/acoperirea (veniturilor)/ pierderilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		(1 451 853)	2 713 317	(1 451 853)	2 713 317
Defalcarea veniturilor nerealizate din diferențe de la reevaluarea metalelor prețioase		(13 438)	(887)	(13 438)	(887)
PROFIT DISPONIBIL PENTRU DISTRIBUIRE / (PIERDERE TOTALĂ)*		1 443 166	(521 661)	1 443 166	(521 661)

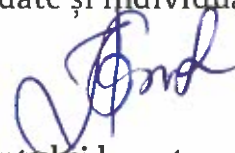
*Profitul disponibil pentru distribuire/ (Pierdere totală) este calculat(ă) în scop informativ, ace(a)sta fiind înregistrată doar la finele anului, conform art. 20 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548/1995.

Notele 1-28 sunt parte integrantă a acestor situații financiare consolidate și individuale condensate neauditare.

Anca-Dana Dragu
Gubernator

Aliona Vacarița
Director al Departamentului buget,
finanțe și contabilitate,
Contabil-șef

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ CONDENSATĂ A FLUXURILOR DE MIJLOACE BĂNEȘTI – neauditată
Banca Națională a Moldovei **Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2024**

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea operațională					
Profit/(Pierdere) net(ă)		2 909 371	(3 232 378)	2 908 457	(3 234 091)
<i>Ajustări pentru:</i>					
Amortizarea imobilizărilor	24	16 852	16 520	16 607	16 242
Provizioane aferente concediilor neutilizate		7 939	8 300	8 017	8 389
Venituri amânate		(274)	(362)	(274)	(362)
(Venituri)/ pierderi nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare și a metalelor prețioase	21	(1 465 291)	2 712 299	(1 465 291)	2 712 299
Pierderi din tranzacții cu instrumente financiare evaluate la valoare justă prin profit și pierdere		-	15 929	-	15 929
Cheltuieli privind deprecierea activelor financiare		2 903	3 480	2 908	3 481
Venituri din dobânzi	19	(2 304 772)	(1 996 715)	(2 303 694)	(1 994 516)
Cheltuieli cu dobânzi	20	700 989	2 226 987	702 206	2 228 161
Venituri nete realizate din operațiuni valutare	21	(112 869)	(14 258)	(112 865)	(14 228)
		(245 152)	(260 198)	(243 929)	(258 696)
<i>(Majorarea)/diminuarea netă a activelor operaționale</i>					
Valori mobiliare emise de Guvernul RM		977 719	(839 087)	983 730	(837 232)
Depozite la termen în valută		(167 891)	(848 236)	(167 891)	(848 236)
Active în organizații financiare internaționale		(6 642)	(5 330)	(6 642)	(5 330)
Credite acordate băncilor și altor persoane		(5 281)	(1 560)	(5 281)	(1 560)
Valori mobiliare investiționale		(4 591 973)	(19 166 249)	(4 591 973)	(19 166 249)
Alte active		7 448	177	7 485	159
		(3 786 620)	(20 860 285)	(3 780 572)	(20 858 448)
<i>Majorarea/(diminuarea) netă a datoriilor operaționale</i>					
Moneda națională în circulație		1 655 282	(328 448)	1 655 282	(328 448)
Disponibilități ale Guvernului RM		120 925	(401 430)	120 925	(401 430)
Disponibilități ale băncilor		178 707	3 323 140	178 707	3 323 140
Certificate emise de BNM		(4 640 501)	5 098 096	(4 640 501)	5 098 096
Datorii față de organizațiile financiare internaționale		(87 392)	(71 681)	(87 392)	(71 681)
Alte datorii		(30 611)	390 597	(35 041)	391 168
		(2 803 590)	8 010 274	(2 808 020)	8 010 845
Dobânzi încasate		1 768 001	4 152 002	1 766 086	4 148 779
Dobânzi plătite		(733 110)	(2 432 431)	(734 328)	(2 433 606)
Impozit pe venit achitat		(43)	(300)	-	-
Flux net de mijloace bănești din activitatea operațională		(5 800 514)	(11 390 938)	(5 800 763)	(11 391 126)

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ CONDENSATĂ A FLUXURILOR DE MIJLOACE BĂNEȘTI - neauditată
Banca Națională a Moldovei **Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2024**

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		30 iunie	30 iunie	30 iunie	30 iunie
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea de investiții					
Achiziții de imobilizări corporale și necorporale		(16 865)	(12 666)	(16 865)	(12 658)
Flux net de mijloace bănești din activitatea de investiții		(16 865)	(12 666)	(16 865)	(12 658)
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea financiară					
Plăți de principal privind datoriile de leasing		(2 206)	(1 676)	(2 002)	(1 503)
Flux net de mijloace bănești din activitatea financiară		(2 206)	(1 676)	(2 002)	(1 503)
Diferențe din reevaluări ale numerarului și echivalentelor de numerar		60 305	(969 651)	60 314	(969 649)
Descreșterea numerarului și echivalentelor de numerar		(5 759 280)	(12 374 931)	(5 759 316)	(12 374 936)
Numerar și echivalente de numerar la 1 ianuarie		10 655 580	26 155 605	10 655 545	26 155 488
Numerar și echivalente de numerar la 30 iunie		4 896 300	13 780 674	4 896 229	13 780 552
Analiza numerarului și echivalentelor de numerar					
	Note	30 iunie	31 decembrie	30 iunie	31 decembrie
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Conturi în valută	5	-	5	-	-
Conturi în moneda națională	5	67	27	-	-
Numerar în valută	5	1 147 308	1 148 244	1 147 308	1 148 244
Numerar în moneda națională		4	3	-	-
Conturi "Nostro"	5	2 765 191	1 606 630	2 765 191	1 606 630
Depozite la termen în valută	5	-	7 900 671	-	7 900 671
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	9	983 730	-	983 730	-
		4 896 300	10 655 580	4 896 229	10 655 545

Notele 1-28 sunt parte integrantă a acestor situații financiare consolidate și individuale condensate neauditare.

CONSOLIDAT	Note	Fondul general de rezervă		Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase	Profit	Alte rezerve	Interese care nu controlează	Total capital și rezerve
		Capital autorizat	rezervă							
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sold la 1 ianuarie 2024		1 124 372	2 022 626	-	178 427	39 970	-	9 610	543	3 375 548
Profit net		-	-	-	-	-	2 909 356	-	15	2 909 371
- din activitatea Băncii		-	-	-	-	-	2 908 457	-	-	2 908 457
- din activitatea filialei		-	-	-	-	-	899	-	15	914
<i>Alte venituri globale:</i>										
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	(237 865)	-	(237 865)
Diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	(5 604)	-	(5 604)
Diferențe din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	607	-	607
Alte venituri globale, total		-	-	-	-	-	-	(242 862)	-	(242 862)
Rezultat global la finele perioadei		-	-	-	-	-	2 909 356	(242 862)	15	2 666 509
Sold la 30 iunie 2024		1 124 372	2 022 626	-	178 427	39 970	2 909 356	(233 252)	558	6 042 057
Din care:										
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		-	-	-	-	-	1 451 853	-	-	1 451 853
Diferențe din reevaluarea metalelor prețioase		-	-	-	-	-	13 438	-	-	13 438
Profit disponibil pentru distribuire*		-	-	-	-	-	1 443 166	-	-	1 443 166
Rezultatul filialei atribuibil Băncii		-	-	-	-	-	899	-	-	899

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ CONDENSATĂ PRIVIND CAPITALUL ȘI REZERVELE (CONTINUARE) - neauditată
Pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2024

Banca Națională a Moldovei

CONSOLIDAT				Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase			Interese care nu controlează	Total capital și rezerve
	Note	Capital autorizat	Fondul general de rezervă				Pierdere	Alte rezerve		
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sold la 1 ianuarie 2023		1 124 372	1 748 214	5 493 557	178 427	36 749	-	(235 495)	521	8 346 345
Pierdere/(profit) net(ă)		-	-	-	-	-	(3 232 407)	-	29	(3 232 378)
- din activitatea Băncii		-	-	-	-	-	(3 234 091)	-	-	(3 234 091)
- din activitatea filialei		-	-	-	-	-	1 684	-	29	1 713
Alte venituri globale:										
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	(245 664)	-	(245 664)
Diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	1 148	-	1 148
Diferențe din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	1 775	-	1 775
Alte venituri globale, total		-	-	-	-	-	-	(242 741)	-	(242 741)
Rezultat global la finele perioadei		-	-	-	-	-	(3 232 407)	(242 741)	29	(3 475 119)
Sold la 30 iunie 2023		1 124 372	1 748 214	5 493 557	178 427	36 749	(3 232 407)	(478 236)	550	4 871 226
Din care:										
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		-	-	-	-	-	(2 713 317)	-	-	(2 713 317)
Diferențe din reevaluarea metalelor prețioase		-	-	-	-	-	887	-	-	887
Pierdere totală*		-	-	-	-	-	(521 661)	-	-	(521 661)
Rezultatul filialei atribuibil Băncii		-	-	-	-	-	1 684	-	-	1 684

BANCA	Note	Capital	Fondul	Rezerva	Rezerva	Rezerva	Profit	Alte	Total
		autorizat	general de	veniturilor	veniturilor	veniturilor		rezerve	capital și
		MII LEI	rezervă	nerealizate din	nerealizate din	nerealizate din	MII LEI	MII LEI	rezerve
				diferențe de curs	valorilor	reevaluarea			
				de la reevaluarea	mobiliare	metalelor			
				stocurilor valutare	investiționale	prețioase			
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sold la 1 ianuarie 2024		1 124 372	2 022 626	-	178 427	39 970	-	1 025	3 366 420
Profit net		-	-	-	-	-	2 908 457	-	2 908 457
<i>Alte venituri globale:</i>									
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	(237 865)	(237 865)
Diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	(5 604)	(5 604)
Diferențe din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	607	607
Alte venituri globale, total		-	-	-	-	-	-	(242 862)	(242 862)
Rezultat global la finele perioadei		-	-	-	-	-	2 908 457	(242 862)	2 665 595
Sold la 30 iunie 2024		1 124 372	2 022 626	-	178 427	39 970	2 908 457	(241 837)	6 032 015
<i>Din care:</i>									
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		-	-	-	-	-	1 451 853	-	1 451 853
Diferențe din reevaluarea metalelor prețioase		-	-	-	-	-	13 438	-	13 438
Profit disponibil pentru distribuire*		-	-	-	-	-	1 443 166	-	1 443 166

BANCA	Note	Capital	Fondul	Rezerva	Rezerva	Rezerva	Pierdere	Alte	Total
		autorizat	general de	veniturilor	veniturilor	veniturilor		rezerve	capital și
		MII LEI	rezervă	nerealizate din	nerealizate din	nerealizate din		MII LEI	rezerve
				diferențe de curs	reevaluarea	reevaluarea			
				de la reevaluarea	valorilor	metalelor			
				stocurilor valutare	mobiliare	prețioase			
					investiționale				
Sold la 1 ianuarie 2023		1 124 372	1 748 214	5 493 557	178 427	36 749	-	(242 815)	8 338 504
Pierdere netă		-	-	-	-	-	(3 234 091)	-	(3 234 091)
<i>Alte venituri globale:</i>									
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	(245 664)	(245 664)
Diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	1 148	1 148
Diferențe din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	-	-	-	-	1 775	1 775
Alte venituri globale, total		-	-	-	-	-	-	(242 741)	(242 741)
Rezultat global la finele perioadei		-	-	-	-	-	(3 234 091)	(242 741)	(3 476 832)
Sold la 30 iunie 2023		1 124 372	1 748 214	5 493 557	178 427	36 749	(3 234 091)	(485 556)	4 861 672
Din care:									
Diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare		-	-	-	-	-	(2 713 317)	-	(2 713 317)
Diferențe din reevaluarea metalelor prețioase		-	-	-	-	-	887	-	887
Pierdere totală*		-	-	-	-	-	(521 661)	-	(521 661)

*Profitul disponibil pentru distribuire/ (Pierdere totală) este calculat(ă) în scop informativ, ace(a)sta fiind înregistrată doar la finele anului, conform art.20 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548/1995.

Notele 1-28 sunt parte integrantă a acestor situații financiare consolidate și individuale condensate neauditare.

1. Informație generală despre Banca Națională a Moldovei

Banca Națională a Moldovei (în continuare Bancă) este banca centrală a Republicii Moldova și a fost fondată în 1991. Activitatea Băncii este reglementată prin *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548/1995*. În conformitate cu legea menționată, Banca este o persoană juridică publică autonomă și este responsabilă față de Parlamentul Republicii Moldova. Obiectivul fundamental al Băncii este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor. În plus, Banca activează ca organ unic de emisiune a monedei naționale, stabilește și implementează politica monetară și valutară în stat, păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului, acționează ca bancher și agent al statului, licențiază, supraveghează și reglementează activitatea băncilor persoane juridice din Republica Moldova și cea a sucursalelor băncilor din alte state, precum și activitățile de prestare a serviciilor de plată și de emisie a monedei electronice, prestează băncilor și altor instituții eligibile servicii de clearing și de plată, în numele Republicii Moldova își asumă obligații și execută tranzacțiile rezultate din participarea Republicii Moldova la activitatea instituțiilor publice internaționale în domeniul bancar, de credit și monetar în conformitate cu condițiile acordurilor internaționale și acționează ca autoritate de rezoluție a băncilor, iar începând cu 1 iulie 2023, este responsabilă inclusiv de licențierea, autorizarea, emiterea avizului pentru înregistrarea de stat, reglementarea și supravegherea activității asigurătorilor, reasigurătorilor și a intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, a asociațiilor de economii și împrumut, a birourilor istoriilor de credit și a organizațiilor de creditare nebancaară.

Banca dispune de două organe colegiale de conducere: *Consiliul de supraveghere* și *Comitetul executiv*. Consiliul de supraveghere este organul responsabil de organizarea unui sistem eficient de supraveghere publică independentă a activității Băncii Naționale a Moldovei. Comitetul executiv exercită conducerea executivă a Băncii Naționale a Moldovei și asigură realizarea independentă a atribuțiilor de bază ale acesteia, în modul stabilit de lege. Membrii organelor de conducere ale Băncii sunt numiți în funcție de Parlament.

Banca deține o cotă de 98,36% din capitalul Societății pe acțiuni "Depozitarul central unic al valorilor mobiliare" (în continuare DCU sau filială), entitate fondată și înregistrată pe 4 aprilie 2018. Activitatea DCU este reglementată prin *Legea cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare nr. 234/2016*. În conformitate cu legea menționată și licența acordată de către Banca Națională a Moldovei, DCU desfășoară activități de înregistrare inițială a valorilor mobiliare în formă de înscriere în cont, deschidere și administrare a conturilor de valori mobiliare, gestionare a sistemului de decontare a valorilor mobiliare, de clearing și decontare a valorilor mobiliare de stat, certificatelor emise de către Banca Națională a Moldovei și valorilor mobiliare corporative ale societăților pe acțiuni.

Sediul Băncii este situat pe bd. Grigore Vieru nr.1, Chișinău, Republica Moldova. Sediul DCU este situat pe bd. Mitropolit Bănulescu-Bodoni, nr. 57/1, Chișinău, Republica Moldova.

1. Informație generală despre Banca Națională a Moldovei (continuare)

Situațiile financiare consolidate condensate neauditate sunt întocmite pentru grupul Banca și filiala acesteia, numite în continuare pe parcursul situațiilor financiare consolidate "Grup", iar situațiile financiare individuale sunt întocmite pentru activitatea Băncii.

2. Baza de întocmire

Situațiile financiare consolidate și individuale condensate neauditate ale Grupului și Băncii sunt întocmite în conformitate cu Standardul Internațional de Contabilitate 34 (IAS 34) *Raportarea financiară interimară* și cu prevederile *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei*.

Situațiile financiare consolidate și individuale condensate neauditate nu cuprind toate informațiile și dezvoltările solicitate în Situațiile financiare consolidate și individuale anuale, și trebuie analizate împreună cu Situațiile financiare consolidate și individuale pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023, întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).

Situațiile financiare consolidate și individuale condensate neauditate sunt întocmite ținând cont de principiul continuității activității și sunt prezentate în lei moldovenești (MDL), unitatea monetară a Republicii Moldova, rotunjite la cea mai apropiată valoare exprimată în mii lei.

Situațiile financiare consolidate și individuale condensate neauditate (în continuare "Situații financiare") sunt întocmite în baza convenției costului istoric sau costului amortizat, cu excepția activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global și a instrumentelor financiare derivate evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (forward și swap valutar), care sunt evaluate la valoarea justă.

Datorită specificului Băncii, categoriile activelor financiare prezentate în Bilanțul contabil consolidat și individual condensat au fost dezvoltate, fiind utilizate alte denumiri decât cele prevăzute de IFRS 9 „Instrumente financiare”. Această prezentare oferă o înțelegere mai clară a activelor și datoriilor financiare ale Băncii, considerând specificul activității acesteia.

Totodată, fiecare poziție de active și datorii financiare din Bilanțul contabil consolidat și individual condensat corespunde unor anumite categorii clasificate în conformitate cu IFRS 9 "Instrumente financiare", acestea fiind expuse în Notele la situațiile financiare consolidate și individuale condensate neauditate (în continuare "Note la situațiile financiare").

În conformitate cu paragraful 10 al IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare”, Banca a ales să păstreze denumirea „Situația consolidată și individuală condensată a rezultatului global neauditat” (în continuare "Situația rezultatului global") și „Bilanțul contabil consolidat și individual condensat neauditat” (în continuare "Bilanțul contabil") ca și în situațiile financiare din anii precedenți, reflectând mai bine așteptările utilizatorilor situațiilor financiare, dar și asigurând consecvența prezentării informațiilor față de anii precedenți.

2. Baza de întocmire (continuare)

Estimări și raționamente contabile semnificative

Întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară impune conducerea să recurgă la estimări, prezumții și raționamente în determinarea sumelor înregistrate în situațiile financiare. Rezultatele actuale pot fi diferite de aceste estimări. Estimările și prezumțiile aferente sunt verificate în permanență. Revizuirile estimărilor contabile sunt reflectate în perioada în care este revizuită estimarea și în toate perioadele viitoare afectate. Aceste estimări și raționamente sunt bazate pe informația disponibilă la data întocmirii situațiilor financiare. Informațiile privind raționamentele efectuate în aplicarea politicilor contabile care au cel mai semnificativ impact asupra valorilor recunoscute în aceste situații financiare sunt următoarele:

a. Clasificarea activelor financiare

Clasificarea activelor financiare conform IFRS 9 implică identificarea și evaluarea modelului de afaceri în care se încadrează activele deținute și evaluarea aspectului dacă termenele contractuale ale instrumentului financiar reprezintă doar plăți de principal și dobândă (testul "DPPD" sau "SPPI"). Detalii sunt prezentate în Nota 4.

b. Tratatamentul contabil al aurului monetar

IFRS nu acoperă aspectele aferente tratamentului contabil al aurului monetar, în calitate de activ de rezervă. Respectiv, considerând prevederile p.10-12 din IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori” și Cadrul conceptual de raportare financiară revizuit, Banca a folosit raționamente semnificative în aplicarea unei politici contabile specifice aferente aurului monetar, similară celei stabilite pentru contabilizarea instrumentelor financiare.

c. Tratatamentul contabil al activelor și datoriilor cu FMI

Considerând specificul și unicitatea relațiilor și tranzacțiilor băncilor centrale cu FMI, în relația mandată de a reprezenta Republica Moldova în relațiile cu FMI, participația strategică în FMI, tratamentul contabil și recunoașterea activelor și datoriilor din relațiile cu FMI implică aplicarea raționamentelor semnificative de către conducerea Băncii, acestea fiind detaliate în Nota 7.

d. Tratatamentul contabil aplicabil obligațiunilor de stat derivate din garanțiile de stat conform Legii nr. 235/2016

Raționamentele semnificative aplicate în determinarea tratamentului contabil al portofoliului obligațiunilor de stat derivate din garanțiile de stat conform Legii nr. 235/2016 în calitate de instrument financiar unic aplicate de către conducerea Băncii sunt descrise în Nota 9.

e. Estimarea pierderilor de credit așteptate

Aplicarea modelului pierderilor de credit așteptate implică asumarea și aplicarea raționamentelor și prezumțiilor semnificative în determinarea „creșterii semnificative a riscului de credit” de la recunoașterea inițială a activului, încorporarea condițiilor economice viitoare în modelele de depreciere, precum și selectarea și aprobarea modelelor utilizate în evaluarea pierderilor de credit așteptate.

2. Baza de întocmire (continuare)

Detaliile privind estimările și raționamentele utilizate în determinarea pierderilor de credit așteptate ale instrumentelor financiare sunt prezentate în Nota 4.2.

Informațiile privind prezumțiile și incertitudinile estimărilor care au un risc semnificativ al unor ajustări materiale asupra situațiilor financiare pentru perioada de raportare sunt:

- **Pierderi de credit așteptate**

Prezumțiile semnificative aferente modelului pierderilor de credit așteptate pentru activele evaluate la valoarea justă prin AERG și activele evaluate la cost amortizat sunt datele de intrare ale modelelor de depreciere aprobate, inclusiv încorporarea condițiilor economice viitoare.

- **Valoarea justă a instrumentelor financiare și clasificarea în niveluri de ierarhie**

Atunci când valoarea justă a activelor și datoriilor financiare înregistrate în bilanțul contabil nu poate fi determinată cu referință la piața activă, aceasta se determină utilizându-se diferite tehnici de evaluare care includ aplicarea modelelor matematice. Datele utilizate în aceste modele pot fi luate de pe alte piețe active, dacă este cazul. Dacă nu este posibilă identificarea unor astfel de piețe, valoarea justă se determină prin aplicarea raționamentelor proprii. Raționamentele includ determinarea pieței active pentru instrumente financiare similare, analiza datelor aferente lichidității și aplicarea modelelor acceptate de conducere. Detaliile privind valoarea justă a instrumentelor financiare deținute de către Grup și Bancă sunt prezentate în Nota 10.

3. Politici contabile materiale

Politicile contabile aplicate în întocmirea acestor Situații financiare consolidate și individuale condensate neauditare corespund cu cele aplicate pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate și individuale anuale pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023.

Standarde și interpretări emise, intrate în vigoare în perioada de raportare

La 1 ianuarie 2024 au intrat în vigoare Amendamente la IAS 1 "Prezentarea situațiilor financiare" (cu privire la clasificarea datoriilor pe termen scurt sau lung, și privind dezvăluiri a politicilor contabile), Amendamente la IFRS 16 "Contracte de leasing" (datorii de leasing într-o tranzacție de vânzare și leaseback), Amendamente la IAS 7 "Situația fluxurilor de trezorerie" și IFRS 7 "Instrumente financiare: informații de furnizat" (acorduri de finanțare a furnizorilor).

Considerând natura operațiunilor Grupului și Băncii și impactul nesemnificativ asupra Situațiilor financiare consolidate și individuale condensate neauditare, modificări la politicile contabile sau alte ajustări retrospective ca rezultat al adoptării acestor amendamente și interpretări emise nu au fost aplicate.

Grupul și Banca nu au aplicat anticipat standarde, interpretări și amendamente ale IFRS care au fost adoptate dar încă nu sunt aplicabile și obligatorii.

4. Managementul riscului

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor

Pe parcursul desfășurării activității sale, Banca este expusă la o serie de riscuri de natură operațională și financiară. În această notă este prezentată informația despre expunerile Băncii la riscuri, politicile și procesele Băncii pentru evaluarea și monitorizarea riscurilor.

În vederea diminuării efectului (impactului și probabilității) materializării riscurilor, Banca promovează un management al riscurilor bazat pe principiile modelului clasic „*trei linii de apărare*” (bazat pe standardele COSO aferente sistemului de control intern și gestiunii riscurilor într-o entitate). În cadrul acestui model, fiecare linie are importanța sa în procesul de guvernare corporativă a Băncii, de asigurare a unui sistem adecvat de control intern și de gestiune a riscurilor.

Prima linie de apărare deține și gestionează riscurile și este reprezentată de subdiviziunile Băncii care sunt și „proprietarii” riscurilor. Șefii subdiviziunilor (managerii de linie) poartă responsabilitate pentru identificarea și gestionarea riscurilor inerente proceselor de activitate ale căror proprietari sau participanți sunt.

Linia a doua de apărare reprezintă funcțiile de organizare a procesului de gestiune a riscurilor, care coordonează, facilitează și monitorizează implementarea eficientă a gestiunii riscurilor în BNM. Este independentă față de managerii de linie și raportează către organele de conducere.

Linia a treia de apărare este reprezentată de auditorii interni, care oferă o asigurare independentă rezonabilă organelor de conducere și managerilor de linie privind adecvarea și eficacitatea guvernantei, gestionării riscurilor și controalelor interne, inclusiv modul în care prima și a doua linie de apărare ating obiectivele de gestionare a riscurilor. Auditul intern este subordonat și raportează Consiliului de supraveghere.

Organele de conducere ale Băncii stabilesc și implementează modelul celor trei linii de apărare și asigură reflectarea de către acestea a procesului de gestiune a riscurilor și control intern al Băncii.

Prin prisma atribuțiilor stabilite, Consiliul de supraveghere este responsabil de adoptarea standardelor sistemului de control intern și a normelor de etică profesională în Bancă.

În contextul standardelor sistemului de control intern, parte a gestiunii riscurilor, *Consiliul de supraveghere* a aprobat cadrul de gestiune a riscurilor operaționale ce cuprinde metodologia de implementare și menținere a sistemului de gestiune a riscurilor operaționale aliniat celor mai bune practici de domeniu. *Consiliul de supraveghere* verifică și evaluează încontinuu funcționarea cadrului și elementelor acestuia, instituind conform mandatului Comitetul de risc și aprobând în acest sens regulamentul de activitate al acestuia.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Politicile de gestionare a riscurilor conțin modul de identificare, evaluare, gestionare a riscurilor și instrumentele de monitorizare și raportare ale acestora - directă, periodică și la necesitate, către organele de conducere ale Băncii.

Actele normative aprobate de către Consiliul de supraveghere al Băncii, ce stau la baza guvernării corporative, promovează cultura de risc și dezvoltă mediul de control al Băncii, subliniind importanța pe care organele de conducere ale Băncii o atribuie controlului intern. Astfel, este asigurată conștientizarea și respectarea de către angajați a atribuțiilor și obiectivelor de bază ale Băncii, precum și a funcțiilor și normelor de conduită individuale.

Pentru realizarea atribuțiilor, Consiliul de supraveghere este asistat de către Comitetul de audit, care la rândul său furnizează consultanță/avize aferente monitorizării proceselor de raportare financiară a Băncii Naționale a Moldovei și eficienței sistemului de control intern și management al riscurilor.

Auditarea și evaluarea Sistemului de control intern și de management al riscurilor în Bancă reprezintă un element al controlului managerial și ține de competența Departamentului audit intern. Rezultatele auditului intern și recomandările oferite sunt transmise subdiviziunilor auditate și conducerii executive în vederea punerii în aplicare a recomandărilor de audit, diminuării riscurilor asociate, cu raportarea ulterioară către Comitetul de audit/ Consiliul de supraveghere al Băncii.

Riscul operațional

Riscul operațional (ROp) implică un potențial impact financiar, de activitate și/sau reputațional pentru Bancă, care derivă sau este condiționat de activități inadecvate sau eșuate ale guvernării interne, proceselor de activitate, persoanelor, sistemelor, infrastructurii, legislației, de comunicare sau de schimbarea mediului extern.

Managementul riscului operațional al Băncii se bazează pe gestiunea proceselor și este parte integrantă a guvernării corporative, proceselor și activității de fiecare zi. Managementul riscului operațional include politici și proceduri, responsabilități impuse la toate nivelurile ierarhice și măsuri de control intern specifice fiecărui proces de activitate al Băncii. Acestea sunt stabilite în Cadrul privind gestiunea riscurilor operaționale în Banca Națională a Moldovei, aprobat de către Consiliul de supraveghere.

Modelul guvernării riscului operațional este unul distribuit și se bazează pe modelul clasic „trei linii de apărare” al sistemului de gestiune a riscurilor și control intern.

Conducătorii subdiviziunilor structurale ale Băncii (managerii de linie) sunt responsabili pentru elaborarea, dezvoltarea, implementarea și menținerea sistemului de control intern pentru procesele gestionate. Totodată, asigură identificarea, evaluarea, tratarea și monitorizarea riscurilor aferente proceselor desfășurate, precum și continuitatea proceselor.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul operațional (continuare)

Funcția de organizare a gestiunii riscurilor operaționale asigură cadrul metodologic unitar al sistemului de gestiune a riscurilor operaționale, facilitează și coordonează procesul de gestiune a riscurilor operaționale realizat de către subdiviziuni, oferă transfer de cunoștințe, asistență și consultanță în domeniu. Această funcție, de asemenea, elaborează profilul de risc operațional al băncii, cu raportarea trimestrială către Comitetul de risc și anuală către organele de conducere, cu informarea trimestrială a membrilor Comitetului executiv și a Comitetului de audit, respectiv prin intermediul subdiviziunii de audit intern.

Comitetul executiv își asumă responsabilitatea pentru implementarea cadrului de gestionare a riscurilor operaționale și monitorizează eficiența acestuia prin intermediul Comitetului de risc.

Scopul Comitetului de risc, ca parte a liniei a doua de apărare, este asistarea Comitetului executiv în vederea asigurării unei supravegheri directe obiective asupra managementului eficient al sistemului de gestiune a riscurilor operaționale în Bancă. Comitetului de risc îi este delegată autoritatea de a supraveghea zonele de risc, procedurile și instrumentele utilizate pentru identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor operaționale, schimbările în nivelurile de risc și impactul aferent, răspunsurile la risc, precum și examinarea informației aferente incidentelor cu impact mare și major asupra proceselor.

Comitetul de risc este responsabil față de Comitetul executiv. Deciziile Comitetului de risc sunt comunicate membrilor Comitetului executiv.

În contextul gestiunii riscurilor operaționale, funcției de management al continuității activității și securității informației îi revin responsabilitatea de elaborare și implementare a standardelor, politicilor de securitate a informației și continuitate a activității, planurilor de răspuns la incidente și reluarea funcțiilor operaționale esențiale în termenele prestabilite; organizarea procesului de gestiune a riscurilor de continuitate a proceselor, tehnologiilor informaționale și de securitate a informației de către proprietarii proceselor de activitate; gestionarea incidentelor majore și a situațiilor excepționale de continuitate și securitate a informației și monitorizarea procesului de gestiune a incidentelor.

Instituirea funcției de conformitate are scopul oferirii de asigurare și consultanță referitoare la conformitatea proceselor/ activității desfășurate în cadrul BNM cu prevederile codului de etică și conduită profesională, politici antifraudă, altor acte normative privind integritatea instituțională, cu prevederile cadrelor normative intern și extern aferente activității Băncii, precum și scopul acordării suportului conducătorilor de subdiviziuni în dezvoltarea și implementarea unui sistem de control intern eficient pentru a gestiona riscul de conformitate aferent reglementărilor respective.

Gestiunea riscurilor operaționale face parte din procesele de guvernanță și suport ale Băncii.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar

Banca utilizează instrumentele financiare ca mijloc de realizare a politicii sale monetare și valutare și pentru gestionarea rezervelor internaționale. Obținerea profiturilor nu este un obiectiv în sine și niciun criteriu în gestiunea riscurilor asociate instrumentelor financiare, ci mai degrabă în cazul rezervelor internaționale, un obiectiv secund al lichidității și siguranței rezervelor statului. Aplicarea instrumentelor de politică monetară și valutară are drept scop atingerea obiectivului fundamental al Băncii și realizarea atribuțiilor consacrate prin lege în calitate de autoritate monetară și de supraveghere. În consecință, gestiunea riscului financiar al Băncii diferă de cea a altor instituții din sectorul financiar, dar este aliniată la cele mai bune practici internaționale aplicabile băncilor centrale.

Procesul de gestionare a riscurilor financiare este organizat corespunzător funcțiilor, specificului și rolului Băncii ca bancă centrală a Moldovei și atribuțiilor consacrate Băncii prin *Legea nr. 548/1995*. Comitetul executiv își asumă responsabilitatea pentru stabilirea și supravegherea cadrului de gestionare a riscurilor instrumentelor financiare, inclusiv prin intermediul Comitetului de investiții, al cărui mod de creare și funcționare se stabilește de Consiliul de supraveghere.

Comitetul de investiții are drept atribuții elaborarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscurilor în ariile de responsabilitate specifice, raportând cu regularitate Comitetului executiv rezultatele activității. Comitetul executiv are drept atribuții: stabilirea orizontului investițional; a compoziției valutare normative a rezervelor internaționale, a ratingului minim în care pot fi efectuate investițiile; aprobarea benchmark-urilor strategice, a duratelor și devierilor admisibile ale acestora pentru fiecare subportofoliu, aprobarea limitelor maxime pe instrumente și contrapărți/emitenți, adoptarea deciziilor cu privire la transmiterea în gestionare externă de active a unei părți din rezervele internaționale ale statului.

Comitetul de investiții are următoarele atribuții: analiza și monitorizarea riscurilor investiționale, inclusiv a riscului de credit, analiza evoluțiilor ratingurilor contrapărților autorizate pentru efectuarea operațiunilor, precum și ale ratingurilor emitenților valorilor mobiliare în valută; determinarea strategiei investiționale pe termen scurt și mediu; analiza evoluțiilor și prognozelor aferente pieței valutare interne și piețelor financiare internaționale, analiza performanței portofoliului de investiții, stabilirea structurii valutare a fiecărui subportofoliu și devierile admisibile, aprobarea și revizuirea la necesitate a listei contrapărților autorizate pentru efectuarea tranzacțiilor.

Direcția monitorizarea riscurilor și raportare este responsabilă de gestionarea și raportarea riscurilor investiționale, conform reglementărilor aprobate de către Comitetul executiv și Comitetul de investiții, inclusiv privind pierderile de credit așteptate conform metodei ECL și validările periodice și testarea istorică (back-testing), identificarea creșterilor semnificative ale riscului de credit și încorporarea informațiilor economice viitoare.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

Suplimentar, Direcția monitorizarea riscurilor și raportare prezintă trimestrial Comitetului de audit prin intermediul subdiviziunii de audit intern date cu privire la profilul de risc financiar al Băncii, metode și tehnici aplicate în vederea diminuării expunerii la risc, dinamica indicatorilor de risc.

Atribuțiile de promovare a politicii monetare și valutare, având drept scop îndeplinirea obiectivului fundamental al Băncii care este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor, sunt realizate de Comitetul executiv la ședințele cu privire la promovarea politicii monetare. Activitatea de gestionare a riscului desfășurată în cadrul Băncii este reglementată prin instrucțiuni și proceduri interne și este monitorizată de conducerea executivă a Băncii, care analizează problemele legate de politica monetară, investițională și cea valutară a Băncii.

Banca deține două portofolii principale de instrumente financiare cu metode și caracteristici diferite de gestionare a riscurilor:

a) Activele oficiale de rezervă

În conformitate cu art. 5, 16, 53 și 71 din *Legea nr. 548/1995*, Banca păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului (denumite și „rezervele internaționale”), efectuează operațiuni valutare folosind activele rezervelor valutare pe care le menține la un nivel adecvat pentru realizarea politicii monetare și valutare ale statului. În procesul de gestionare a rezervelor valutare, obiectivul Băncii este de a realiza un grad înalt de siguranță și a asigura un nivel necesar de lichiditate a investițiilor. Banca promovează o politică investițională prudentă, urmărind favorizarea investițiilor sustenabile și optimizarea profitabilității ca obiective secundare, primordiale fiind siguranța și lichiditatea rezervelor.

În cadrul gestionării rezervelor valutare, Banca investește în instrumente sigure, utilizate și de alte bănci centrale: plasamente pe conturi corespondente (de regulă, la alte bănci centrale), plasamente la termen în valută și valori mobiliare care se clasifică în valori mobiliare: supranaționale (emise de instituții supranaționale), guvernamentale (emise de guvernul SUA, guvernele țărilor membre ale Uniunii Europene, alți emitenți guvernamentali), non-guvernamentale (emise de agenții). Începând cu luna iulie 2013, în cadrul colaborării cu Banca Mondială, gestiunea rezervelor valutare se efectuează prin metoda Alocării strategice a activelor (ASA). Alocarea strategică a activelor implică o viziune de gestionare a activelor valutare pe termen lung, orientată spre atingerea nivelului optim de rentabilitate și risc.

În contextul ASA, rezervele internaționale sunt divizate în trei tranșe în funcție de obiectivele și reglementările specifice, această abordare asigurând realizarea mai eficientă a obiectivului stabilit.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

Tranșa curentă reprezintă o parte din rezervele internaționale care se utilizează pentru acoperirea necesităților de mijloace bănești pentru efectuarea intervențiilor de vânzare a valutei pe piața valutară internă, a plăților aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului Republicii Moldova, precum și a altor plăți în valută pe parcursul unei luni.

Tranșa de lichiditate asigură acoperirea valorii medii a, cel puțin, 3 luni de import de mărfuri și servicii (calculată în baza datelor istorice pentru ultimii 4 ani și în baza prognozei importurilor pentru anul viitor), plățile aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului Republicii Moldova, precum și alte plăți în valută pe parcursul unui an. În cazul în care tranșa de lichiditate depășește 4 luni de import, precum și plățile aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului Republicii Moldova și alte plăți în valută pe parcursul unui an, excedentul de rezerve poate fi utilizat pentru completarea tranșei de investiții. Partea rezervelor ce este transmisă în gestionare externă, de asemenea, se include în tranșa de lichiditate.

Tranșa de lichiditate poate să acopere mai puțin de 3 luni de import, precum și volumul plăților aferente datoriei externe a Băncii, a Guvernului Republicii Moldova și alte plăți în valută pe parcursul unui an, atât timp cât tranșa de investiții nu va conține alte active decât portofoliul de valori mobiliare la cost amortizat și aur, iar mijloacele încasate la scadența valorilor mobiliare din portofoliul evaluat la cost amortizat vor fi reinvestite în tranșa de lichiditate.

Tranșa de investiții reprezintă totalitatea rezervelor internaționale, cu excepția activelor ce fac parte din tranșa curentă și tranșa de lichiditate. Tranșa de investiții permite investiții pe un orizont investițional mai lung și generarea unor profituri suplimentare, considerând că scopul acestora nu mai e prioritar de a sigura nivelul optim de lichiditate (similar tranșelor de lichiditate și curente), rezervele alocate în tranșa respectivă fiind păstrate pentru colectarea fluxurilor contractuale. Portofoliul valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat și investițiile în aur fac parte din tranșa de investiții.

Tranșele sunt compuse din portofolii în diferite valute și diferite instrumente financiare, pentru fiecare portofoliu a fost selectat un benchmark - indice de piață, recunoscut și utilizat pe plan mondial la evaluarea comparativă a performanței și riscurilor aferente portofoliilor de investiții.

Alocarea strategică a activelor este un proces complex și durabil, care este revizuit periodic. Alocarea strategică în tranșe reprezintă elementul fundamental în determinarea modelelor de gestiune a activelor financiare în valută („modelele de afaceri”) potrivit cerințelor de clasificare conform IFRS 9.

Un element esențial în procesul de gestionare a rezervelor valutare îl constituie managementul riscului investițional ce se realizează prin impunerea unor constrângeri și limite de investiții.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

Procedurile de management al riscurilor aferente gestionării rezervelor valutare prevăd stabilirea și monitorizarea respectării limitelor pe instrumente investiționale, contrapărți /emitenți individuali, în funcție de rating, de deviere față de benchmark-urile stabilite, a limitelor de durată, scadenței maxime a investițiilor în funcție de instrument, precum și a compoziției valutare.

	Model de afaceri	Factori IFRS
Tranșa curentă		
Conturi curente și overnight la bănci centrale, bănci comerciale și de investiții și instituții internaționale	Colectarea fluxurilor contractuale	Vânzări rare, deținute pentru colectare de dobânzi la scadență, benchmark – n/a
Tranșa de lichiditate		
Plasamente pe termen scurt	Colectarea fluxurilor contractuale și vânzări	Deținute până la scadență, pot fi vândute până la scadență pentru a asigura lichiditatea, indice (ICE)
Valori mobiliare la valoarea justă prin AERG		Deținute pentru venituri din dobânzi și câștiguri din valoarea justă, tranzacții lunare în rebalansare în vederea alinierii duratei portofoliului la cea a benchmark-ului (ICE)
Tranșa de investiții		
Valori mobiliare la cost amortizat	Colectarea fluxuri contractuale	Valori deținute pentru colectare de dobânzi, orizont de investiții lung, exces de rezerve, lipsă de vânzări, lipsă de benchmark replicat
Altele		
Cota FMI		Investiție strategică

b) Portofoliile de instrumente financiare în moneda națională din executarea politicii monetare, asigurarea stabilității financiare, relația de agent și bancher al statului

Operațiunile de piață monetară reprezintă cel mai important instrument de politică monetară al Băncii. Acestea se realizează la inițiativa Băncii, având funcția de gestionare a condițiilor lichidității de pe piața monetară și influențarea ratelor de dobândă pe termen scurt pe piața monetară interbancară. Principalele categorii de operațiuni de piață monetară aflate la dispoziția Băncii sunt:

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

- operațiuni repo - operațiuni reversibile, destinate injectării/absorbției de lichidități, în cadrul cărora BNM cumpără/vinde de la bănci/băncilor valori mobiliare de stat (VMS), cu angajamentul băncilor/BNM de a răscumpăra VMS respective la o dată ulterioară și la un preț stabilit la data tranzacției;
- emitere de certificate ale BNM - operațiuni destinate absorbției de lichiditate, în cadrul cărora BNM vinde băncilor instrumente negociabile de datorie ale BNM;
- atragere de depozite - operațiuni destinate absorbției de lichiditate, în cadrul cărora BNM atrage depozite de la bănci cu o scadență prestabilită;
- vânzări/cumpărări de valori mobiliare de stat - operațiuni destinate absorbției/injectării de lichiditate, în cadrul cărora Banca vinde/cumpără VMS, transferul proprietății asupra acestora de la vânzător la cumpărător fiind realizat prin mecanismul „livrare contra plată”.

Banca utilizează într-o manieră flexibilă atât instrumentele menite să absoarbă excesul de lichidități de piață, cât și pe cele destinate furnizării de lichidități băncilor. În acest sens, conform calendarului operațiunilor de politică monetară, Banca derulează săptămânal licitații de plasare a certificatelor BNM pe termen de 14 zile în scopul absorbției de lichiditate, dar și operațiuni repo la rată fixă pe termen de 14 zile destinate livrării de lichiditate.

Banca poate acorda băncilor credite în condiții stabilite periodic de Bancă și garantate cu instrumente eligibile stabilite de aceasta, iar pentru a menține stabilitatea sistemului financiar, Banca poate acorda, la deplina sa discreție și în condițiile stabilite de către aceasta, băncilor solvabile și viabile care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate, asistență de lichiditate în situații de urgență, garantată cu activele eligibile.

Banca poate cumpăra și vinde pe piața secundară valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, cu condiția că acestea sunt cumpărate numai prin operațiuni de piață deschisă sau în legătură cu acordarea de credite băncilor. Valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova deținute în portofoliul Grupului și al Băncii cuprind:

- a. *Valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat* - emise conform Legii nr. 235/2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015 și transmise Băncii Naționale la 4 octombrie 2016, în contextul creditelor acordate de Bancă unor bănci;
- b. *Valorile mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior* - emise și transmise în portofoliul Băncii sub formă de bonuri de trezorerie ca rezultat al conversiunii în valori mobiliare de stat a împrumuturilor contractate de către Ministerul Finanțelor de la Bancă pe parcursul anilor precedenți. Valorile mobiliare de stat ajunse la scadență sunt răscumpărate de Guvern și emise în același volum noi valori mobiliare transmise Băncii;

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

- c. *Valori mobiliare de stat deținute de filială în portofoliul de investiții* - obligațiuni de stat și bonuri de trezorerie deținute cu intenția de a încasa fluxurile contractuale.

Cadrul normativ aferent gestionării riscurilor financiare este în mod curent actualizat, în funcție de evoluțiile pieței, politicii sau structurii Băncii etc.

Principalele categorii de riscuri financiare la care Banca este expusă sunt: riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață care include riscul ratei dobânzii și riscul valutar. Structura activelor și datoriilor depinde, în principal, de natura funcțiilor legale ale Băncii Naționale a Moldovei și nu neapărat de aspectele comerciale. Banca nu utilizează instrumente financiare derivate pentru acoperirea riscului financiar. În același timp, Banca controlează permanent expunerea sa față de riscuri, prin diverse tehnici de gestionare a riscului.

4.2 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul generării pierderilor ca rezultat al neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către contrapărți. Expunerea maximă a Băncii la riscul de credit, fără a considera valoarea garanției, este reflectată în valoarea contabilă a activelor financiare.

Riscul de credit aferent efectuării tranzacțiilor în scopul gestionării rezervelor valutare este monitorizat prin selectarea instrumentelor investiționale cu lichiditate înaltă și un grad minim de risc, precum și prin stabilirea limitelor pe investiții (pe instrument, debitor, valută, durată) și a controlului zilnic al acestora.

Un element esențial al gestionării riscului de credit aferent rezervelor valutare este efectuarea de către Bancă a investițiilor în contrapărți sigure cu bonitate înaltă pe termen lung (rating mediu minim A⁻¹), stabilită de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings) și autorizate de Bancă pentru tranzacțiile respective, iar în cazul valorilor mobiliare în valută în instrumente sigure ale emitenților cu bonitate înaltă pe termen lung (rating mediu minim AA-).

În evaluarea riscului de credit aferent valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova se utilizează ratinguri stabilite de agenția internațională de rating Moody's. În cazul altor active în moneda națională, Banca aplică procedee interne de monitorizare a expunerilor la riscul de credit și sistemele de rating interne.

Valorile mobiliare de stat emise în moneda națională deținute în portofoliul Băncii sunt tratate ca instrumente financiare cu risc de credit scăzut, considerând sustenabilitatea indicatorilor de datorie și factorii macroeconomici cu referire la Guvernul Republicii Moldova în relație cu Banca, precum și lipsa cazurilor de default al acestor instrumente financiare.

¹ Ratingurile sunt exprimate în formatul utilizat de agențiile Standard & Poor's și Fitch Ratings. Dat fiind faptul că agenția de rating Moody's utilizează un alt format de exprimare a ratingurilor, acestora li se atribuie echivalente Standard & Poor's sau Fitch Ratings, utilizând tabele de concordanță.

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Totodată, la estimarea indicatorilor cu privire la expunerea la riscul de credit, bonitatea emitentului în cazul valorilor mobiliare de stat se bazează pe ratingul atribuit Republicii Moldova de agenția de rating Moody's, fiind în prezent unica agenție ce cotează statul. În evaluarea riscului de credit se monitorizează onorarea obligațiilor de plată scadente și factorii rezonabili care ar afecta capacitatea și/sau disponibilitatea de plată, dinamica ratingului și a perspectivei de modificare a acestuia, sustenabilitatea indicatorilor de datorie și factori prospectivi bazați pe evoluția și prognoza indicatorilor macroeconomici.

Pentru a diminua expunerea la riscul de credit asociat creditelor acordate băncilor licențiate, Banca monitorizează permanent calitatea portofoliului de credite, evaluând periodic modificarea ratingurilor interne în clasificarea debitorilor, evenimentele ce pot provoca pierderi, inclusiv factorii macroeconomici viitori, indicatorii financiari ai băncilor, inclusiv încălcarea condițiilor contractuale (neonorarea obligației de plată a principalului sau a dobânzii), înrăutățirea stării financiare a debitorului și probabilitatea falimentului acestuia, renegocierea condițiilor și/sau prelungirea termenelor de rambursare a creditelor și/sau a dobânzilor aferente în legătură cu dificultățile financiare ale debitorului cauzate de motive economice, juridice etc.

Suplimentar, expunerea la riscul de credit este diminuată prin gajul constituit de băncile licențiate, care trebuie să acopere suma totală a creditelor acordate de Bancă, dobânda și alte plăți aferente. Banca stabilește lista activelor eligibile care pot fi constituite în calitate de gaj pentru facilitățile permanente (creditele overnight) și creditele acordate băncilor, inclusiv asistența de lichiditate în situații de urgență și nemijlocit marjele de ajustare a acestora. La determinarea valorii activelor – garanție sunt aplicate măsuri de control al riscurilor în scopul protejării Băncii împotriva riscului pierderilor financiare din cauza nerambursării creditului de către o bancă. Banca evaluează calitatea și valoarea activelor oferite de bănci ca garanții la acordarea creditelor, lunar, și la necesitate, mai frecvent.

Riscul de credit asociat creditelor overnight se gestionează zilnic prin utilizarea limitelor de politică monetară care conform actelor normative în vigoare, în caz de necesitate, permit reducerea până la zero a sumelor creditelor ce pot fi acordate băncilor licențiate în cadrul facilităților permanente și prin asigurarea cu valori mobiliare de stat și certificate emise de Bancă care au un grad înalt de lichiditate.

Riscul de credit în tranzacțiile repo, luând în considerare caracterul reversibil al acestor operațiuni, este gestionat prin asigurarea unui volum suficient de VMS la preț de piață, inclusiv după aplicarea marjelor de ajustare a valorii, evaluarea zilnică a valorii de piață a VMS și solicitarea, la necesitate, a apelurilor în marjă pentru furnizare de active suplimentare sau mijloace bănești în cazul în care valoarea VMS scade sub nivelul stabilit de Bancă.

Pentru a reduce expunerea la riscul de credit aferent creditelor acordate personalului Băncii, Banca solicită salariatului garantarea creditului cu gaj sau alte garanții, astfel încât raportul dintre credit și garanție să nu depășească 80%.

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

În contextul crizei geopolitice și incertitudinilor asociate, dinamicii înregistrate și prognozate a rezervelor valutare, a ratelor dobânzii și a randamentelor titlurilor guvernamentale pe fondul presiunilor inflaționiste, cadrul de alocare strategică a activelor a fost revizuit, fiind aprobate modificări la Regulamentul cu privire la gestionarea rezervelor internaționale, în baza Hotărârii Comitetului executiv nr. 277/2023, în vigoare din 1 ianuarie 2024 sau de la o altă dată pe parcursul anului 2024, considerând perioada de tranziție necesară.

Modificările au vizat în special majorarea portofoliului gestionat extern, extinderea orizontului investițional și adoptarea corespunzătoare a unor noi benchmark-uri în cazul portofoliilor de plasamente la termen la bănci comerciale și de investiții, adoptarea indicatorilor „devierea de durată” și a „duratei spread-ului” în vederea cuantificării expunerii la riscul de piață și de credit și corelării acestora cu toleranța la risc a instituției. Suplimentar, a fost modificată structura alocării pe valute și tipuri de instrumente, mărimea tranșelor și devierile admisibile.

Totodată, manifestând vigilență în tratamentul riscului de credit, Banca a continuat aplicarea metodologiei revizuite de calcul al pierderilor de credit așteptate pentru activele financiare aferente rezervelor valutare, ajustată la finele anului 2020.

Cu privire la expunerea față de Guvernul RM, au fost monitorizați, evaluați și modificați parametrii de calcul, potrivit metodologiei de estimare a pierderilor de credit aferente valorilor mobiliare de stat deținute în portofoliul Băncii, pentru a reflecta cât mai veridic expunerea la riscul de credit, încorporând factorii cantitativi și calitativi, evoluțiile înregistrate, precum și cele prognozate ale indicatorilor relevanți.

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Tabelul expus în continuare prezintă activele financiare deținute la data de raportare în baza ratingului pe termen lung extern:

CONSOLIDAT

30 iunie 2024

Ratingul pe termen lung ¹	Plasamente pe termen scurt ²	Valori mobiliare investitoriale	Valori mobiliare emise de Guvernul RM ³	Active în organizațiile financiare internaționale	Credite acordate băncilor și altor persoane	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	2 677 542	26 683 365	-	4 280 823	-	2 884	33 644 614
AA+	348 813	48 722 026	-	-	-	-	49 070 839
AA	-	175 537	-	-	-	-	175 537
AA-	739 717	5 647 599	-	-	-	-	6 387 316
A+	1 297 997	-	-	-	-	-	1 297 997
A	7 067 875	-	-	-	-	-	7 067 875
BBB	175	-	-	-	-	-	175
BB+	89	-	-	-	-	-	89
B-	-	-	14 259 571	-	-	-	14 259 571
Fără rating extern	71	-	-	-	27 267	1 909	29 247
Pierderi de credit așteptate	(421)	(1 226)	(48 229)	-	-	(12)	(49 888)
Total	12 131 858	81 227 301	14 211 342	4 280 823	27 267	4 781	111 883 372

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

² Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit.

³ Echivalentul ratingului atribuit de agenția internațională de rating Moody's - B3, perspectivă stabilă. Totodată, considerând sistemul de management al riscului de credit pentru activele denominate în moneda națională, statutul specific al relației dintre Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, precum și funcția acesteia de agent al statului, Grupul asociază valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu un nivel înalt de siguranță și risc de credit scăzut (la 31 decembrie 2023: nivelul de rating B3, perspectivă stabilă).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

CONSOLIDAT

31 decembrie 2023

Ratingul pe termen lung ¹	Plasamente pe termen scurt ²	Valori mobiliare investionale	Valori mobiliare emise de Guvernul RM ³	Active în organizațiile financiare internaționale	Credite acordate băncilor și altor persoane	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	8 466 958	19 013 534	-	4 267 146	-	2 874	31 750 512
AA+	1 011 972	49 509 358	-	-	-	-	50 521 330
AA	527 187	6 189 013	-	-	-	-	6 716 200
AA-	719 248	87 638	-	-	-	-	806 886
A+	1 516 928	-	-	-	-	-	1 516 928
A	6 440 978	-	-	-	-	-	6 440 978
BBB	173	-	-	-	-	-	173
B-	-	-	14 297 859	-	-	-	14 297 859
CC	2	-	-	-	-	-	2
Fără rating extern	35	-	-	-	21 987	1 982	24 004
Pierderi de credit așteptate	(368)	(1 207)	(45 816)	-	-	(17)	(47 408)
Total	18 683 113	74 798 336	14 252 043	4 267 146	21 987	4 839	112 027 464

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).² Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit.³ Echivalentul ratingului atribuit de agenția internațională de rating Moody's - B3, perspectivă stabilă. Totodată, considerând sistemul de management al riscului de credit pentru activele denominate în moneda națională, statutul specific al relației dintre Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, precum și funcția acesteia de agent al statului, Grupul asociază valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu un nivel înalt de siguranță și risc de credit scăzut (la 31 decembrie 2023: nivelul de rating B3, perspectivă stabilă).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

BANCA

30 iunie 2024

Ratingul pe termen lung ¹	Plasamente pe termen scurt ²	Valori mobiliare investitoriale	Valori mobiliare emise de Guvernul RM ³	Active în organizațiile financiare internaționale	Credite acordate băncilor și altor persoane	Investiții în filiale	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	2 677 542	26 683 365	-	4 280 823	-	-	2 884	33 644 614
AA+	348 813	48 722 026	-	-	-	-	-	49 070 839
AA	-	175 537	-	-	-	-	-	175 537
AA-	739 717	5 647 599	-	-	-	-	-	6 387 316
A+	1 297 997	-	-	-	-	-	-	1 297 997
A	7 067 875	-	-	-	-	-	-	7 067 875
BBB	175	-	-	-	-	-	-	175
BB+	89	-	-	-	-	-	-	89
B-	-	-	14 228 472	-	-	-	-	14 228 472
Fără rating extern	-	-	-	-	27 267	24 000	1 660	52 927
Pierderi de credit așteptate	(421)	(1 226)	(48 229)	-	-	-	(5)	(49 881)
Total	12 131 787	81 227 301	14 180 243	4 280 823	27 267	24 000	4 539	111 875 960

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).² Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit.³ Echivalentul ratingului atribuit de agenția internațională de rating Moody's - B3, perspectivă stabilă. Totodată, considerând sistemul de management al riscului de credit pentru activele denominate în moneda națională, statutul specific al relației dintre Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, precum și funcția acestuia de agent al statului, Grupul asociază valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu un nivel înalt de siguranță și risc de credit scăzut (la 31 decembrie 2023: nivelul de rating B3, perspectivă stabilă).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

BANCA

31 decembrie 2023

Ratingul pe termen lung ¹	Plasamente pe termen scurt ²	Valori mobiliare investitoriale	Valori mobiliare emise de Guvernul RM ³	Active în organizațiile financiare internaționale	Credite acordate băncilor și altor persoane	Investiții în filiale	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	8 466 958	19 013 534	-	4 267 146	-	-	2 874	31 750 512
AA+	1 011 972	49 509 358	-	-	-	-	-	50 521 330
AA	527 187	6 189 013	-	-	-	-	-	6 716 200
AA-	719 248	87 638	-	-	-	-	-	806 886
A+	1 516 928	-	-	-	-	-	-	1 516 928
A	6 440 978	-	-	-	-	-	-	6 440 978
BBB	173	-	-	-	-	-	-	173
B-	-	-	14 271 933	-	-	-	-	14 271 933
CC	2	-	-	-	-	-	-	2
Fără rating extern	-	-	-	-	21 987	24 000	1 783	47 770
Pierderi de credit așteptate	(368)	(1 207)	(45 816)	-	-	-	(5)	(47 396)
Total	18 683 078	74 798 336	14 226 117	4 267 146	21 987	24 000	4 652	112 025 316

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).² Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit.³ Echivalentul ratingului atribuit de agenția internațională de rating Moody's - B3, perspectivă stabilă. Totodată, considerând sistemul de management al riscului de credit pentru activele denominate în moneda națională, statutul specific al relației dintre Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, precum și funcția acestuia de agent al statului, Grupul asociază valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu un nivel înalt de siguranță și risc de credit scăzut (la 31 decembrie 2023: nivelul de rating B3, perspectivă stabilă).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Pentru cuantificarea riscului de credit la investițiile efectuate în valută, suplimentar se calculează valoarea riscului de credit aplicat portofoliului de investiții în baza coeficienților de default determinați de către agenția Standard&Poor's, pentru fiecare tip de rating, investițiile fiind divizate în zece categorii, conform coeficienților de default, pe scadențe anuale până la zece ani, inclusiv.

La situația din 30 iunie 2024, expunerea la riscul de credit al portofoliului de investiții total cuantificat în baza coeficienților de default determinați de agenția Standard&Poor's este calculată considerând valoarea contabilă brută a activelor financiare în valută la data de raportare, divizată pe scadențe anuale, multiplicată cu coeficientul probabilității de default determinat de agenția Standard&Poor's conform ratingului atribuit emitentului/contrapărții și este prezentată după cum urmează:

	Nota	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
		MII LEI	MII LEI
Active evaluate la cost amortizat cu rating atribuit de agențiile de rating internaționale			
Conturi "Nostro" și depozite la termen în valută	5	12 132 208	18 683 446
Disponibilități în D.S.T	7	212 858	203 829
Valori mobiliare în valută	6	9 350 753	9 030 394
		21 695 819	27 917 669
Indicator: Expunerea la risc, S&P default		22 584	25 453
Active evaluate la valoarea justă prin AERG cu rating atribuit de agențiile de rating internaționale			
Valori mobiliare în valută	6	71 877 774	65 769 149
		71 877 774	65 769 149
Indicator: Expunerea la risc, S&P default		17 108	18 539

Numerarul în valută (Nota 5), aurul monetar (Nota 8 cu politica de contabilitate asimilată activelor financiare evaluate la valoarea justă prin AERG), cota RM la FMI (Nota 7) sunt excluse din calcul, nefiind expuse riscului de credit (numerar în valută și aur monetar) sau nefiind cotate și asimilate cu probabilitate de default zero (cota RM la FMI).

Pentru a evalua diversificarea portofoliului activelor financiare și a estima corect riscul de credit în funcție de aria geografică, se prezintă clasificarea activelor în funcție de țara de investiție, *cu excepția investițiilor în filiale și a altor active financiare, care se clasifică în funcție de țara de origine:*

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Țara	CONSOLIDAT				BANCA			
	30 iunie 2024	Ponderea	31 decembrie 2023	Ponderea	30 iunie 2024	Ponderea	31 decembrie 2023	Ponderea
	MII LEI	%	MII LEI	%	MII LEI	%	MII LEI	%
SUA	47 043 148	42,05	49 730 457	44,39	47 043 148	42,05	49 730 457	44,39
Germania	18 725 972	16,74	16 705 161	14,91	18 725 972	16,74	16 705 161	14,91
Franța	9 533 644	8,52	8 820 968	7,87	9 533 644	8,52	8 820 968	7,87
Organizații financiare internaționale (OFI)	9 516 250	8,51	9 708 839	8,67	9 516 250	8,51	9 708 839	8,67
Marea Britanie	4 702 541	4,20	5 264 483	4,70	4 702 541	4,20	5 264 483	4,70
Canada	3 071 732	2,75	1 457 027	1,30	3 071 732	2,75	1 457 027	1,30
Regatul Țărilor de Jos	2 990 730	2,67	4 568 184	4,08	2 990 730	2,67	4 568 184	4,08
Suedia	1 308 586	1,17	696 656	0,62	1 308 586	1,17	696 656	0,62
Finlanda	460 023	0,41	23 291	0,02	460 023	0,41	23 291	0,02
Coreea de Sud	135 639	0,12	91 822	0,08	135 639	0,12	91 822	0,08
Austria	88 618	0,08	50 968	0,05	88 618	0,08	50 968	0,05
Danemarca	45 094	0,04	44 241	0,04	45 094	0,04	44 241	0,04
Lituania	20 046	0,02	19 820	0,02	20 046	0,02	19 820	0,02
Singapore	-	-	525 889	0,47	-	-	525 889	0,47
Norvegia	-	-	42 869	0,04	-	-	42 869	0,04
Alte țări	772	-	759	-	772	-	759	-
Moldova	14 240 577	12,72	14 276 030	12,74	14 233 165	12,72	14 273 882	12,74
Total active financiare	111 883 372	100,00	112 027 464	100,00	111 875 960	100,00	112 025 316	100,00

În categoria „Organizații financiare internaționale” sunt incluse cota de subscriere a Republicii Moldova la FMI în moneda națională și alte plasamente în valută în alte organizații financiare internaționale. În categoria „Moldova” la nivel consolidat sunt incluse conturile filialei deschise în băncile din Republica Moldova, valorile mobiliare emise de Guvernul RM, creditele acordate băncilor și altor persoane și alte active financiare. În categoria „Moldova” a Băncii sunt incluse valorile mobiliare emise de Guvernul RM, creditele acordate băncilor și altor persoane, investițiile în filiale și alte active financiare. Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit (a se vedea Nota 5, 8).

4. Managementul riscului (continuare)**4.2 Riscul de credit (continuare)**

De asemenea, pentru evaluarea diversificării portofoliului activelor și estimarea riscului de credit în funcție de sectorul investițional se prezintă clasificarea activelor financiare în funcție de sectorul investițional:

Sector investițional	CONSOLIDAT				BANCA			
	30 iunie	Ponderea	31 decembrie	Ponderea	30 iunie	Ponderea	31 decembrie	Ponderea
	2024		2023		2024		2023	
	MII LEI	%	MII LEI	%	MII LEI	%	MII LEI	%
Bănci centrale din străinătate	1 517 686	1,36	4 860 117	4,34	1 517 686	1,36	4 860 117	4,34
Bănci comerciale din străinătate	8 825 740	7,89	9 166 448	8,18	8 825 740	7,89	9 166 448	8,18
Guverne din străinătate	67 057 242	59,93	68 678 094	61,31	67 057 242	59,94	68 678 094	61,31
Guvernul RM	14 211 342	12,70	14 252 043	12,72	14 180 243	12,67	14 226 117	12,70
Organizații financiare internaționale (OFI)	9 516 250	8,51	9 708 839	8,67	9 516 250	8,51	9 708 839	8,67
Agenții guvernamentale străine	10 725 877	9,59	5 337 937	4,76	10 725 877	9,59	5 337 937	4,77
Depozitarul central (DCU)	-	-	-	-	24 000	0,02	24 000	0,02
Alte active financiare	29 235	0,02	23 986	0,02	28 922	0,02	23 764	0,01
Total active financiare	111 883 372	100,00	112 027 464	100,00	111 875 960	100,00	112 025 316	100,00

În categoria „Organizații financiare internaționale” sunt incluse cota de subscriere a Republicii Moldova la FMI în moneda națională și alte plasamente în valută în alte organizații financiare internaționale.

În categoria „Alte active financiare” la nivel consolidat sunt incluse instrumentele derivate, creditele acordate băncilor și altor persoane și alte active financiare.

În categoria „Alte active financiare” ale Băncii sunt incluse instrumentele derivate, creditele acordate băncilor și altor persoane și alte active financiare.

Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit (a se vedea Nota 5, 8).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

- Pierderile de credit așteptate (ECL)

Instrumentele financiare aferente activelor oficiale de rezervă ce au un rating BBB- și superior acestuia, cărora li se atribuie calificativul „investment grade”, sunt considerate cu risc scăzut. Calificativul de „investment grade” al unui instrument financiar indică o probabilitate scăzută de default a emitentului. Instrumentele cu rating cuprins între „AAA” și „AA” sunt considerate cu bonitate înaltă ce denotă o capacitate înaltă a emitentului de a-și onora obligațiunile contractuale.

Instrumentele cu rating cuprins între „A” și „BBB” au o bonitate medie ce denotă o capacitate înaltă a emitentului de a-și onora plățile. În acest caz, emitenții au o situație stabilă, își pot achita datoriile, dar ar putea întâmpina unele dificultăți în cazul deteriorării mediului economic.

Totodată, instrumentele cu rating „BB”, „B” și „CCC” au o bonitate joasă și sunt considerate investiții speculative sau „junk”. Emitenții acestor instrumente au o vulnerabilitate ridicată la modificarea condițiilor economice, cu impact semnificativ asupra capacității de plată, în cazul unor recesiuni sau deteriorări ale condițiilor mediului economic.

Formula de calcul al pierderilor de credit așteptate este derivată prin determinarea expunerii la default (EAD), probabilității de default (PD) și pierderii în caz de default (LGD). În determinarea pierderilor de credit așteptate și scenariile utilizate pentru instrumente financiare aferente rezervelor valutare, Banca aplică informațiile derivate din raportul „Annual Corporate Default Study and Rating Transitions” publicat anual de agenția de rating Standard & Poor’s, ratele de default cumulative „Sovereign Foreign – Currency Cumulative Average Default Rates With Rating Modifier” și „Sovereign Local-Currency Cumulative Average Default Rates With Rating Modifier” din raportul „Annual Sovereign Default Study and Rating Transitions” publicat anual de agenția de rating Standard&Poor’s.

În cazul estimării pierderilor de credit așteptate pe toată perioada instrumentului financiar până la scadența acestuia, pentru fiecare an se estimează probabilitatea de default marginală. Totodată, probabilitatea de default marginală într-un anumit an se va aplica doar eșantionului care a supraviețuit default-ului în anul sau anii precedenți.

Abordarea vigilentă în tratamentul riscului de credit în contextul persistenței incertitudinilor geopolitice și presiunilor inflaționiste, a determinat Banca să continue aplicarea metodologiei revizuite de calcul a pierderilor de credit așteptate pentru activele financiare aferente rezervelor valutare, prin aplicarea scenariului de retrogradare a ratingurilor cu un nivel (notch) tuturor activelor în valută din portofoliu. În acest sens, se aplică rate de default cumulative publicate de agenția de rating Standard & Poor’s ce corespund ratingului inferior cu o poziție a expunerilor respective.

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Prin urmare, considerând asumările în scenariile aplicate, dar și evoluția volumului și structurii pe instrumente și scadențe a portofoliului de investiții, provizionul pentru pierderile de credit așteptate în cazul acestor active, la situația din 30 iunie 2024, a constituit 10 067 mii lei (31 decembrie 2023: 9 388 mii lei).

Pe parcursul perioadei de raportare nu au fost identificate creșteri semnificative ale riscului de credit asociat activelor financiare în valută deținute de Bancă. De asemenea, nu au existat premise de migrare din stadiul inițial de recunoaștere spre unul inferior sau recunoașterea default-ului contrapărții.

Metodologia de calcul a pierderilor de credit așteptate aferente portofoliului de valori mobiliare de stat deținute în portofoliul Grupului și al Băncii este bazată pe determinarea expunerii la default (EAD), probabilității de default (PD) și pierderii în caz de default (LGD), cu utilizarea informațiilor derivate și ratelor de default cumulative din rapoartele „Sovereign default and recovery rates” și „Rating Symbols and Definitions” aferente categoriei de rating publicate de către agenția Moody’s. În concordanță cu metodologia în vigoare, luând în considerare dinamica parametrilor de calcul și a indicatorilor relevanți, provizionul pentru pierderile de credit așteptate în cazul acestor active au constituit 48 229 mii lei (31 decembrie 2023: 45 816 mii lei).

Valorile mobiliare de stat emise în moneda națională deținute în portofoliul Grupului și al Băncii sunt tratate ca instrumente financiare cu risc de credit scăzut (clasificate în Stadiul 1), luând în considerare sustenabilitatea indicatorilor de datorie și factorii macroeconomici încorporați în modelele financiare de analiză a expunerii Guvernului Republicii Moldova în relație cu Banca (printre care inclusiv: evoluția venitului național brut, indicatorul cu privire la raportul dintre datoria de stat și PIB, evoluția PIB, raportul dintre deficitul bugetar și PIB, datoria de stat tranzacționată pe piețele internaționale, finanțările străine și existența programelor de finanțare și asistență tehnică, evoluția sectorului financiar, ciclurile electorale și economice etc.), precum și lipsa cazurilor de default al valorilor mobiliare de stat emise în moneda națională.

Pierderile de credit așteptate în cazul altor instrumente financiare, fiind nemateriale sau egale cu zero, iar riscul de credit fiind evaluat ca nesemnificativ, nu au fost înregistrate în situațiile financiare.

Prezentarea activelor financiare după stadiul de depreciere, expunerea brută și pierderea de credit așteptată la data de raportare:

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

CONSOLIDAT	Interval	Expunerea	Stadiul	Pierdere	Expunerea
30 iunie 2024	PD	brută	ECL	de credit	netă
	%	MII LEI		asteptată	
				MII LEI	MII LEI
Bănci centrale din străinătate	0,02-0,35	1 517 687	1	1	1 517 686
Bănci comerciale din străinătate	0,05-0,09	8 826 156	1	416	8 825 740
Guverne din străinătate	0,02-0,05	67 058 468	1	1 226	67 057 242
Guvernul RM	0,0-2,60	14 259 571	1	48 229	14 211 342
Organizații financiare internaționale	0,02	9 516 254	1	4	9 516 250
Agenții guvernamentale străine	0,02-0,05	10 725 877	1	-	10 725 877
Alte active financiare	0,00-0,02	29 247	1	12	29 235
Total active financiare		111 933 260		49 888	111 883 372
CONSOLIDAT	Interval	Expunerea	Stadiul	Pierdere	Expunerea
31 decembrie 2023	PD	brută	ECL	de credit	netă
	%	MII LEI		asteptată	
				MII LEI	MII LEI
Bănci centrale din străinătate	0,02-0,36	4 860 118	1	1	4 860 117
Bănci comerciale din străinătate	0,06-0,07	9 166 725	1	279	9 166 446
Bănci comerciale din străinătate	100	2	3	-	2
Guverne din străinătate	0,02-0,05	68 679 301	1	1 207	68 678 094
Guvernul RM	0,0-2,447	14 297 859	1	45 816	14 252 043
Organizații financiare internaționale	0,02	9 708 927	1	88	9 708 839
Agenții guvernamentale străine	0,02-0,04	5 337 937	1	-	5 337 937
Alte active financiare	0,0-0,04	24 003	1	17	23 986
Total active financiare		112 074 872		47 408	112 027 464
BANCA	Interval	Expunerea	Stadiul	Pierdere	Expunerea
30 iunie 2024	PD	brută	ECL	de credit	netă
	%	MII LEI		asteptată	
				MII LEI	MII LEI
Bănci centrale din străinătate	0,02-0,35	1 517 687	1	1	1 517 686
Bănci comerciale din străinătate	0,05-0,09	8 826 156	1	416	8 825 740
Guverne din străinătate	0,02-0,05	67 058 468	1	1 226	67 057 242
Guvernul RM	0,0-2,60	14 228 472	1	48 229	14 180 243
Organizații financiare internaționale	0,02	9 516 254	1	4	9 516 250
Agenții guvernamentale străine	0,02-0,05	10 725 877	1	-	10 725 877
Alte active financiare	0,00-0,02	28 927	1	5	28 922
Total active financiare		111 901 841		49 881	111 851 960
BANCA	Interval	Expunerea	Stadiul	Pierdere	Expunerea
31 decembrie 2023	PD	brută	ECL	de credit	netă
	%	MII LEI		asteptată	
				MII LEI	MII LEI
Bănci centrale din străinătate	0,02-0,36	4 860 118	1	1	4 860 117
Bănci comerciale din străinătate	0,06-0,07	9 166 725	1	279	9 166 446
Bănci comerciale din străinătate	100	2	3	-	2
Guverne din străinătate	0,02-0,05	68 679 301	1	1 207	68 678 094
Guvernul RM	0,0-2,447	14 271 933	1	45 816	14 226 117
Organizații financiare internaționale	0,02	9 708 927	1	88	9 708 839
Agenții guvernamentale străine	0,02-0,04	5 337 937	1	-	5 337 937
Alte active financiare	0,0-0,04	23 769	1	5	23 764
Total active financiare		112 048 712		47 396	112 001 316

4. Managementul riscului (continuare)**4.2 Riscul de credit (continuare)**

Mișcarea în provizionul pentru pierderi de credit așteptate pe fiecare clasă de active financiare:

CONSOLIDAT	30 iunie	2024				2023					
		ECL	ECL pe toată durata			Total	ECL	ECL pe toată durata			Total
		12 luni	de viață				12 luni	de viață			
		Stadiul	Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul	Stadiul		
		I	II	III	I		II	III			
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI		
Numerar și plasamente în valută pe termen scurt											
Sold la 1 ianuarie			368	-	-	368	584	-	-	584	
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere			-	-	-	-	-	-	-	-	
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate			590	-	-	590	571	-	-	571	
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute			(540)	-	-	(540)	(807)	-	-	(807)	
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări			3	-	-	3	(17)	-	-	(17)	
Sold la 30 iunie			421	-	-	421	331	-	-	331	
Valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat											
Sold la 1 ianuarie			1 207	-	-	1 207	88	-	-	88	
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere			(17)	-	-	(17)	-	-	-	-	
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate			-	-	-	-	288	-	-	288	
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute			-	-	-	-	(51)	-	-	(51)	
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări			36	-	-	36	(4)	-	-	(4)	
Sold la 30 iunie			1 226	-	-	1 226	321	-	-	321	
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG											
Sold la 1 ianuarie			7 813	-	-	7 813	4 349	-	-	4 349	
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere			(261)	-	-	(261)	(366)	-	-	(366)	
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate			4 413	-	-	4 413	5 284	-	-	5 284	
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute			(3 690)	-	-	(3 690)	(2 972)	-	-	(2 972)	
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări			145	-	-	145	(171)	-	-	(171)	
Sold la 30 iunie			8 420	-	-	8 420	6 124	-	-	6 124	

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

CONSOLIDAT	30 iunie	2024				2023			
		ECL 12 luni	ECL pe toată durata de viață		Total	ECL 12 luni	ECL pe toată durata de viață		Total
		Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul	Stadiul	
		I	II	III		I	II	III	
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare emise de Guvernul RM									
Sold la 1 ianuarie		45 816	-	-	45 816	85 572	-	-	85 572
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		2 072	-	-	2 072	1 830	-	-	1 830
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		4 079	-	-	4 079	21 174	-	-	21 174
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(3 738)	-	-	(3 738)	(21 470)	-	-	(21 470)
Sold la 30 iunie		48 229	-	-	48 229	87 106	-	-	87 106
Alte active financiare									
Sold la 1 ianuarie		17	-	-	17	18	-	-	18
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(5)	-	-	(5)	(1)	-	-	(1)
Diminuări datorate scoaterii în afara bilanțului (casării)		-	-	-	-	-	-	-	-
Sold la 30 iunie		12	-	-	12	17	-	-	17

BANCA	30 iunie	2024				2023			
		ECL 12 luni	ECL pe toată durata de viață		Total	ECL 12 luni	ECL pe toată durata de viață		Total
		Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul	Stadiul	
		I	II	III		I	II	III	
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Numerar și plasamente în valută pe termen scurt									
Sold la 1 ianuarie		368	-	-	368	584	-	-	584
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		-	-	-	-	-	-	-	-
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		590	-	-	590	571	-	-	571
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(540)	-	-	(540)	(807)	-	-	(807)
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări		3	-	-	3	(17)	-	-	(17)
Sold la 30 iunie		421	-	-	421	331	-	-	331

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

BANCA	30 iunie	2024				2023			
		ECL	ECL pe toată durata		Total	ECL	ECL pe toată durata		Total
		12 luni	de viață			12 luni	de viață		
		Stadiul	Stadiul	Stadiul	Stadiul	Stadiul	Stadiul	Stadiul	
		I	II	III	I	II	III		
MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI		
Valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat									
Sold la 1 ianuarie	1 207	-	-	1 207	88	-	-	88	
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere	(17)	-	-	(17)	-	-	-	-	
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate	-	-	-	-	288	-	-	288	
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute	-	-	-	-	(51)	-	-	(51)	
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări	36	-	-	36	(4)	-	-	(4)	
Sold la 30 iunie	1 226	-	-	1 226	321	-	-	321	
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG									
Sold la 1 ianuarie	7 813	-	-	7 813	4 349	-	-	4 349	
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere	(261)	-	-	(261)	(366)	-	-	(366)	
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate	4 413	-	-	4 413	5 284	-	-	5 284	
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute	(3 690)	-	-	(3 690)	(2 972)	-	-	(2 972)	
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări	145	-	-	145	(171)	-	-	(171)	
Sold la 30 iunie	8 420	-	-	8 420	6 124	-	-	6 124	
Valori mobiliare emise de Guvernul RM									
Sold la 1 ianuarie	45 816	-	-	45 816	85 572	-	-	85 572	
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere	2 072	-	-	2 072	1 830	-	-	1 830	
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate	4 079	-	-	4 079	21 174	-	-	21 174	
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute	(3 738)	-	-	(3 738)	(21 470)	-	-	(21 470)	
Sold la 30 iunie	48 229	-	-	48 229	87 106	-	-	87 106	

4. Managementul riscului (continuare)**4.2 Riscul de credit (continuare)**

BANCA	30 iunie	2024				2023			
		ECL	ECL pe toată durata		Total	ECL	ECL pe toată		Total
		12 luni	de viață			12 luni	durata de viață		
		Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul	Stadiul	
		I	II	III		I	II	III	
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Alte active financiare									
Sold la 1 ianuarie		5	-	-	5	5	-	-	5
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		-	-	-	-	-	-	-	-
Diminuări datorate scoaterii în afara bilanțului (casării)		-	-	-	-	-	-	-	-
Sold la 30 iunie		5	-	-	5	5	-	-	5

Riscul de credit al instrumentelor derivate

Tranzacțiile swap valutar se efectuează în cadrul operațiunilor de reglaj fin, fiind utilizate ca instrument al politicii monetare ce pot lua forma operațiunilor de furnizare sau de absorbție de lichidități. Frecvența tranzacțiilor nu este standardizată, iar scadența este aliniată la scadențele aplicate la instrumentele de politică monetară ale Băncii (facilitatea de depozit overnight, certificatele BNM). Condițiile de realizare de către Bancă a tranzacțiilor swap valutar pe piața valutară interbancară sunt stabilite în Regulamentul privind efectuarea operațiunilor pe piața valutară interbancară a Republicii Moldova, aprobat prin HCA nr.8/2013. La 30 iunie 2024, Banca nu avea încheiate swap-uri valutare.

Suplimentar, Banca poate efectua operațiuni de tip swap valutar cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) în baza unui acord bilateral. Efectul scontat al semnării acordului constă în crearea și implementarea unui instrument nou competitiv pentru creditarea de către BERD a agenților economici din Republica Moldova în moneda națională și dezvoltarea sectorului real al economiei naționale.

Furnizarea de lichidități în lei moldovenești în cadrul acordului respectiv se efectuează în condiții similare altor operațiuni practicate de către Bancă pe piața monetară sau valutară internă. La situația din 30 iunie 2024, soldul operațiunilor de tip swap încheiate cu BERD este nul (31 decembrie 2023: nul).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Netarea activelor financiare și datoriilor financiare

Banca înregistrează activele și datoriile financiare la valoarea netă atunci când există dreptul legal și intenția de a deconta plățile și încasările rezultate pe bază netă.

Deși unele active și datorii financiare nu îndeplinesc cerințele de recunoaștere pe bază netă, acestea se decontează simultan sau la valoarea netă. Aceste situații includ operațiunile repo și operațiuni de swap valutar.

În conformitate cu prevederile IFRS 7 *Instrumente Financiare: informații de furnizat* privind sumele necompensate în bilanț sunt limitate la valoarea netă a instrumentelor financiare prezentate în bilanțul contabil.

La 30 iunie 2024, Banca nu avea înregistrate operațiuni repo în curs de derulare.

4.3 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă riscul că Banca nu își va putea onora obligațiile de plată devenite scadente. Scadențele activelor și datoriilor, precum și capacitatea de a înlocui la un cost acceptabil datoriile purtătoare de dobândă pe măsură ce acestea ajung la scadență constituie factori importanți pentru evaluarea lichidității Băncii. Riscul de lichiditate se gestionează zilnic și în dinamică prin monitorizarea limitelor investiționale stabilite prin regulamentele interne și hotărârile Comitetului executiv.

a) Instrumentele financiare în moneda națională

Considerând atribuțiile Băncii în calitate de autoritate monetară care includ stabilirea și implementarea politicii monetare în stat, controlul lichidității în sistemul financiar și, inter alia, dreptul exclusiv de a emite pe teritoriul Republicii Moldova bancnote și monede metalice ca mijloc de plată, Banca nu este expusă riscului de lichiditate din decalajele de plăți și încasări, active și datorii în fluxurile în moneda națională, ci, de fapt, limitărilor inerente politicii monetare.

Valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova și deținute de Bancă pe parcursul semestrului I 2024, în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior de la Bancă, au avut scadența contractuală maximă de 2 ani. La scadență, aceste valori mobiliare sunt răscumpărate de Guvern și sunt reemise sub formă de bonuri de trezorerie sau obligațiuni de stat.

Valorile mobiliare de stat emise în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată rezultate din garanțiile de stat au fost obținute de către Bancă la 4 octombrie 2016 sub formă de obligațiuni de stat cu scadențele de la 1 la 25 ani. Termenul de 25 de ani a fost stabilit urmărindu-se echilibrul între presiunea anuală suplimentară care poate fi suportată de bugetul de stat și, în același timp, stingerea cât mai rapid posibil a acestor obligații.

Operațiunile repo de injectare a lichidităților derulate pe parcursul semestrului I 2024 au avut un termen de 14 zile și au fost efectuate prin procedura licitațiilor fără plafon.

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

b) Instrumentele financiare în valută

Monitorizarea riscului de lichiditate se efectuează prin formarea tranșelor investiționale și prin utilizarea unor benchmark-uri stabilite pentru subportofoliile de investiții indexate în funcție de tipul instrumentelor și de valuta de investiții. Benchmark-urile folosite sunt indici de piață, recunoscuți și utilizați pe plan mondial la evaluarea comparativă a performanței și riscurilor aferente portofoliilor de investiții.

Indicii utilizați sunt furnizați de Intercontinental Exchange (ICE), după preluarea activității de furnizare a indicilor de la Bank of America Merrill Lynch, instituție ce calculează și oferă o gamă largă de benchmark-uri recunoscute și utilizate în întreaga comunitate investițională.

Riscul de lichiditate, în cazul portofoliului de active valutare gestionat intern, cu excluderea portofoliului valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat, este monitorizat permanent de către Bancă prin menținerea unui nivel adecvat al tranșelor în limitele de devieri admisibile și prin limitarea duratei maxime admisibile a portofoliului de investiții, ceea ce nu permite efectuarea investițiilor în instrumente cu scadențe îndelungate.

În cazul portofoliului gestionat de un manager extern (Banca Mondială), limitarea riscului de lichiditate se realizează prin prevederile Acordului de consultanță și management investițional, încheiat la 8 decembrie 2010 între Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) și Banca Națională a Moldovei, care a fost prelungit prin HCE nr.168 din 30 decembrie 2015, cu aplicare din data de 1 februarie 2016. Acordul stipulează că investițiile sunt gestionate în concordanță cu un benchmark (indicele ICE Bank of America Merrill Lynch U.S. Treasuries), astfel încât durata portofoliului este corelată cu durata benchmark-ului.

Riscul de lichiditate pentru portofoliul valorilor mobiliare în valută evaluate la cost amortizat este diminuat prin diversificarea scadenței investițiilor, fiind distribuite în intervalul de până la 9 ani și prin limitarea ponderii acestui portofoliu în portofoliul total al valorilor mobiliare. Totodată, suplinirea portofoliului valorilor mobiliare în valută, evaluate la cost amortizat este posibilă numai în cazul în care ponderea acestuia reprezintă mai puțin de 25% din rezervele internaționale și nivelul tranșei de lichiditate la momentul efectuării investițiilor acoperă 4 luni de import, precum și plățile aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului RM și alte plăți în valută, pe parcursul unui an.

Lichiditatea este unul dintre criteriile de bază în determinarea componenței activelor valutare. Acest fapt reflectă necesitatea potențială de a transforma rezervele valutare în lichidități în scopuri de intervenție, în cazul în care apar așa necesități.

Valorile mobiliare în valută, evaluate la valoarea justă prin AERG deținute de Bancă sunt instrumente cu un grad înalt de lichiditate, ceea ce ar însemna că ar putea fi vândute, în caz de necesitate, înainte de scadență.

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Scadențele activelor și datoriilor, precum și capacitatea de a înlocui la un cost acceptabil datoriile purtătoare de dobândă pe măsură ce acestea ajung la scadență constituie factori importanți pentru evaluarea lichidității. Analiza activelor și datoriilor financiare în funcție de scadența contractuală la data de raportare este prezentată după cum urmează:

CONSOLIDAT 30 iunie 2024	Nota	Valoarea de bilanț	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	13 279 166	9 401 946	3 877 220	-	-	-	-	-
Valori mobiliare investiționale	6	81 227 301	13 699 890	9 284 288	18 249 369	18 717 067	16 117 398	5 159 289	-
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 280 823	212 858	-	-	-	-	-	4 067 965
Aur monetar	8	98 972	-	-	-	-	-	-	98 972
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 211 342	1 235 393	497 385	1 097 048	358 749	1 255 622	9 767 145	-
Credite acordate băncilor și altor persoane		27 267	1 943	1 151	2 091	3 901	6 930	11 251	-
Alte active financiare	12	4 781	4 781	-	-	-	-	-	-
Total active financiare		113 129 652	24 556 811	13 660 044	19 348 508	19 079 717	17 379 950	14 937 685	4 166 937
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	43 746 029	-	-	-	-	-	-	43 746 029
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 890 893	10 829 793	-	36 100	25 000	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	15	40 408 459	40 408 459	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	17	322 441	322 441	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	16	6 533 487	6 533 487	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	4 983 554	33 620	69 568	105 528	220 016	434 247	52 584	4 067 991
Datorii privind leasingul	17	7 245	1 486	1 144	2 338	2 277	-	-	-
Alte datorii financiare	17	305 400	43 703	261 697	-	-	-	-	-
		107 197 508	58 172 989	332 409	143 966	247 293	434 247	52 584	47 814 020
Decalaj		5 932 144	(33 616 178)	13 327 635	19 204 542	18 832 424	16 945 703	14 885 101	(43 647 083)

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

CONSOLIDAT									
31 decembrie 2023	Nota	Valoarea de bilanț	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 357	16 153 415	3 677 942	-	-	-	-	-
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	7 770 155	11 449 856	17 766 970	17 340 744	14 243 540	6 227 071	-
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 267 146	203 829	-	-	-	-	-	4 063 317
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 252 043	422 503	1 035 352	334 853	1 434 831	1 255 820	9 768 684	-
Credite acordate băncilor și altor persoane		21 987	744	730	1 428	2 470	6 072	10 543	-
Alte active financiare	12	4 839	4 839	-	-	-	-	-	-
Total active financiare		113 261 241	24 555 485	16 163 880	18 103 251	18 778 045	15 505 432	16 006 298	4 148 850
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 769 559	10 691 826	27 633	-	50 100	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	15	40 239 046	40 239 046	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	17	313 981	313 981	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	16	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	5 064 925	27 089	69 489	94 811	215 077	502 486	92 629	4 063 344
Datorii privind leasingul	17	9 535	1 466	1 122	2 291	4 656	-	-	-
Alte datorii financiare	17	310 629	56 559	254 070	-	-	-	-	-
		109 978 420	62 509 966	352 314	97 102	269 833	502 486	92 629	46 154 090
Decalaj		3 282 821	(37 954 481)	15 811 566	18 006 149	18 508 212	15 002 946	15 913 669	(42 005 240)

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

BANCA									
30 iunie 2024	Nota	Valoarea de bilanț	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	13 279 095	9 401 875	3 877 220	-	-	-	-	-
Valori mobiliare investiționale	6	81 227 301	13 699 890	9 284 288	18 249 369	18 717 067	16 117 398	5 159 289	-
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 280 823	212 858	-	-	-	-	-	4 067 965
Aur monetar	8	98 972	-	-	-	-	-	-	98 972
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 180 243	1 233 911	489 017	1 075 799	358 749	1 255 622	9 767 145	-
Credite acordate băncilor și altor persoane		27 267	1 943	1 151	2 091	3 901	6 930	11 251	-
Investiții în filială		24 000	-	-	-	-	-	-	24 000
Alte active financiare	12	4 539	4 539	-	-	-	-	-	-
Total active financiare		113 122 240	24 555 016	13 651 676	19 327 259	19 079 717	17 379 950	14 937 685	4 190 937
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	43 746 029	-	-	-	-	-	-	43 746 029
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 890 893	10 829 793	-	36 100	25 000	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	15	40 408 459	40 408 459	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	17	325 117	325 117	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	16	6 533 487	6 533 487	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	4 983 554	33 620	69 568	105 528	220 016	434 247	52 584	4 067 991
Datorii privind leasingul	17	6 607	1 374	1 026	2 083	2 124	-	-	-
Alte datorii financiare	17	305 390	43 693	261 697	-	-	-	-	-
		107 199 536	58 175 543	332 291	143 711	247 140	434 247	52 584	47 814 020
Decalaj		5 922 704	(33 620 527)	13 319 385	19 183 548	18 832 577	16 945 703	14 885 101	(43 623 083)

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

BANCA									
31 decembrie 2023	Nota	Valoarea de bilanț	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 322	16 153 380	3 677 942	-	-	-	-	-
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	7 770 155	11 449 856	17 766 970	17 340 744	14 243 540	6 227 071	-
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 267 146	203 829	-	-	-	-	-	4 063 317
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 226 117	414 339	1 023 538	328 905	1 434 831	1 255 820	9 768 684	-
Credite acordate băncilor și altor persoane		21 987	744	730	1 428	2 470	6 072	10 543	-
Investiții în filială		24 000	-	-	-	-	-	-	24 000
Alte active financiare	12	4 652	4 652	-	-	-	-	-	-
Total active financiare		113 259 093	24 547 099	16 152 066	18 097 303	18 778 045	15 505 432	16 006 298	4 172 850
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 769 559	10 691 826	27 633	-	50 100	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	15	40 239 046	40 239 046	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	17	321 479	321 479	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	16	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	5 064 925	27 089	69 489	94 811	215 077	502 486	92 629	4 063 344
Datorii privind leasingul	17	8 684	1 365	1 015	2 060	4 244	-	-	-
Alte datorii financiare	17	310 561	56 491	254 070	-	-	-	-	-
		109 984 999	62 517 295	352 207	96 871	269 421	502 486	92 629	46 154 090
Decalaj		3 274 094	(37 970 196)	15 799 859	18 000 432	18 508 624	15 002 946	15 913 669	(41 981 240)

4. Managementul riscului (continuare)**4.3 Riscul de lichiditate (continuare)**

În tabelul de mai jos este prezentată analiza datoriilor financiare totale, inclusiv sumele dobânzilor viitoare în funcție de scadența contractuală la data de raportare. Sumele aferente datoriilor viitoare au fost calculate cu utilizarea datelor disponibile la data de raportare (cursul oficial al leului moldovenesc, ratele dobânzilor la instrumentele politicii monetare și de creditare etc.).

CONSOLIDAT

30 iunie 2024	Valoarea de bilanț	Valoarea brută nominală	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Datorii									
Moneda națională în circulație	43 746 029	43 746 029	-	-	-	-	-	-	43 746 029
Disponibilități ale Guvernului RM	10 890 893	10 895 195	10 831 205	1 388	37 465	25 137	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	40 408 459	40 441 947	40 441 947	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	322 441	322 441	322 441	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	6 533 487	6 538 455	6 538 455	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale*	4 983 554	5 070 387	43 125	78 509	121 552	245 174	460 877	53 159	4 067 991
Datorii privind leasingul	7 245	7 541	1 577	1 219	2 437	2 308	-	-	-
Alte datorii financiare	305 400	305 400	43 703	261 697	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	107 197 508	107 327 395	58 222 453	342 813	161 454	272 619	460 877	53 159	47 814 020
31 decembrie 2023									
Datorii									
Moneda națională în circulație	42 090 746	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	10 769 559	10 777 052	10 693 789	29 245	2 502	51 516	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	40 239 046	40 283 840	40 283 840	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	313 981	313 981	313 981	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	11 179 999	11 190 290	11 190 290	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale*	5 064 925	5 173 482	37 957	79 693	113 399	245 207	539 537	94 345	4 063 344
Datorii privind leasingul	9 535	10 064	1 590	1 229	2 458	4 787	-	-	-
Alte datorii financiare	310 629	310 629	56 559	254 070	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	109 978 420	110 150 084	62 578 006	364 237	118 359	301 510	539 537	94 345	46 154 090

* Pentru angajamentele Facilității de creditare extinsă (ECF) (anterior Facilitatea de Reducere a Sărăciei și Creștere Economică (PRGF)) primite de la FMI, incluse în datoriile față de organizațiile financiare internaționale, în conformitate cu decizia consiliului directorilor executivi al FMI, în perioada 7 ianuarie 2010 – 31 decembrie 2024 dobânzile aferente nu se calculează.

4. Managementul riscului (continuare)**4.3 Riscul de lichiditate (continuare)****BANCA**

30 iunie 2024	Valoarea de bilanț	Valoarea brută nominală	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Datorii									
Moneda națională în circulație	43 746 029	43 746 029	-	-	-	-	-	-	43 746 029
Disponibilități ale Guvernului RM	10 890 893	10 895 195	10 831 205	1 388	37 465	25 137	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	40 408 459	40 441 947	40 441 947	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	325 117	325 117	325 117	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	6 533 487	6 538 455	6 538 455	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale*	4 983 554	5 070 387	43 125	78 509	121 552	245 174	460 877	53 159	4 067 991
Datorii privind leasingul	6 607	6 806	1 433	1 075	2 149	2 149	-	-	-
Alte datorii financiare	305 390	305 390	43 693	261 697	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	107 199 536	107 329 326	58 224 975	342 669	161 166	272 460	460 877	53 159	47 814 020
31 decembrie 2023									
Datorii									
Moneda națională în circulație	42 090 746	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	10 769 559	10 777 052	10 693 789	29 245	2 502	51 516	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	40 239 046	40 283 840	40 283 840	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	321 479	321 479	321 479	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	11 179 999	11 190 290	11 190 290	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale*	5 064 925	5 173 482	37 957	79 693	113 399	245 207	539 537	94 345	4 063 344
Datorii privind leasingul	8 684	9 033	1 445	1 084	2 168	4 336	-	-	-
Alte datorii financiare	310 561	310 561	56 491	254 070	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	109 984 999	110 156 483	62 585 291	364 092	118 069	301 059	539 537	94 345	46 154 090

* Pentru angajamentele Facilității de creditare extinsă (ECF) (anterior Facilitatea de Reducere a Sărăciei și Creștere Economică (PRGF)) primite de la FMI, incluse în datoriile față de organizațiile financiare internaționale, în conformitate cu decizia consiliului directorilor executivi al FMI, în perioada 7 ianuarie 2010 – 31 decembrie 2024 dobânzile aferente nu se calculează.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață

Riscul de piață este riscul ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze ca rezultat al schimbării prețurilor pieței, chiar dacă aceste schimbări sunt cauzate de factori specifici titlurilor de valoare individuale sau emitentului acestora, sau factori care afectează toate titlurile de valoare tranzacționate pe piață.

a) Instrumentele financiare în valută

Procesul de alocare strategică a activelor limitează riscul financiar aferent rezervelor internaționale. Indicatori de performanță (benchmark-uri) sunt stabiliți pentru fiecare subportofoliu, în vederea optimizării raportului dintre rentabilitate și risc, ca urmare a evaluării diverselor scenarii de evoluții ale ratelor dobânzii și ale randamentelor instrumentelor investiționale din portofolii și, corespunzător, a valorii de piață a acestora. Structura valutară optimă, estimată în baza analizei compoziției valutare a plăților de deservire a datoriei externe, a altor plăți valutare și a importurilor de mărfuri și servicii, precum și efectele diversificării valutare sunt considerate în evaluarea riscului valutar.

Toate portofoliile, cu excepția valorilor mobiliare investiționale evaluate la cost amortizat, conturilor curente și overnight, activelor în Fondul Monetar Internațional, plasamentelor la termen la Banca Reglementelor Internaționale și aurului monetar, sunt administrate cu referință la indicatori strategici de performanță (indici ICE). Performanța portofoliilor, încadrarea în limitele de deviere față de indicatorii de performanță sunt monitorizate lunar și raportate Comitetului de investiții.

Începând cu 1 ianuarie 2023, administrarea rezervelor valutare se realizează în condițiile unui apetit redus de risc, estimat prin aplicarea indicatorului VaR (value at risk), fiind limitat raportul indicatorului la total rezerve. Banca aplică zilnic metodologia VaR pentru a evalua expunerea la riscul de piață aferent pozițiilor pe care le deține și pentru a estima pierderile economice potențiale bazate pe un șir de parametri și asumări pentru diferite modificări ale condițiilor pieței.

Rezultatul evaluării riscului de piață prin metodologia VaR reprezintă pierderea potențială exprimată în unități monetare pentru portofoliul de investiții total evaluată cu un grad de confidență de 95% și pentru un orizont investițional de o lună, excluzând volatilitatea aferentă componentei de evoluție a ratei de schimb a valutelor din compoziția rezervelor internaționale față de dolarul SUA (valuta de raportare). Acest calcul este furnizat de sistemul informațional Bloomberg.

Valoarea expusă la risc a portofoliului de instrumente financiare în valută (exclusiv aurul monetar) este prezentată după cum urmează:

	Evalueate la cost		Evalueate la		Total		Ponderea
	amortizat		valoarea justă prin AERG				în portofoliu
	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	%
La 30 iunie 2024	255 786	14 267	413 947	23 089	669 733	37 355	0,72%
La 31 decembrie 2023	308 653	17 732	458 703	26 353	767 356	44 085	0,82%

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

b) Instrumentele financiare în moneda națională

Riscul de piață în cazul instrumentelor financiare în moneda națională este asociat, în principal, modificării valorii de piață a valorilor mobiliare de stat emise de Guvernul Republicii Moldova, care sunt evaluate la cost amortizat în bilanțul contabil și sunt gestionate, preponderent, în vederea colectării fluxurilor contractuale și utilizării în scopul realizării atribuțiilor conferite prin lege Băncii.

Pentru portofoliul *"Valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior"*, riscul se gestionează prin reemiterea la scadență a unor valori mobiliare la rate ale dobânzilor de piață, în baza ratelor nominale medii ponderate la valorile mobiliare de stat vândute recent pe piața primară și prin agreearea anuală cu Ministerul Finanțelor a scadențelor maxime pentru reemisiune (pentru anii 2024 și 2023 scadența maximă acceptată fiind agreeată la 3 ani). Valorile mobiliare respective sunt deținute, în principal, în vederea colectării fluxurilor contractuale, dar pot fi utilizate și în operațiuni de piață deschisă, prin intermediul tranzacțiilor reverse repo (absorbții temporare de lichiditate), însă astfel de operațiuni nu s-au înregistrat recent, iar obținerea câștigurilor din modificarea prețului de piață al valorilor mobiliare nu este relevantă în cazul acestor instrumente.

În cazul portofoliului *Valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat*, riscul pierderilor sau câștigurilor din modificarea valorii de piață a valorilor mobiliare s-a abordat la data emiterii, întrucât acesta a fost structurat în instrumente financiare cu cupon fix de 1,4% (cele cu scadența până la 9 ani) și 5,3% (cele cu scadența de la 10 la 25 ani) respectiv, cu scadențe graduale de până la 25 ani, replicând în esență fluxurile de numerar aferente unui instrument financiar cu o rată efectivă a dobânzii de 5%, egală cu ținta ratei inflației la data emiterii acestora (2016), care urma să permită ca valoarea achitată pe toată durata portofoliului, în termeni reali, să rămână nemodificată și să permită Băncii să evite pierderi suplimentare legate de deprecierea datoriei (la fel, în termeni reali). Mai mult, conform *Legii nr. 235/2016*, obligațiunile de stat sunt în circulație liberă, dar doar 40% din portofoliul respectiv poate fi comercializat de Bancă pe piața secundară, în același timp putând fi utilizat în întregime în operațiunile de piață deschisă de absorbții temporare de lichiditate (reverse repo). Pentru *valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat* nu există o curbă a ratelor dobânzii, în vederea alinierii valorii de piață a acestora doar cu aplicarea datelor de intrare observabile pe piață (scadența maximă a valorilor mobiliare de stat puse în circulație – 10 ani).

În cazul *Operațiunilor repo*, licitațiile se derulează la o rată fixă a dobânzii, calculată considerând rata de bază plus o marjă de 0,25 p.p.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este riscul ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze din cauza schimbărilor nivelului ratei dobânzii pe piață.

Modificarea ratelor dobânzii pe piața externă poate avea un impact asupra valorii portofoliului de investiții în valută și asupra fluxului de mijloace bănești în viitor.

Cele mai sensibile instrumente la modificarea ratelor dobânzii pe piața externă sunt valorile mobiliare în valută, deoarece modificarea ratelor dobânzii afectează prețul acestor active. Totodată, ca rezultat al fluctuațiilor ratelor dobânzii pe piața externă pot apărea divergențe negative dintre ratele dobânzii la portofoliul investițional în valută și ratele dobânzii la datoriile în valută ale Băncii.

4. Managementul riscului (continuare)**4.4 Riscul de piață (continuare)****4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)**

La gestionarea riscului ratei dobânzii cauzat de evoluțiile pe piața externă, o atenție deosebită se acordă principiului diversificării portofoliului de investiții pe scadențe și pe valute.

Analiza activelor și datoriilor financiare la data de raportare în funcție de ratele contractuale și data actualizării ratelor dobânzii acestora este prezentată după cum urmează:

CONSOLIDAT 30 iunie 2024	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	0-3 luni MII LEI	3-6 luni MII LEI	6-12 luni MII LEI	De la 1 la 2 ani MII LEI	De la 2 la 5 ani MII LEI	Mai mult de 5 ani MII LEI	Nepurtătoare de dobândă MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	13 279 166	8 163 509	3 877 220	-	-	-	-	1 238 437
Valori mobiliare investiționale	6	81 227 301	13 398 159	9 184 475	18 245 485	18 717 067	16 117 398	5 159 289	405 428
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 280 823	212 486	-	-	-	-	-	4 068 337
Aur monetar	8	98 972	-	-	-	-	-	-	98 972
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 211 342	983 422	336 950	1 096 735	358 749	1 255 622	9 767 145	412 719
Credite acordate băncilor și altor persoane		27 267	1 943	20 739	575	1 114	2 383	513	-
Alte active financiare	12	4 781	-	-	-	-	-	-	4 781
Total active financiare		113 129 652	22 759 519	13 419 384	19 342 795	19 076 930	17 375 403	14 926 947	6 228 674
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	43 746 029	-	-	-	-	-	-	43 746 029
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 890 893	9 802 041	-	36 100	25 000	-	-	1 027 752
Disponibilități ale băncilor	15	40 408 459	34 984 652	-	-	-	-	-	5 423 807
Disponibilități ale altor clienți	17	322 441	-	-	-	-	-	-	322 441
Certificate emise de BNM	16	6 533 487	6 533 487	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	4 983 554	756 213	-	10 609	30 178	90 533	19 568	4 076 453
Datorii privind leasingul	17	7 245	1 486	1 144	2 338	2 277	-	-	-
Alte datorii financiare	17	305 400	-	-	-	-	-	-	305 400
Total datorii financiare		107 197 508	52 077 879	1 144	49 047	57 455	90 533	19 568	54 901 882
Decalaj		5 932 144	(29 318 360)	13 418 240	19 293 748	19 019 475	17 284 870	14 907 379	(48 673 208)

4. Managementul riscului (continuare)**4.4 Riscul de piață (continuare)****4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)****CONSOLIDAT****31 decembrie 2023**

	Nota	Valoarea de bilanț	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Nepurtătoare de dobândă
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 357	14 912 536	3 677 943	-	-	-	-	1 240 878
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	7 600 489	11 357 469	17 759 871	17 340 745	14 243 540	6 227 071	269 151
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 267 146	203 249	-	-	-	-	-	4 063 897
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 252 043	167 489	872 310	334 793	1 434 831	1 255 820	9 768 684	418 116
Credite acordate băncilor și altor persoane		21 987	301	16 302	575	1 138	2 833	838	-
Alte active financiare	12	4 839	-	-	-	-	-	-	4 839
Total active financiare		113 261 241	22 884 064	15 924 024	18 095 239	18 776 714	15 502 193	15 996 593	6 082 414
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 769 559	9 401 067	27 552	-	50 100	-	-	1 290 840
Disponibilități ale băncilor	15	40 239 046	34 175 864	-	-	-	-	-	6 063 182
Disponibilități ale altor clienți	17	313 981	-	-	-	-	-	-	313 981
Certificate emise de BNM	16	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	5 064 925	835 468	-	-	25 455	89 677	34 330	4 079 995
Datorii privind leasingul	17	9 535	1 466	1 122	2 291	4 656	-	-	-
Alte datorii financiare	17	310 629	-	-	-	-	-	-	310 629
Total datorii financiare		109 978 420	55 593 864	28 674	2 291	80 211	89 677	34 330	54 149 373
Decalaj		3 282 821	(32 709 800)	15 895 350	18 092 948	18 696 503	15 412 516	15 962 263	(48 066 959)

4. Managementul riscului (continuare)**4.4 Riscul de piață (continuare)****4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)**

BANCA									
30 iunie 2024	Nota	Valoarea de bilanț	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Nepurtătoare de dobândă
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	13 279 095	8 163 460	3 877 220	-	-	-	-	1 238 415
Valori mobiliare investiționale	6	81 227 301	13 398 159	9 184 475	18 245 485	18 717 067	16 117 398	5 159 289	405 428
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 280 823	212 486	-	-	-	-	-	4 068 337
Aur monetar	8	98 972	-	-	-	-	-	-	98 972
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 180 243	981 968	328 853	1 075 799	358 749	1 255 622	9 767 145	412 107
Credite acordate băncilor și altor persoane		27 267	1 943	20 739	575	1 114	2 383	513	-
Investiții în filială		24 000	-	-	-	-	-	-	24 000
Alte active financiare	12	4 539	-	-	-	-	-	-	4 539
Total active financiare		113 122 240	22 758 016	13 411 287	19 321 859	19 076 930	17 375 403	14 926 947	6 251 798
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	43 746 029	-	-	-	-	-	-	43 746 029
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 890 893	9 802 041	-	36 100	25 000	-	-	1 027 752
Disponibilități ale băncilor	15	40 408 459	34 984 652	-	-	-	-	-	5 423 807
Disponibilități ale altor clienți	17	325 117	-	-	-	-	-	-	325 117
Certificate emise de BNM	16	6 533 487	6 533 487	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	4 983 554	756 213	-	10 609	30 178	90 533	19 568	4 076 453
Datorii privind leasingul	17	6 607	1 374	1 026	2 083	2 124	-	-	-
Alte datorii financiare	17	305 390	-	-	-	-	-	-	305 390
Total datorii financiare		107 199 536	52 077 767	1 026	48 792	57 302	90 533	19 568	54 904 548
Decalaj		5 922 704	(29 319 751)	13 410 261	19 273 067	19 019 628	17 284 870	14 907 379	(48 652 750)

4. Managementul riscului (continuare)**4.4 Riscul de piață (continuare)****4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)**

BANCA									
31 decembrie 2023	Nota	Valoarea de bilanț	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Nepurtătoare de dobândă
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 322	14 912 532	3 677 943	-	-	-	-	1 240 847
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	7 600 489	11 357 469	17 759 871	17 340 745	14 243 540	6 227 071	269 151
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 267 146	203 249	-	-	-	-	-	4 063 897
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 226 117	160 123	861 089	328 905	1 434 831	1 255 820	9 768 684	416 665
Credite acordate băncilor și altor persoane		21 987	301	16 302	575	1 138	2 833	838	-
Investiții în filială		24 000	-	-	-	-	-	-	24 000
Alte active financiare	12	4 652	-	-	-	-	-	-	4 652
Total active financiare		113 259 093	22 876 694	15 912 803	18 089 351	18 776 714	15 502 193	15 996 593	6 104 745
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 769 559	9 401 067	27 552		50 100	-	-	1 290 840
Disponibilități ale băncilor	15	40 239 046	34 175 864	-	-	-	-	-	6 063 182
Disponibilități ale altor clienți	17	321 479	-	-	-	-	-	-	321 479
Certificate emise de BNM	16	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	5 064 925	835 468	-	-	25 455	89 677	34 330	4 079 995
Datorii privind leasingul	17	8 684	1 365	1 015	2 060	4 244	-	-	-
Alte datorii financiare	17	310 561	-	-	-	-	-	-	310 561
Total datorii financiare		109 984 999	55 593 763	28 567	2 060	79 799	89 677	34 330	54 156 803
Decalaj		3 274 094	(32 717 069)	15 884 236	18 087 291	18 696 915	15 412 516	15 962 263	(48 052 058)

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Aceste active și datorii implică rate fixe ale dobânzilor, cu excepția conturilor curente cu solduri remunerabile care sunt legate de ratele repo, ratele dobânzii interbancare, ESTR, rata la facilitatea de depozit overnight stabilită de Banca Centrală Europeană, rata de bază stabilită de Banca Angliei, contului curent la FMI și a angajamentelor Facilității de Finanțare Extinsă (EFF), la care se aplică rate variabile stabilite săptămânal de FMI.

Ratele medii aplicabile componentelor majore ale bilanțului contabil au fost dezvăluite în notele la situațiile financiare referitoare la aceste componente.

Pentru a determina riscul ratei dobânzii aferent plasamentelor la vedere și la termen în valută și valorilor mobiliare în valută, Banca efectuează calculul veniturilor/pierderilor posibile asumând o majorare/diminuare a ratei dobânzii la aceste instrumente. Stabilizarea politici monetare pe fondul temperaturii presiunilor inflaționiste și persistența nivelului înalt al ratelor dobânzilor pe parcursul semestrului I, reorientează așteptările cu privire la relaxarea politicii monetare a autorităților monetare aferent principalelor valute din structura rezervelor internaționale. În acest sens, pornind de la evoluția prognozată a ratelor dobânzilor, Banca a estimat fluctuația variabilei riscului ratei dobânzii cu 1 p.p.

Conform soldului mediu al depozitelor la vedere și la termen ale Grupului și Băncii pentru perioada de raportare și valorilor mobiliare în valută, valoarea veniturilor/pierderilor posibile de la majorarea/diminuarea ratei dobânzii cu 1,0 p.p. constituie +/- 480 358 mii lei, echivalentul a 26 793 mii USD (la 31 decembrie 2023: +/- 838 426 mii lei, echivalentul a 48 168 mii USD, considerând majorarea/diminuarea ratei dobânzii cu 1,0 p.p.).

Sensibilitatea prețului valorilor mobiliare în valută la modificarea ratelor dobânzii este evaluată aplicând PV01. PV01 este o metodă de cuantificare a riscului ratei dobânzii care constă în determinarea diferenței dintre valoarea de piață a portofoliului valorilor mobiliare și valoarea acestuia calculată în cazul modificării ratelor profitabilității cu 0,01 p.p. O modificare a ratei profitabilității cu 0,01 p.p. duce la modificarea invers proporțională a valorii portofoliului calculată cu aplicarea metodei PV01.

La situația din 30 iunie 2024 modificarea ratei profitabilității cu 0,01 p.p. duce la modificarea valorii prezente a portofoliului valorilor mobiliare investiționale ale Grupului și Băncii cu 12 523 mii lei, echivalentul a 698 mii USD, ceea ce reprezintă 0,02% din portofoliul valorilor mobiliare investiționale (la 31 decembrie 2023: 12 556 mii lei (echivalentul a 721 mii USD), ceea ce reprezintă 0,02% din portofoliul valorilor mobiliare investiționale).

În cazul valorilor mobiliare emise de Guvernul RM, sensibilitatea la rata dobânzii, la situația din 30 iunie 2024, s-a evaluat la modificarea ratei dobânzii cu 0,5 p.p. considerând circumstanțele aplicabile la acea dată și prognozele macroeconomice pentru anul 2024.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Astfel, majorarea/diminuarea ratei dobânzii cu 0,5 p.p. duce la înregistrarea veniturilor/pierderilor posibile aferent valorilor mobiliare de stat ale Grupului și Băncii de 4 942 mii lei (la 31 decembrie 2023: +/- 15 807 mii lei, considerând majorarea/diminuarea ratei dobânzii cu 1,5 p.p.).

La situația din 30 iunie 2024 modificarea ratei profitabilității cu 0,01 p.p. ar duce la modificarea valorii prezente a portofoliului valorilor mobiliare de stat (ale Grupului și Băncii) cu 8 756 mii lei (aferent portofoliului Băncii: 8 754 mii lei), ceea ce reprezintă 0,06% din portofoliul valorilor mobiliare de stat (la 31 decembrie 2023: 9 161 mii lei, din care aferent portofoliului Băncii - 9 160 mii lei, ceea ce reprezintă 0,07% din portofoliu).

Riscul ratei dobânzii în cazul instrumentelor de politică monetară (facilități permanente sub formă de credite și depozite overnight, repo și reverse repo, certificatele Băncii Naționale a Moldovei, rezervele obligatorii), este subsecvent obiectivului fundamental al Băncii Naționale a Moldovei - asigurării și menținerii stabilității prețurilor și, prin urmare, subsecvent creării de către Bancă a condițiilor monetare. Realizarea acestui obiectiv necesită aplicarea instrumentelor de politică monetară cu implicare de costuri, iar decalajul de structură și costuri fiind secundar eficienței deciziilor de politică monetară.

Instrumentele de politică monetară sunt instrumente pe termen scurt (până la 28 zile) cu dobânzi fixe, remunerate la rate ale dobânzilor derivate din rata de bază (în coridor), revizuite în ședințele Comitetului executiv al Băncii Naționale aferent deciziilor de politică monetară și desfășurate cu o periodicitate agreată conform calendarului anual.

Indirect, riscul este gestionat prin aplicarea coridorului dintre rata dobânzii la creditele overnight și depozitele overnight (semestrul I 2024: 4 p.p. coridor dintre rata dobânzii la creditele overnight și depozitele overnight; 2023: 4 p.p.), care are menirea de a calibra instrumentele de politică monetară cu scopul eficientizării mecanismului de transmisie a deciziilor de politică monetară.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.2 Riscul valutar

Riscul valutar este riscul ca valoarea instrumentelor financiare să varieze ca urmare a modificării cursului oficial al leului moldovenesc.

În procesul de gestionare a rezervelor valutare Banca deține o poziție valutară lungă. Diminuarea riscului valutar se realizează prin aplicarea politicii de diversificare a portofoliului de investiții. Structura valutară normativă a portofoliului de investiții este stabilită de către Comitetul executiv al Băncii și are drept scop acoperirea riscului valutar printr-o corespondență adecvată a compoziției valutare a activelor și pasivelor și printr-un orizont investițional acceptabil pentru deservirea datoriilor externe curente și implementarea politicii valutare a statului.

La data de 30 iunie 2024, ponderea dolarului SUA în structura valutară normativă constituia 55%, euro - 35%, alte valute - 10% (la 31 decembrie 2023, ponderea dolarului SUA în structura valutară normativă constituia 60%, euro - 30%, alte valute - 10%).

Compoziția valutară efectivă poate devia în limita de +/- 10 p.p. de la cea normativă. Excepție fac alte valute în cazul cărora 10% constituie plafonul maxim de expunere.

4. Managementul riscului (continuare)**4.4 Riscul de piață (continuare)****4.4.2 Riscul valutar (continuare)**

La data de raportare, exista următoarea poziție valutară:

CONSOLIDAT**30 iunie 2024**

	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	MDL MII LEI	USD MII LEI	EUR MII LEI	GBP MII LEI	XDR MII LEI	CNY MII LEI	Alte valute MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	13 279 166	71	1 181 517	9 143 091	1 716 371	-	1 237 609	507
Valori mobiliare investiționale	6	81 227 301	-	57 658 745	23 568 556	-	-	-	-
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 280 823	-	-	-	-	4 280 823	-	-
Aur monetar	8	98 972	-	-	-	-	-	-	98 972
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 211 342	14 211 342	-	-	-	-	-	-
Credite acordate băncilor și altor persoane		27 267	27 267	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	12	4 781	1 897	-	-	-	2 884	-	-
Total active financiare		113 129 652	14 240 577	58 840 262	32 711 647	1 716 371	4 283 707	1 237 609	99 479
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	43 746 029	43 746 029	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 890 893	9 875 425	65 045	950 423	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	15	40 408 459	23 662 344	4 259 992	12 486 123	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	17	322 441	322 441	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	16	6 533 487	6 533 487	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	4 983 554	1 544	-	-	-	4 982 010	-	-
Datorii privind leasingul	17	7 245	-	-	7 245	-	-	-	-
Alte datorii financiare	17	305 400	38 097	265 236	2 065	2	-	-	-
Total datorii financiare		107 197 508	84 179 367	4 590 273	13 445 856	2	4 982 010	-	-
Decalaj		5 932 144	(69 938 790)	54 249 989	19 265 791	1 716 369	(698 303)	1 237 609	99 479

La situația din 30 iunie 2024, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 98 972 mii lei, lei românești – 498 mii lei și yenii japonezi – 9 mii lei.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.2 Riscul valutar (continuare)

CONSOLIDAT

31 decembrie 2023	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	MDL MII LEI	USD MII LEI	EUR MII LEI	GBP MII LEI	XDR MII LEI	CNY MII LEI	Alte valute MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 357	30	7 528 154	9 431 146	1 651 081	-	1 220 329	617
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	-	54 927 103	19 871 233	-	-	-	-
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 267 146	-	-	-	-	4 267 146	-	-
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 252 043	14 252 043	-	-	-	-	-	-
Credite acordate băncilor și altor persoane		21 987	21 987	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	12	4 839	1 965	-	-	-	2 874	-	-
Total active financiare		113 261 241	14 276 025	62 455 257	29 302 379	1 651 081	4 270 020	1 220 329	86 150
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	42 090 746	42 090 746	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 769 559	9 496 028	380 837	892 694	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	15	40 239 046	22 571 500	4 383 855	13 283 691	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	17	313 981	313 981	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	16	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	5 064 925	1 821	-	-	-	5 063 104	-	-
Datorii privind leasingul	17	9 535	-	-	9 535	-	-	-	-
Alte datorii financiare	17	310 629	32 797	259 996	17 833	2	-	-	1
Total datorii financiare		109 978 420	85 686 872	5 024 688	14 203 753	2	5 063 104	-	1
Decalaj		3 282 821	(71 410 847)	57 430 569	15 098 626	1 651 079	(793 084)	1 220 329	86 149

La situația din 31 decembrie 2023, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 85 533 mii lei, lei românești – 584 mii lei, coroane norvegiene – 19 mii lei, franci elvețieni – 9 mii lei, ruble rusești – 3 mii lei, coroane daneze – 2 mii lei și yeni japonezi – 1 mii lei.

4. Managementul riscului (continuare)**4.4 Riscul de piață (continuare)****4.4.2 Riscul valutar (continuare)**

BANCA 30 iunie 2024	Nota	Valoarea de bilanț	MDL	USD	EUR	GBP	XDR	CNY	Alte valute
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	13 279 095	-	1 181 517	9 143 091	1 716 371	-	1 237 609	507
Valori mobiliare investiționale	6	81 227 301	-	57 658 745	23 568 556	-	-	-	-
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 280 823	-	-	-	-	4 280 823	-	-
Aur monetar	8	98 972	-	-	-	-	-	-	98 972
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 180 243	14 180 243	-	-	-	-	-	-
Credite acordate băncilor și altor persoane		27 267	27 267	-	-	-	-	-	-
Investiții în filială		24 000	24 000	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	12	4 539	1 655	-	-	-	2 884	-	-
Total active financiare		113 122 240	14 233 165	58 840 262	32 711 647	1 716 371	4 283 707	1 237 609	99 479
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	13	43 746 029	43 746 029	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 890 893	9 875 425	65 045	950 423	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	15	40 408 459	23 662 344	4 259 992	12 486 123	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	17	325 117	325 117	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	16	6 533 487	6 533 487	-	-	-	-	-	-
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	4 983 554	1 544	-	-	-	4 982 010	-	-
Datorii privind leasingul	17	6 607	-	-	6 607	-	-	-	-
Alte datorii financiare	17	305 390	38 375	265 236	1 777	2	-	-	-
Total datorii financiare		107 199 536	84 182 321	4 590 273	13 444 930	2	4 982 010	-	-
Decalaj		5 922 704	(69 949 156)	54 249 989	19 266 717	1 716 369	(698 303)	1 237 609	99 479

La situația din 30 iunie 2024, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 98 972 mii lei, lei românești – 498 mii lei și yenii japonezi – 9 mii lei.

4. Managementul riscului (continuare)**4.4 Riscul de piață (continuare)****4.4.2 Riscul valutar (continuare)**

BANCA		Nota	Valoarea de	MDL	USD	EUR	GBP	XDR	CNY	Alte
31 decembrie 2023			bilanț							valute
			MII LEI							MII LEI
Active nederivate										
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 322	-	7 528 154	9 431 141	1 651 081	-	1 220 329	617	
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	-	54 927 103	19 871 233	-	-	-	-	
Active în organizațiile financiare internaționale	7	4 267 146	-	-	-	-	4 267 146	-	-	
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533	
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	14 226 117	14 226 117	-	-	-	-	-	-	
Credite acordate băncilor și altor persoane		21 987	21 987	-	-	-	-	-	-	
Investiții în filială		24 000	24 000	-	-	-	-	-	-	
Alte active financiare	12	4 652	1 778	-	-	-	2 874	-	-	
Total active financiare		113 259 093	14 273 882	62 455 257	29 302 374	1 651 081	4 270 020	1 220 329	86 150	
Datorii nederivate										
Moneda națională în circulație	13	42 090 746	42 090 746	-	-	-	-	-	-	
Disponibilități ale Guvernului RM	14	10 769 559	9 496 028	380 837	892 694	-	-	-	-	
Disponibilități ale băncilor	15	40 239 046	22 571 500	4 383 855	13 283 691	-	-	-	-	
Disponibilități ale altor clienți	17	321 479	321 479	-	-	-	-	-	-	
Certificate emise de BNM	16	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-	
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	5 064 925	1 821	-	-	-	5 063 104	-	-	
Datorii privind leasingul	17	8 684	-	-	8 684	-	-	-	-	
Alte datorii financiare	17	310 561	33 021	259 996	17 541	2	-	-	1	
Total datorii financiare		109 984 999	85 694 594	5 024 688	14 202 610	2	5 063 104	-	1	
Decalaj		3 274 094	(71 420 712)	57 430 569	15 099 764	1 651 079	(793 084)	1 220 329	86 149	

La situația din 31 decembrie 2023, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 85 533 mii lei, lei românești – 584 mii lei, coroane norvegiene – 19 mii lei, franci elvețieni – 9 mii lei, ruble rusești – 3 mii lei, coroane daneze – 2 mii lei și yeni japonezi – 1 mii lei.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.2 Riscul valutar (continuare)

Pentru a estima riscul valutar aferent activelor și datoriilor în valută, sunt calculate veniturile/pierderile nerealizate posibile, asumând o deviere de +/-10% a cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele în care aceste active și datorii sunt denominate.

Conform situațiilor la 30 iunie 2024 și 31 decembrie 2023 respectiv, valoarea impactului posibil asupra profitului și capitalului Băncii este evaluată după cum urmează:

	30 iunie 2024		31 decembrie 2023	
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
	Profit	Capital	Profit	Capital
MDL față de USD	+/- 5 424 452	+/- 5 424 452	+/-5 742 545	+/-5 742 545
MDL față de EUR	+/- 1 926 442	+/- 1 926 442	+/- 1 509 788	+/- 1 509 788
MDL față de GBP	+/- 171 637	+/- 171 637	+/- 165 108	+/- 165 108
MDL față de CNY	+/- 123 761	+/- 123 761	+/- 122 033	+/- 122 033
MDL față de XDR	-/+ 69 811	-/+ 69 811	-/+ 78 873	-/+ 78 873
MDL față de alte valute	+/- 52	+/- 52	+/- 62	+/- 62

În cazul aprecierii MDL față de valutele respective se generează pierderi nerealizate și viceversa, în cazul deprecierei se generează venituri nerealizate, excepție fiind XDR, pentru care aprecierea MDL față de XDR generează venituri nerealizate, iar deprecierea generează pierderi nerealizate.

4.5 Riscurile climatice

Planul strategic „BNM 2025” stabilește ca obiectiv strategic transversal responsabilitatea față de mediu. Conducerea Băncii este informată în mod regulat cu privire la impactul exercitat de schimbările climatice și alte riscuri de mediu asupra sistemului financiar și a operațiunilor Băncii, sprijinind sustenabilitatea mediului prin deciziile sale. Banca este în proces de dezvoltare a cadrului de gestiune integrată a riscurilor și a politicilor, proceselor și controalelor pentru încorporarea riscurilor climatice în gestiunea integrată a riscurilor, obiectivele fiind centrate pe îmbunătățirea rezilienței sectorului bancar, promovării finanțării sustenabile, înțelegerii riscurilor de mediu, educației și cercetării și a gestiunii operațiunilor proprii.

În semestrul I 2024, Banca a continuat să ia măsuri pentru a înțelege riscurile climatice asupra situațiilor financiare și să ia în considerare aceste riscuri la gestionarea rezervelor valutare, începând cu anul 2023 politica investițională fiind orientată și spre promovarea investițiilor sustenabile. Riscuri fizice sau de tranziție în privința rezervelor valutare pot reprezenta un risc de piață și de credit pentru rezervele valutare printr-o creștere a spread-urilor sau o deteriorare a probabilității de default. În gestiunea acestora, Banca a luat măsurile necesare:

4. Managementul riscului (continuare)

4.5 Riscurile climatice (continuare)

- Rezervele valutare sunt în mare măsură protejate împotriva riscurilor climatice pe orizont investițional scurt. Riscurile climatice vor avea un impact tot mai mare de-a lungul timpului pe un orizont de câteva decenii. Totodată, Banca deține, în principal, expuneri suverane ale țărilor dezvoltate cu praguri ridicate de calitate a riscului de credit, unde expunerile sunt bine diversificate. Aceasta indică, pe de o parte, un risc de credit scăzut, iar pe de altă parte, un risc de piață scăzut - din cauza expunerilor pe termen scurt.

Raportarea riscurilor climatice în Bancă este încă în evoluție și Banca analizează în prezent impactul asupra climei privind portofoliul său de obligațiuni și al expunerilor.

În privința riscurilor de mediu aferent operațiunilor proprii, factorii de mediu semnificativi sunt concentrați pe reducerea amprente de mediu a imobilizărilor necesare pentru desfășurarea activității și amprenta de mediu a ciclului de procesare a monedei. Totodată, Banca are un nivel înalt de circuit electronic al documentelor, prin aceasta diminuând semnificativ impactul asupra mediului. De asemenea, cerințele de responsabilitate față de mediu sunt incluse în unele achiziții publice, numărul lor fiind în creștere.

Riscurile climatice urmează să fie considerate la evaluarea profilului de risc operațional al Băncii. Atât riscurile de tranziție, cât și cele fizice sunt relevante pentru Bancă și urmează să fie luate în considerare în proiectarea și funcționarea cadrului de management al riscului.

Un domeniu-cheie al managementului riscului operațional este continuitatea afacerii, care poate fi grav afectată de riscurile fizice. Riscurile directe care decurg din operațiunile Băncii pot fi afectate de efectele schimbărilor climatice și ale degradării mediului, cum ar fi impactul negativ asupra clădirilor Băncii (de exemplu temperaturile ridicate de vară, care pot deteriora infrastructura operațională), acestea fiind gestionate de către Bancă prin măsurile de control respective.

Gestiunea riscurilor climatice este importantă și în funcția de supraveghere a Băncii. Conform obiectivului strategic din cadrul planului strategic "BNM 2025" *Dezvoltarea cadrului de reglementare și supraveghere privind finanțarea sustenabilă și față de mediu*, precum și obiectivul transversal *Responsabilitate socială și față de mediu*, Banca a elaborat un proiect de foaie de parcurs pentru finanțare durabilă, în colaborare cu alți parteneri de dezvoltare interesați. Au fost întreprinse activități de implicare a mai multor părți interesate, fiind desfășurată și o cercetare a practicilor de gestiunea a riscurilor de mediu de către sectorul bancar și cel de asigurări.

5. Numerar și plasamente pe termen scurt

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie	31 decembrie	30 iunie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Numerar și plasamente pe termen scurt în valută				
Conturi	-	5	-	-
Numerar	1 147 308	1 148 244	1 147 308	1 148 244
Conturi "Nostro"	2 765 191	1 606 630	2 765 191	1 606 630
Depozite la termen	9 367 017	17 076 816	9 367 017	17 076 816
Pierderi de credit așteptate (Nota 4.2)	(421)	(368)	(421)	(368)
	13 279 095	19 831 327	13 279 095	19 831 322
Numerar și plasamente pe termen scurt în moneda națională				
Conturi	67	27	-	-
Numerar	4	3	-	-
	71	30	-	-
Total	13 279 166	19 831 357	13 279 095	19 831 322

Numerarul și plasamentele pe termen scurt nu include numerarul în moneda națională aflat în casieria Băncii, fiind diminuată cu suma respectivă și poziția „Moneda națională în circulație” (Nota 13). Acest mod de prezentare a numerarului este considerat adecvat ținând cont de calitatea Băncii de emitent al monedei naționale.

La 30 iunie 2024, mijloacele de pe conturile "Nostro" și depozitele la termen în valută au fost plasate la instituții financiare cu ratingul¹ „AAA” – 22,07%, „AA+” – 2,88%, „AA-” – 6,10%, „A+” – 10,70% și „A” – 58,25% (la 31 decembrie 2023: „AAA” – 45,32%, „AA+” – 5,42%, „AA-” – 2,82%, „AA-” – 3,85%, „A+” – 8,12% și „A” – 34,47%).

La 30 iunie 2024, din totalul depozitelor la termen în valută soldul celor cu scadența mai mare de 3 luni de la data achiziționării, inclusiv dobânzile aferente, constituia 9 367 017 mii lei (la 31 decembrie 2023: 9 176 146 mii lei).

La 30 iunie 2024, soldul depozitelor overnight, inclusiv dobânda calculată aferentă, din categoria Tier II, reflectate în totalul conturilor "Nostro", constituia 450 493 mii lei (la 31 decembrie 2023, reflectate în totalul depozitelor la termen în valută: 3 256 959 mii lei).

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

6. Valori mobiliare investiționale

Poziția „Valori mobiliare investiționale” include două categorii de active financiare, după cum este prezentat mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	71 877 774	65 769 149	71 877 774	65 769 149
Valori mobiliare în valută cu cupon	65 115 332	55 982 228	65 115 332	55 982 228
Valori mobiliare în valută cu scont	6 762 442	9 786 921	6 762 442	9 786 921
Valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat	9 349 527	9 029 187	9 349 527	9 029 187
Valori mobiliare în valută cu cupon	9 350 753	9 030 394	9 350 753	9 030 394
Pierderi de credit așteptate (<i>Nota 4.2</i>)	(1 226)	(1 207)	(1 226)	(1 207)
Total valori mobiliare investiționale	81 227 301	74 798 336	81 227 301	74 798 336

Portofoliul de valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG sunt reprezentate, în principal, de valori mobiliare emise de Guvernele și agențiile guvernamentale din Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană și alte state și cele emise de instituții supranaționale. Portofoliul de valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG este prezentat mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută cu cupon	65 115 332	55 982 228	65 115 332	55 982 228
Valoarea nominală a valorilor mobiliare	66 285 759	57 358 953	66 285 759	57 358 953
Dobânzile și ajustările costului amortizat al valorilor mobiliare	(920 032)	(1 368 131)	(920 032)	(1 368 131)
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare	(250 395)	(8 594)	(250 395)	(8 594)
Valori mobiliare în valută cu scont	6 762 442	9 786 921	6 762 442	9 786 921
Valoarea nominală a valorilor mobiliare	6 856 804	9 890 122	6 856 804	9 890 122
Ajustările costului amortizat al valorilor mobiliare	(94 516)	(105 040)	(94 516)	(105 040)
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare	154	1 839	154	1 839
Total	71 877 774	65 769 149	71 877 774	65 769 149

6. Valori mobiliare investiționale (continuare)

Valorile mobiliare în valută, evaluate la valoarea justă prin AERG sunt reevaluate la preț de piață și poartă o rată efectivă a dobânzii fixă cuprinsă între 3,03% și 5,67% anual (la 31 decembrie 2023: între 2,72% și 5,69% anual), excluzând valorile mobiliare protejate împotriva inflației cu valoare nominală de 87 243 mii lei (în valuta originală 4 866 mii USD) în cazul cărora rata efectivă a dobânzii se modifică zilnic (la 31 decembrie 2023: 66 818 mii lei, în valuta originală – 3 839 mii USD). La data de 30 iunie 2024, similar perioadei precedente de raportare, portofoliul nu conține valori mobiliare cu rată flotantă a dobânzii ce se modifică trimestrial.

Efectul din diferența perioadelor de stabilire a ratei flotante și a ratei de referință pentru instrumentele cu rata dobânzii flotantă din portofoliul Băncii este nesemnificativ asupra fluxurilor de numerar a instrumentelor de datorie cu rată flotantă, și, astfel, sunt clasificate în categoria la valoarea justă prin AERG.

Valorile mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG includ și dobânda acumulată, prezentată în categoria *Dobânzile și ajustările costului amortizat al valorilor mobiliare* care la situația din 30 iunie 2024 constituia 347 032 mii lei (la 31 decembrie 2023: 228 548 mii lei).

La 30 iunie 2024 ponderea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cu ratingul „AAA” constituia 37,12%, „AA+” – 54,78%, „AA” – 0,24% și „AA-” – 7,86% (la 31 decembrie 2023: „AAA” constituia 28,91%, „AA+” – 61,55%, „AA” – 9,41% și „AA-” – 0,13%).

Pe parcursul semestrului I 2024 au fost vândute și au ajuns la scadență valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cu valoarea nominală totală de 1 085 697 mii USD și 775 900 mii EUR (semestrul I 2023: 1 823 508 mii USD și 332 350 mii EUR). Totodată, în primele 6 luni ale anului 2024 au fost procurate valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cu valoarea nominală totală de 1 114 346 mii USD și 978 373 mii EUR (semestrul I 2023: 2 344 945 mii USD și 679 850 mii EUR).

Conform Acordului de consultanță și management investițional încheiat între Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) și Bancă, BIRD este consultantul și mandatarul Băncii pentru administrarea unei părți a activelor externe, limitate la 20% din rezervele valutare ale Băncii. Investițiile în cadrul acestui program sunt efectuate în valori mobiliare în USD emise de Trezoreria SUA, agenții guvernamentale și supranaționale. Aceste active sunt prezentate în cadrul valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG.

La 30 iunie 2024 valoarea de bilanț a valorilor mobiliare în valută gestionate extern constituia 7 078 559 mii lei (la 31 decembrie 2023: 4 054 858 mii lei), ponderea acestora în rezervele valutare constituind 7,49% (la 31 decembrie 2023: 4,29%).

Portofoliul valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat reprezintă totalitatea valorilor mobiliare procurate cu intenția de a încasa fluxurile contractuale. Volumul și structura activelor valutare și perspectiva fluxurilor viitoare de mijloace bănești permit menținerea până la scadență a valorilor mobiliare din portofoliul dat.

6. Valori mobiliare investiționale (continuare)

Suplinirea portofoliului valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat este posibilă numai în cazul în care ponderea acestuia reprezintă mai puțin de 25% din rezervele internaționale și nivelul tranșei de lichiditate la momentul efectuării investițiilor acoperă 4 luni de import, precum și plățile aferente datoriei externe a BNM și a Guvernului RM și alte plăți în valută pe parcursul unui an. De asemenea, există instrumente investiționale și condiții de piață corespunzătoare investițiilor care pot fi păstrate doar pentru colectarea fluxurilor contractuale.

La 30 iunie 2024 ponderea valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat în rezervele valutare constituia 9,89% (la 31 decembrie 2023: 9,54%). Portofoliul de valori mobiliare în valută la cost amortizat este prezentat mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie	31 decembrie	30 iunie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat				
Valoarea nominală	9 908 296	9 619 537	9 908 296	9 619 537
Dobânzile și ajustările costului amortizat	(557 543)	(589 143)	(557 543)	(589 143)
Pierderi de credit așteptate (Nota 4.2)	(1 226)	(1 207)	(1 226)	(1 207)
Total	9 349 527	9 029 187	9 349 527	9 029 187

Valorile mobiliare evaluate la cost amortizat poartă o rată anuală a dobânzii fixă cuprinsă între 2,39% și 4,38% (31 decembrie 2023: între 2,39% și 4,38%). La situația din 30 iunie 2024, ponderea valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat cu ratingul „AA+” constituia 100% (31 decembrie 2023: „AA+” - 100%).

În perioada de raportare nu au ajuns la scadență valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat (semestrul I 2023: 61 320 mii USD). Totodată, în perioada de raportare, portofoliul respectiv nu a fost suplinat (semestrul I 2023: 200 000 mii USD).

7. Active în /datorii față de organizațiile financiare internaționale

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active în organizațiile financiare internaționale în valută				
Disponibilități în D.S.T	212 858	203 829	212 858	203 829
Contribuția RM în cota la FMI	4 067 965	4 063 317	4 067 965	4 063 317
	4 280 823	4 267 146	4 280 823	4 267 146
Datorii față de organizațiile financiare internaționale în valută				
Datorii față de FMI, altele decât aferent contribuției RM în cota FMI:	914 045	999 786	914 045	999 786
<i>Credite acordate de FMI</i>	907 295	992 158	907 295	992 158
<i>Dobânzi calculate</i>	6 750	7 628	6 750	7 628
Datorii față de FMI, aferent contribuției RM în cota la FMI:	4 067 965	4 063 318	4 067 965	4 063 318
<i>Cont 1</i>	4 067 846	4 063 199	4 067 846	4 063 199
<i>Cont 2</i>	119	119	119	119
	4 982 010	5 063 104	4 982 010	5 063 104
Datorii față de organizațiile financiare internaționale în moneda națională				
Datorii față de alte OFI	1 544	1 821	1 544	1 821
	4 983 554	5 064 925	4 983 554	5 064 925

Republica Moldova a aderat la FMI la 12 august 1992. Banca acționează în calitate de agent al statului la efectuarea tranzacțiilor financiare cu FMI și în calitate de depozitar pentru menținerea conturilor FMI. Calitatea de membru în cadrul FMI este distribuită în bază de cotă. Cota membrului este determinată în urma acceptării în calitate de membru și este, periodic, revizuită conform Revizuirii Generale a Cotelor.

Disponibilitățile în D.S.T cuprind mijloacele bănești sub formă de D.S.T menținute în contul curent al Băncii deschis la FMI.

Cota formează baza pentru relațiile financiare și organizaționale cu FMI și determină, printre altele, dreptul relativ de vot al membrului, accesul maxim la finanțarea FMI și cota de membru în orice alocație a XDR. Contribuția RM în cota la FMI reflectă plata inițială și ulterioară a cotei Republicii Moldova și este un activ al membrului FMI. Până la 25% este achitat FMI de către fiecare membru în active de rezervă specificate de FMI și restul sumei este achitată în valuta țării membre.

7. Active în /datorii față de organizațiile financiare internaționale (continuare)

Valoarea contribuției în cotă determină puterea de vot în deciziile FMI, valoarea contribuției financiare a membrului FMI, valoarea finanțării pe care un membru o poate obține în cazul problemelor legate de balanța de plăți și valoarea alocațiilor de Drepturi Speciale de Tragere (XDR) pe care un membru le primește atunci când acestea sunt alocate. Corespunzând criteriilor de investiție strategică, contribuția RM în cota la FMI a fost desemnată ca fiind evaluată la valoarea justă prin AERG.

Partea cotei spre achitare în moneda națională este depozitată în Contul nr. 1 al FMI și Contul nr. 2 al FMI. Contul nr. 1 al FMI este utilizat pentru tranzacțiile operaționale ale FMI (procurări, răscumpărări de XDR), iar Contul nr. 2 al FMI este utilizat pentru plata cheltuielilor suportate de FMI în moneda națională a țărilor membre.

Considerând că contribuția în cota FMI urmează a fi efectuată la valoarea D.S.T. subscrisă, odată cu reevaluarea poziției, cota la FMI în echivalentul în MDL suplinește și valoarea conturilor FMI la Banca Națională, astfel poziția netă la FMI între cota la FMI și conturile FMI la Banca Națională fiind echivalate la nivelul tranșei de rezervă a Republicii Moldova la FMI (5 mii D.S.T). Respectiv, activele din cotă și obligațiile aferente cotei (conturile 1 și 2) sunt prezentate în categoria instrumentelor în valută.

Conform deciziei de majorare a capitalului Fondului Monetar Internațional (cea de-a 14 Revizuire Generală a Cotelor) și Legii cu privire la majorarea sumei de subscripție a Republicii Moldova la FMI din 11 mai 2012, cota de subscripție a Republicii Moldova la FMI la 30 iunie 2024 constituia 172,5 milioane XDR.

Totodată, la data de 15 decembrie 2023, prin Rezoluția nr. 79-1, a fost adoptată o nouă majorare a capitalului Fondului Monetar Internațional (cea de-a 16 Revizuire Generală a Cotelor), prin care s-a propus majorarea cu 50% a cotelor membrilor FMI. La următoarea etapă, statele membre urmează să prezinte până la 15 noiembrie 2024 consimțământul în scris privind majorarea cotelor. Exprimarea consimțământului privind majorarea cotei urmează a fi realizată prin adoptarea de către parlament a unei legi cu privire la acordul Republicii Moldova de majorare a sumei de subscripție a Republicii Moldova la FMI de la 172,5 milioane DST la 258,8 milioane DST, în baza împuternicirilor acordate autorităților prin *HP nr. 1107/1992 cu privire la aderarea Republicii Moldova la FMI, la BIRD și la organizațiile afiliate*.

Inițierea procesului de majorare efectivă a cotelor FMI va putea fi demarat de către membrii FMI doar după ce vor fi întrunite cumulativ 2 condiții: (1) recepționarea de către FMI a consimțământului de majorare a cotei de la membrii FMI care dețin minimum 85% din totalul cotelor și (2) recepționarea de către FMI a consimțământului de la participanții la Noile Aranjamente de Împrumut (New Arrangements to Borrow (NAB)) privind eficacitatea retragerii aranjamentelor de credit NAB.

7. Active în /datorii față de organizațiile financiare internaționale (continuare)

După ce FMI va informa țările membre despre realizarea condițiilor menționate mai sus, iar țara membră va prezenta consimțământul său scris cu privire la majorarea cotei sale, aceasta din urmă va avea o perioadă de 35 de zile pentru majorarea cotei sale la FMI, conform uneia dintre opțiunile propuse de FMI pentru achitarea majorării cotelor.

Variația cotei înregistrată pe parcursul perioadei de raportare reprezintă reevaluarea valorii cotei în XDR la cursul de schimb valutar al leului moldovenesc stabilit de către Fondul Monetar Internațional la finele perioadei de raportare, aceeași variație fiind implicit alocată în Conturile FMI deschise la BNM în categoria datorii față de FMI, considerând natura și scopul conturilor respective.

Sumele incluse în bilanțul contabil în cadrul articolului „Datorii față de organizațiile financiare internaționale” includ, de asemenea, creditele primite de Bancă de la FMI. Aceste credite sunt exprimate în Drepturi Speciale de Tragere (XDR), iar în bilanțul contabil sunt prezentate în echivalentul în lei la finele perioadei de raportare.

La 30 iunie 2024, soldul creditelor primite de la FMI este:

- Angajamente ECF – 6 400 mii XDR (la 31 decembrie 2023 – 6 400 mii XDR);
- Angajamente EFF – 32 075 mii XDR (la 31 decembrie 2023 – 35 775 mii XDR).

Facilitatea de creditare extinsă (ECF, anterior PRGF) reprezintă împrumuturi acordate țărilor care întrunesc criteriile de eligibilitate aprobate de către FMI pentru finanțarea concesională. FMI a acordat credite în cadrul ECF pentru o perioadă de 10 ani cu perioada de grație de 5,5 ani. Rata dobânzii pentru aceste credite este de 0,25% pe an. În conformitate cu decizia Consiliului directorilor executivi al FMI, în perioada 7 ianuarie 2010 – 31 decembrie 2024 dobânzile aferente facilității ECF nu se calculează.

Facilitatea de finanțare extinsă (EFF) reprezintă împrumuturi acordate membrilor pentru finanțarea deficitului balanței de plăți. FMI acordă credite în cadrul EFF pentru o perioadă de 10 ani cu perioada de grație de 4,5 ani. Rata dobânzii pentru acest tip de credite este variabilă și este stabilită săptămânal de către FMI. Pentru perioada de raportare încheiată la 30 iunie 2024, rata medie a constituit 5,09% anual (la 31 decembrie 2023: 4,82%).

Facilitatea de creditare rapidă (RCF) și Instrumentul de finanțare rapidă (RFI) sunt facilități ale FMI ce oferă asistență financiară de urgență țărilor membre. RFI este asistență financiară rapidă neconcesională disponibilă tuturor țărilor membre ce înregistrează deficite ale balanței de plăți. RFI debursată Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova are scadența în 5 ani, cu o perioadă de grație de 3,25 ani și o rată a dobânzii variabilă. RCF oferă finanțare concesională rapidă, fără dobândă, țărilor cu venituri reduse, ce înregistrează deficite ale balanței de plăți. Se acordă pe o perioadă de 10 ani, cu o perioadă de grație de 5,5 ani.

7. Active în /datorii față de organizațiile financiare internaționale (continuare)

Pe 21 decembrie 2021, Consiliul directorilor executivi al FMI a aprobat cererea Republicii Moldova privind programul de reforme economice post Covid-19, care urmează a fi finanțat în baza ECF și EFF, pe o durată de 40 luni și în mărime de 400 000 mii XDR. La 11 mai 2022, Consiliul directorilor executivi al FMI a aprobat majorarea asistenței financiare, aferentă aceluiași program, până la 594 262,5 mii XDR și redistribuirea tranșelor. Programul este orientat spre susținerea redresării economice post Covid-19, abordarea nevoilor stringente de dezvoltare și consolidarea cadrului instituțional și de guvernanță al Republicii Moldova.

În scopul prezentării poziției complete a Republicii Moldova la FMI, valoarea creditelor și finanțărilor primite de Republica Moldova de la FMI, alocate pe instituțiile destinate ale finanțărilor, este prezentată în tabelul de mai jos:

	Sold			Sold	
	31.12.2023	Rambursări	Încasări	30.06.2024	
	MII XDR	MII XDR	MII XDR	MII XDR	
Banca Națională a Moldovei	42 175	3 700	-	38 475	
Ministerul Finanțelor al RM	835 917	34 152	-	801 765	
Credite și alte finanțări de la FMI	878 092	37 852	-	840 240	
<i>inclusiv pe facilități:</i>					
Banca Națională a Moldovei	35 775	3 700	-	32 075	
Ministerul Finanțelor al RM	237 550	2 692	-	234 858	
EFF	273 325	6 392	-	266 933	
Banca Națională a Moldovei	6 400	-	-	6 400	
Ministerul Finanțelor al RM	171 570	2 710	-	168 860	
ECF	177 970	2 710	-	175 260	
Ministerul Finanțelor al RM	86 250	28 750	-	57 500	
RFI	86 250	28 750	-	57 500	
Ministerul Finanțelor al RM	57 500	-	-	57 500	
RCF	57 500	-	-	57 500	
Banca Națională a Moldovei	-	-	-	-	
Ministerul Finanțelor al RM	283 047	-	-	283 047	
Alocări XDR	283 047	-	-	283 047	

Alocările de XDR în sold la 30 iunie 2024 reprezintă alocările generale de rezerve în XDR efectuate de către FMI în august 2009, alocările speciale distribuite de FMI în septembrie 2009 în temeiul Amendamentului IV la statutul FMI în sumă de 117 714 mii XDR și alocările speciale distribuite de FMI în august 2021 în sumă de 165 333 mii XDR, care au fost utilizate pentru finanțarea necesităților bugetului de stat și, respectiv, atribuite Ministerului Finanțelor al RM în temeiul *Legii nr. 138* privind utilizarea Drepturilor Speciale de Tragere alocate de Fondul Monetar Internațional Republicii Moldova.

7. Active în /datorii față de organizațiile financiare internaționale (continuare)

Pe parcursul perioadei de referință, Banca nu a înregistrat nerespectări ale termenelor de plată a principalului și a dobânzii aferente creditelor primite de la FMI sau ale altor indicatori relevanți rambursabilității împrumuturilor acordate de către FMI.

La primirea facilităților acordate din Contul resurselor generale ale FMI (EFF și RFI), Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a emis câte o cambie în moneda națională în favoarea FMI, transmisă spre păstrare în tezaurul Băncii.

8. Aur monetar

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Aur monetar	98 972	85 533	98 972	85 533
	98 972	85 533	98 972	85 533

Aurul monetar reprezintă cantitatea de 74 133,48 grame aur pur (31 decembrie 2023 – 74 133,48 grame de aur pur), sub formă de lingouri de calitate Good Delivery (în conformitate cu cerințele London Bullion Market Association). Variația înregistrată pe parcursul perioadei de raportare reprezintă reevaluarea valorii aurului efectuată pe parcursul perioadei de raportare la prețul aurului în lei determinat de către Bancă în conformitate cu indicatorul $P_{Au\ USD}$ fixat de compania London Gold Market Fixing Ltd.

9. Valori mobiliare emise de Guvernul RM

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valoarea nominală a valorilor mobiliare de stat	11 751 200	11 751 200	11 751 200	11 751 200
Dobânda calculată la valorile mobiliare de stat	143 670	145 303	143 670	145 303
Amortizarea la rata efectivă a dobânzii	252 597	251 309	252 597	251 309
Pierderi de credit așteptate (<i>Nota 4.2</i>)	(40 831)	(38 985)	(40 831)	(38 985)
Valori mobiliare de stat derivate din garanții de stat evaluate la cost amortizat	12 106 636	12 108 827	12 106 636	12 108 827
Valoarea nominală a valorilor mobiliare de stat	2 068 125	2 133 430	2 068 125	2 133 430
Scont la valorile mobiliare de stat	(2 960)	(29 362)	(2 960)	(29 362)
Dobânda calculată la valorile mobiliare de stat	15 840	20 053	15 840	20 053
Pierderi de credit așteptate (<i>Nota 4.2</i>)	(7 398)	(6 831)	(7 398)	(6 831)
Valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior evaluate la cost amortizat	2 073 607	2 117 290	2 073 607	2 117 290
Valoarea nominală a valorilor mobiliare de stat	32 021	26 737	-	-
Scont la valorile mobiliare de stat	(922)	(811)	-	-
Valori mobiliare de stat deținute de DCU în portofoliul de investiții evaluate la cost amortizat	31 099	25 926	-	-
	14 211 342	14 252 043	14 180 243	14 226 117

9. Valori mobiliare emise de Guvernul RM (continuare)

a. Valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat

Valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat au fost emise conform *Legii nr. 235/2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015*, și transmise Băncii Naționale la 4 octombrie 2016 sub formă de obligațiuni de stat purtătoare de dobândă (cupon) cu valoarea nominală de 13 341 200 mii lei.

Această sumă reprezintă soldul integral al creditelor de urgență acordate de Bancă pentru BC „Banca de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A., care nu au fost rambursate la data emisiunii acestor obligațiuni de stat.

Obligațiunile de stat în portofoliul Băncii sunt evaluate la cost amortizat, Banca având intenția de a încasa fluxurile contractuale.

Obligațiunile de stat au fost emise pe termene de până la 25 de ani, cu rate fixe ale dobânzii (rata nominală de 1,4% și 5,3%), rata efectivă a dobânzii portofoliului de obligațiuni fiind de 5%, rată care reprezenta valoarea justă la data recunoașterii inițiale. Tranzacționarea de către Bancă pe piața secundară a acestor obligațiuni de stat e limitată la 40% din volumul de obligațiuni de stat transmise Băncii de către Ministerul Finanțelor. Pe parcursul semestrului I 2024, Banca nu a tranzacționat aceste obligațiuni pe piața secundară (2023: 0 lei).

Considerând modalitatea de structurare a emisiunii de obligațiuni de stat derivate din garanțiile de stat conform *Legii nr. 235/2016* în portofoliu cu caracteristici similare de scop, încheiere, rata dobânzii efective agreeate pe portofoliul total, modalitatea de gestionare a instrumentelor în portofoliu și prevederile privind posibilități de tranzacționare și răscumpărare, portofoliul de obligațiuni de stat a fost recunoscut drept un instrument financiar unic în temeiul IFRS 9, cu recunoașterea veniturilor din dobânzi asupra instrumentului unic conform metodei ratei efective a dobânzii de 5%, amortizarea acestora la rata efectivă a dobânzii fiind recunoscută în componenta „Amortizarea la rata efectivă a dobânzii”.

La 23 aprilie 2021, a fost adoptată *Legea nr. 71 privind abrogarea Legii nr. 235/2016*, dar nu a fost promulgată, fiind restituită spre reexaminare Parlamentului Republicii Moldova la 12 mai 2021. La data aprobării acestor situații financiare, legea respectivă se afla în curs de reexaminare în cadrul Parlamentului.

b. Valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior

Valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior au fost emise și transmise în portofoliul Băncii sub formă de bonuri de trezorerie ca rezultat al conversiunii în valori mobiliare de stat a împrumuturilor contractate de către Ministerul Finanțelor de la Bancă pe parcursul anilor precedenți. Aceste valori mobiliare sunt evaluate la cost amortizat. Valorile mobiliare de stat ajunse la scadență au fost răscumpărate de Guvern și au fost emise în același volum noi valori mobiliare care au fost transmise Băncii.

9. Valori mobiliare emise de Guvernul RM (continuare)

Pe parcursul semestrului I 2024, reemisiunea valorilor mobiliare de stat ajunse la scadență a fost efectuată sub formă de bonuri de trezorerie cu termenul de circulație de 91 zile.

La situația din 30 iunie 2024, portofoliul valorilor mobiliare emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior este compus din bonuri de trezorerie cu valoare nominală de 988 464 mii lei și rata efectivă medie ponderată a dobânzii 1,94% anual, și obligațiuni de stat cu valoare nominală de 1 079 662 mii lei și rata efectivă medie ponderată a dobânzii 7,12% anual (31 decembrie 2023: bonuri de trezorerie cu valoare nominală de 893 368 mii lei și rata efectivă medie ponderată a dobânzii 8,53% anual, și obligațiuni de stat cu valoare nominală de 1 240 062 mii lei și rata efectivă medie ponderată a dobânzii 7,12% anual).

Valorile mobiliare de stat, disponibile în portofoliul Băncii, sunt unul dintre instrumentele monetare la care Banca poate apela în orice moment în scopul realizării politicii monetare.

c. Valorile mobiliare de stat deținute de DCU

Valorile mobiliare de stat deținute de DCU în portofoliul său investițional sunt evaluate la cost amortizat, fiind achiziționate în scopul colectării de numerar. Valorile mobiliare de stat deținute în portofoliul DCU la 30 iunie 2024 cuprind 15 bonuri de trezorerie cu o scadență cuprinsă între 183 și 365 zile și cu rata fixă a dobânzii în intervalul de 3,88% și 6,99% (31 decembrie 2023: 6 bonuri de trezorerie cu o scadență de 364 zile și cu rata fixă a dobânzii în intervalul de 6,75% și 12,00%).

Pe parcursul semestrului I 2024, mijloacele financiare, obținute la scadența valorilor mobiliare de stat deținute în portofoliul DCU, au fost reinvestite.

Pierderi de credit așteptate

La situația din 30 iunie 2024, pierderea de credit așteptată aferentă portofoliului valorilor mobiliare de stat al Băncii constituie 48 229 mii lei, fiind cu 2 413 mii lei mai mare decât soldul provizionului înregistrat la 31 decembrie 2023 (a se vedea Nota 4.2 pentru informații suplimentare privind metodologia de calcul și mișcări în provizion).

Calculul pierderii de credit așteptate aferent portofoliului de valori mobiliare de stat este determinat ca rezultat ponderat al unor scenarii de default și estimări, precum și sub aspectul factorilor calitativi și cantitativi ai scenariilor, prin aplicarea probabilităților de default aferent categoriei de rating a Republicii Moldova publicate de agenția Moody's și considerând indicatori precum datoria externă raportată la PIB pentru aplicarea scenariilor relevante. Pentru indicatorii pierderii în caz de default, în funcție de scenariile aplicabile, se utilizează datele raportate pentru pierderea în caz de default publicate de agenția Moody's pentru statele din categoria de rating similară Republicii Moldova și pe bază de date raportate a pierderilor reale în urma default-ului pentru state din categoria de rating similară Republicii Moldova.

Pierderile de credit așteptate aferente portofoliului DCU, calculate conform aceleiași metodologii au fost estimate ca nesemnificative.

10. Active și datorii financiare

Instrumentele financiare ale Băncii constau din numerar și plasamente pe termen scurt, active în organizații financiare internaționale, valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova și de guverne străine, agenții străine și instituții financiare internaționale, credite acordate băncilor și altor persoane, moneda națională în circulație, disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova și disponibilități ale băncilor, valori mobiliare emise de Banca Națională a Moldovei, datorii față de organizațiile financiare internaționale, instrumente derivate și alte active și datorii financiare.

Activele financiare ale Băncii sunt evaluate la cost amortizat, cu excepția valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG, a Cotei RM la FMI evaluate la valoarea justă prin AERG și a instrumentelor derivate evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere. Datoriile financiare nederivate sunt evaluate la cost amortizat, instrumentele derivate înregistrate în conturile de datorie fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Ierarhia valorii juste a instrumentelor financiare

În ierarhia valorii juste, nivelul prioritar îl ocupă prețurile cotate (neajustate) pe piețele active pentru active sau datorii identice, iar cel mai scăzut nivel de prioritate este cel al datelor de intrare neobservabile.

Potrivit metodologiei de ierarhizare a valorii juste a valorilor mobiliare în valută deținute în portofoliul Băncii, la determinarea ierarhiei valorii juste, sunt examinate atât cotațiile ferme sau indicative (CBBT), precum și nivelul marjei bid-ask și al indicelui de lichiditate (accesând funcția Bloomberg LQA), ce reflectă o analiză comparativă a valorilor mobiliare pe baza lichidității relative a acestora. Indicele de lichiditate reflectă poziția procentuală a instrumentului în cadrul unui grup similar și este reprezentat printr-o valoare cuprinsă între 1 și 100, unde un scor de 100 indică valoarea mobilă cea mai lichidă.

În tabelul de mai jos sunt prezentate instrumentele financiare evaluate la valoarea justă ulterior recunoașterii inițiale, grupate în cadrul nivelurilor 1-3 în funcție de metoda de evaluare utilizată.

CONSOLIDAT		Sold	Nivel	Tehnică de evaluare	Componente neobservabile
30 iunie 2024		MII LEI			
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	6	69 650 406	Nivel 1	Cotații ferme de preț pe piețele active*	Neaplicabil
Cota RM la FMI	6	2 227 368	Nivel 2	Cotații indicative*	Cotații indicative
Total	7	4 067 965	Nivel 3	Cotația XDR/MDL	Neaplicabil
		75 945 739			

10. Active și datorii financiare (continuare)

CONSOLIDAT

		Sold	Nivel	Tehnică de evaluare	Componente neobservabile
31 decembrie 2023		MII LEI			
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	6	62 312 478	Nivel 1	Cotații ferme de preț pe piețele active*	Neaplicabil
	6	3 456 671	Nivel 2	Cotații indicative*	Cotații indicative
Cota RM la FMI	7	4 063 317	Nivel 3	Cotația XDR/MDL	Neaplicabil
Total		69 832 466			

BANCA		Sold	Nivel	Tehnică de evaluare	Componente neobservabile
30 iunie 2024		MII LEI			
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	6	69 650 406	Nivel 1	Cotații ferme de preț pe piețele active*	Neaplicabil
	6	2 227 368	Nivel 2	Cotații indicative*	Cotații indicative
Cota RM la FMI	7	4 067 965	Nivel 3	Cotația XDR/MDL	Neaplicabil
Total		75 945 739			

31 decembrie 2023					
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	6	62 312 478	Nivel 1	Cotații ferme de preț pe piețele active*	Neaplicabil
	6	3 456 671	Nivel 2	Cotații indicative*	Cotații indicative
Cota RM la FMI	7	4 063 317	Nivel 3	Cotația XDR/MDL	Neaplicabil
Total		69 832 466			

*Sursele: Bloomberg, ICE data

Tehnicile de evaluare includ metoda veniturilor (fluxurilor de numerar actualizate), comparația cu instrumente similare cotate, opțiunea polinomială și alte metode, după caz. Presupunțiile și datele utilizate în tehnicile de evaluare includ ratele dobânzii de referință, marje de risc de credit, alte marje utilizate în estimarea ratelor de actualizare a fluxurilor, prețurile valorilor mobiliare investiționale (sursa: Bloomberg, ICE), cotațiile de la cele mai recente licitații ale valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, prețurile de pe piața secundară a valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, ratele de schimb valutar, volatilități prognozate și alte corelații. În determinarea valorii juste a instrumentelor financiare simple (valori mobiliare cotate), Banca utilizează metode recunoscute bazate pe informații disponibile pe piață.

Valorile mobiliare în valută la valoarea justă prin AERG din Nivelul 2 cuprind titluri emise de guverne, agenții și instituții financiare supranaționale care sunt mai puțin lichide decât obligațiunile de Nivelul 1.

10. Active și datorii financiare (continuare)

Ele sunt clasificate la Nivelul 2, în special atunci când prețurile externe pentru același titlu pot fi observate în mod regulat de la un număr rezonabil de creatori de piață care sunt activi în acest titlu, dar aceste prețuri nu reprezintă prețuri direct tranzacționabile. Acestea includ, printre altele, servicii de stabilire a prețurilor de consens cu un număr rezonabil de contribuitori care sunt formatori de piață activi, precum și cotații indicative de la brokeri și/sau dealeri activi. Totodată, la nivelul 2 pot fi atribuite valorile mobiliare în valută la valoarea justă prin AERG atunci când nivelul mediu al indicelui de lichiditate și/sau marja bid-ask sunt inferioare nivelurilor stabilite în metodologia de ierarhizare a valorii juste.

Pentru instrumentele mai complexe sau care nu sunt cotate/tranzacționate pe o piață activă, Banca utilizează modele interne bazate pe metode de evaluare internaționale, cu date de intrare care sunt derivate din cotații de piață sau rate de dobânzi care sunt determinate pe bază de prezumții.

Valorile juste obținute ca rezultat al aplicării modelelor interne sunt ajustate la diverși factori, precum riscul de lichiditate (pentru instrumentele fără o piață activă, lipsă de tranzacții etc.), riscul de credit/contrapărții sau incertitudini ale modelului, factori care ar fi considerați de o parte terță în determinarea prețului unei tranzacții. Datele de intrare și rezultatele modelelor sunt calibrate, iar conducerea își aplică judecata expres pentru a selecta rezultatul cel mai relevant din intervalul valorilor oferite de modelele de evaluare.

Cota la FMI reprezintă un instrument netransferabil și netranzacționabil care, în general, reflectă poziția statului membru în economia globală. Cota la FMI definește dreptul de vot în FMI, figurează în calitate de indicator limită pentru valoarea împrumuturilor pe care o țară membră (prin Bancă și Guvernul Republicii Moldova) îl poate accesa de la FMI și indică cota în alocările generale de DST efectuate de FMI. Cota FMI, grație caracterului său unic, nu poate fi încadrată într-o tehnică de evaluare a valorii juste specifică instrumentelor de capital sau datorie (cotații sau fluxuri viitoare de numerar), în acest sens pentru valoarea justă fiind utilizată în calitate de indicator cotația DST/MDL.

În determinarea și validarea valorilor juste, Banca asigură implementarea procedurilor sistemului de control intern: verificarea datelor-sursă ale valorilor de piață (cotații exportate și validate de back-office), recalcularea rezultatelor modelelor de evaluare, aprobarea procedurilor de evaluare și modificărilor în procedură, analiza și verificarea variațiilor în rezultatele metodelor etc.

10. Active și datorii financiare (continuare)

Reconcilierea de la soldurile de deschidere la soldurile de închidere a instrumentelor financiare evaluate la valoarea justă clasificate la nivelul 3 se prezintă în tabelul de mai jos:

CONSOLIDAT	Note	30 iunie 2024			30 iunie 2023		
		Instrumente			Instrumente		
		Cota RM la FMI MII LEI	derivate – active/((datorii)) MII LEI	Total MII LEI	Cota RM la FMI MII LEI	derivate – active/((datorii)) MII LEI	Total MII LEI
Sold inițial	7	4 063 317	-	4 063 317	4 426 857	(2 731)	4 424 126
Câștiguri din valoarea justă recunoscute:							
în profit sau pierderi		4 648	-	4 648	(233 328)	(15 929)	(249 257)
- <i>Venituri/ (pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase</i>	21	4 648	-	4 648	(233 328)	-	(233 328)
- <i>Pierderi din tranzacții cu active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere</i>		-	-	-	-	(15 929)	(15 929)
în alte elemente ale rezultatului global		-	-	-	-	-	-
Achiziții/Emisii		-	-	-	-	(2 495 711)	(2 495 711)
Decontări		-	-	-	-	2 514 371	2 514 371
Sold final		4 067 965	-	4 067 965	4 193 529	-	4 193 529
<i>Venituri/ (pierderi) nerealizate aferente activelor sau datoriilor deținute la finele perioadei</i>	21	4 648	-	4 648	(233 328)	-	(233 328)

10. Active și datorii financiare (continuare)

BANCA	Note	30 iunie 2024			30 iunie 2023		
		Cota RM la FMI	Instrumente derivate – active/(datorii)		Cota RM la FMI	Instrumente derivate – active/(datorii)	
			MII LEI	MII LEI		MII LEI	MII LEI
Sold inițial	7	4 063 317	-	4 063 317	4 426 857	(2 731)	4 424 126
Câștiguri din valoarea justă recunoscute:							
în profit sau pierderi		4 648	-	4 648	(233 328)	(15 929)	(249 257)
- <i>Venituri/ (pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase</i>	21	4 648	-	4 648	(233 328)	-	(233 328)
- <i>Pierderi din tranzacții cu active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere</i>		-	-	-	-	(15 929)	(15 929)
în alte elemente ale rezultatului global		-	-	-	-	-	-
Achiziții/Emisii		-	-	-	-	(2 495 711)	(2 495 711)
Decontări		-	-	-	-	2 514 371	2 514 371
Sold final		4 067 965	-	4 067 965	4 193 529	-	4 193 529
<i>Venituri/ (pierderi) nerealizate aferente activelor sau datoriilor deținute la finele perioadei</i>	21	4 648	-	4 648	(233 328)	-	(233 328)

Metode și ipoteze de determinare a valorii juste Nivel 3:

Cota RM la FMI este stabilită în Drepturi Speciale de Tragere (XDR), evidența contabilă fiind ținută în MDL cu reevaluarea lunară, în ultima zi lucrătoare a lunii gestionare, la cursul XDR față de leul moldovenesc, calculat de FMI.

10. Active și datorii financiare (continuare)

Valoarea cotei fiind stabilită în XDR, aproximează cel mai bine valoarea justă a acesteia, fiind prețul la care cotele sunt „cumpărate și vândute”, similar celei mai recente revizuirii a cotelor la FMI (curs XDR/MDL – 30.06.2024: 23,5764; 30.06.2023: 24,3798).

Pentru a determina valoarea justă a instrumentelor derivate, considerând imposibilitatea identificării unui preț de piață cotelor activ sau tranzacții recente cu instrumente financiare similare, Banca estimează valoarea justă utilizând valorile actualizate ale fluxurilor viitoare de numerar (DCF) și cursurile valutare spot din piață de la data evaluării.

Totodată, considerând termenul tranzacțiilor cu instrumente derivate (de tip swap valutar) de până la 14 zile, factorul de actualizare are un impact nesemnificativ, prin urmare, valoarea justă a instrumentelor derivate este aproximată sumei cumulative a punctelor SWAP acumulate până la data evaluării și diferențelor din reevaluare utilizând prețul la cursul oficial de schimb valutar la data de raportare a valutei de primit sau de livrat (curs EUR/MDL – 30.06.2024: 19,1901; 30.06.2023 – 19,9690; EURIBOR și rata de bază stabilită de BNM la data tranzacției și data evaluării).

Clasificarea instrumentelor financiare și instrumente financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă

Toate instrumentele financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă în bilanțul contabil se atribuie la nivelul 2 al ierarhiei valorii juste, cu excepția valorilor mobiliare în valută evaluate la cost amortizat în mărime de 5 538 023 mii lei care se atribuie la nivelul 1 (31 decembrie 2023: toate instrumentele financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă în bilanțul contabil se încadrează în nivelul 2 al ierarhiei valorii juste, cu excepția valorilor mobiliare în valută evaluate la cost amortizat în mărime de 9 030 394 mii lei care se încadrează în nivelul 1).

Conducerea Băncii, în urma analizelor efectuate, consideră că datorită termenului scurt al plasamentelor în bănci, scopului și naturii specifice ale creditelor acordate și creanțelor, care nu sunt înregistrate la valoarea justă în situațiile financiare, valoarea justă a acestora nu diferă semnificativ de valoarea cu care sunt înregistrate în bilanțul contabil. De asemenea, conducerea Băncii consideră că valorile la care sunt înregistrate datoriile Băncii în bilanțul contabil aproximează valoarea justă a acestora datorită termenului scurt pentru care sunt plasate sau datorită tipului de tranzacții specifice unei bănci centrale și pentru care nu există o piață distinctă sau modele de evaluare care să estimeze credibil valoarea justă.

Toate activele financiare sunt clasificate în modelul de afaceri pentru colectarea fluxurilor contractuale, cu excepția portofoliului de valori mobiliare investiționale care este deținut pentru colectarea fluxurilor și pentru tranzacționare. Toate instrumentele de datorie deținute în portofoliu sunt pasibile testului privind plățile de principal și dobândă, inclusiv instrumentele deținute cu rate flotante, indexate la rata inflației (valori mobiliare investiționale) și valorile mobiliare cu clauze de răscumpărări anticipate. Instrumentele de capital în cota Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional au fost desemnate la modelul de afaceri aplicabil clasificării la valoarea justă prin AERG.

10. Active și datorii financiare (continuare)

În tabelul de mai jos este prezentată reconcilierea dintre elementele din bilanțul contabil și categoriile de instrumente financiare și valoarea justă a activelor și datoriilor financiare.

CONSOLIDAT

30 iunie 2024

	Nota	Valoarea justă prin AERG Instrumente de datorie MII LEI	Valoarea justă prin AERG Instrumente de capital MII LEI	Valoarea justă prin profit sau pierdere MII LEI	Cost amortizat MII LEI	Total valoarea contabilă MII LEI	Valoarea justă MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	-	-	-	13 279 166	13 279 166	13 279 166
Valori mobiliare investiționale:	6						
-Evaluate la valoarea justă		71 877 774	-	-	-	71 877 774	71 877 774
-Evaluate la cost amortizat		-	-	-	9 349 527	9 349 527	9 165 793
Active în organizațiile financiare internaționale	7						
-Evaluate la valoarea justă		-	4 067 965	-	-	4 067 965	4 067 965
-Evaluate la cost amortizat		-	-	-	212 858	212 858	212 858
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	-	-	-	14 211 342	14 211 342	14 255 943
Credite acordate băncilor și altor persoane		-	-	-	27 267	27 267	27 267
Alte active	12	-	-	-	4 781	4 781	4 781
Total active financiare		71 877 774	4 067 965	-	37 084 941	113 030 680	112 891 547
Datorii							
Moneda națională în circulație	13	-	-	-	43 746 029	43 746 029	43 746 029
Disponibilități ale Guvernului RM	14	-	-	-	10 890 893	10 890 893	10 890 893
Disponibilități ale băncilor	15	-	-	-	40 408 459	40 408 459	40 408 459
Disponibilități ale altor clienți	17	-	-	-	322 441	322 441	322 441
Certificate emise de BNM	16	-	-	-	6 533 487	6 533 487	6 533 487
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	-	-	-	4 983 554	4 983 554	4 983 554
Datorii privind leasingul	17	-	-	-	7 245	7 245	7 245
Alte datorii	17	-	-	-	305 400	305 400	305 400
Total datorii financiare		-	-	-	107 197 508	107 197 508	107 197 508

10. Active și datorii financiare (continuare)

CONSOLIDAT

31 decembrie 2023

	Nota	Valoarea justă prin AERG Instrumente de datorie MII LEI	Valoarea justă prin AERG Instrumente de capital MII LEI	Valoarea justă prin profit sau pierdere MII LEI	Cost amortizat MII LEI	Total valoarea contabilă MII LEI	Valoarea justă MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	-	-	-	19 831 357	19 831 357	19 831 357
Valori mobiliare investiționale:	6						
-Evalue la valoarea justă		65 769 149	-	-	-	65 769 149	65 769 149
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	9 029 187	9 029 187	9 092 435
Active în organizațiile financiare internaționale	7						
-Evalue la valoarea justă		-	4 063 317	-	-	4 063 317	4 063 317
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	203 829	203 829	203 829
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	-	-	-	14 252 043	14 252 043	14 305 665
Credite acordate băncilor și altor persoane		-	-	-	21 987	21 987	21 987
Alte active	12	-	-	-	4 839	4 839	4 839
Total active financiare		65 769 149	4 063 317	-	43 343 242	113 175 708	113 292 578
Datorii							
Moneda națională în circulație	13	-	-	-	42 090 746	42 090 746	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	14	-	-	-	10 769 559	10 769 559	10 769 559
Disponibilități ale băncilor	15	-	-	-	40 239 046	40 239 046	40 239 046
Disponibilități ale altor clienți	17	-	-	-	313 981	313 981	313 981
Certificate emise de BNM	16	-	-	-	11 179 999	11 179 999	11 179 999
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	-	-	-	5 064 925	5 064 925	5 064 925
Datorii privind leasingul	17	-	-	-	9 535	9 535	9 535
Alte datorii	17	-	-	-	310 629	310 629	310 629
Total datorii financiare		-	-	-	109 978 420	109 978 420	109 978 420

10. Active și datorii financiare (continuare)**BANCA**

30 iunie 2024

	Nota	Valoarea justă prin AERG Instrumente de datorie MII LEI	Valoarea justă prin AERG Instrumente de capital MII LEI	Valoarea justă prin profit sau pierdere MII LEI	Cost amortizat MII LEI	Total valoarea contabilă MII LEI	Valoarea justă MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	-	-	-	13 279 095	13 279 095	13 279 095
Valori mobiliare investiționale:	6						
-Evalue la valoarea justă		71 877 774	-	-	-	71 877 774	71 877 774
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	9 349 527	9 349 527	9 165 793
Active în organizațiile financiare internaționale	7						
-Evalue la valoarea justă		-	4 067 965	-	-	4 067 965	4 067 965
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	212 858	212 858	212 858
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	-	-	-	14 180 243	14 180 243	14 224 686
Credite acordate băncilor și altor persoane		-	-	-	27 267	27 267	27 267
Investiții în filiale		-	-	-	24 000	24 000	33 484
Alte active	12	-	-	-	4 539	4 539	4 539
Total active financiare		71 877 774	4 067 965	-	37 077 529	113 023 268	112 893 461
Datorii							
Moneda națională în circulație	13	-	-	-	43 746 029	43 746 029	43 746 029
Disponibilități ale Guvernului RM	14	-	-	-	10 890 893	10 890 893	10 890 893
Disponibilități ale băncilor	15	-	-	-	40 408 459	40 408 459	40 408 459
Disponibilități ale altor clienți	17	-	-	-	325 117	325 117	325 117
Certificate emise de BNM	16	-	-	-	6 533 487	6 533 487	6 533 487
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	-	-	-	4 983 554	4 983 554	4 983 554
Datorii privind leasingul	17	-	-	-	6 607	6 607	6 607
Alte datorii	17	-	-	-	305 390	305 390	305 390
Total datorii financiare		-	-	-	107 199 536	107 199 536	107 199 536

10. Active și datorii financiare (continuare)

BANCA

31 decembrie 2023

	Nota	Valoarea justă prin AERG Instrumente de datorie MII LEI	Valoarea justă prin AERG Instrumente de capital MII LEI	Valoarea justă prin profit sau pierdere MII LEI	Cost amortizat MII LEI	Total valoarea contabilă MII LEI	Valoarea justă MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	-	-	-	19 831 322	19 831 322	19 831 322
Valori mobiliare investiționale:	6						
-Evalue la valoarea justă		65 769 149	-	-	-	65 769 149	65 769 149
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	9 029 187	9 029 187	9 092 435
Active în organizațiile financiare internaționale	7						
-Evalue la valoarea justă		-	4 063 317	-	-	4 063 317	4 063 317
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	203 829	203 829	203 829
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	9	-	-	-	14 226 117	14 226 117	14 279 441
Credite acordate băncilor și altor persoane		-	-	-	21 987	21 987	21 987
Investiții în filiale		-	-	-	24 000	24 000	32 585
Alte active	12	-	-	-	4 652	4 652	4 652
Total active financiare		65 769 149	4 063 317	-	43 341 094	113 173 560	113 298 717
Datorii							
Moneda națională în circulație	13	-	-	-	42 090 746	42 090 746	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	14	-	-	-	10 769 559	10 769 559	10 769 559
Disponibilități ale băncilor	15	-	-	-	40 239 046	40 239 046	40 239 046
Disponibilități ale altor clienți	17	-	-	-	321 479	321 479	321 479
Certificate emise de BNM	16	-	-	-	11 179 999	11 179 999	11 179 999
Datorii față de organizațiile financiare internaționale	7	-	-	-	5 064 925	5 064 925	5 064 925
Datorii privind leasingul	17	-	-	-	8 684	8 684	8 684
Alte datorii	17	-	-	-	310 561	310 561	310 561
Total datorii financiare		-	-	-	109 984 999	109 984 999	109 984 999

11. Imobilizări corporale și necorporale

Mișcările în imobilizări corporale și necorporale se prezintă astfel:

CONSOLIDAT	Terenuri, clădiri și construcții similare	Echipamente și alte imobilizări corporale	Imobilizări corporale în curs de execuție	Imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs de execuție	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cost						
La 1 ianuarie 2024	79 348	211 372	634	127 011	13 117	431 482
Intrări	-	-	4 546	210	9 638	14 394
Transferuri	1 254	3 218	(4 472)	22 226	(22 226)	-
Ieșiri	-	(2 548)	-	(6 759)	-	(9 307)
La 30 iunie 2024	80 602	212 042	708	142 688	529	436 569
Amortizarea acumulată						
La 1 ianuarie 2024	44 796	170 609	-	101 234	-	316 639
Amortizarea	3 063	5 728	-	8 061	-	16 852
Ieșiri	-	(2 548)	-	(6 759)	-	(9 307)
La 30 iunie 2024	47 859	173 789	-	102 536	-	324 184
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2024	34 552	40 763	634	25 777	13 117	114 843
La 30 iunie 2024	32 743	38 253	708	40 152	529	112 385
Cost						
La 1 ianuarie 2023	70 810	197 277	1 441	123 506	1 071	394 105
Intrări	11 665	37	4 066	492	13 794	30 054
Transferuri	-	3 801	(3 801)	5 657	(5 657)	-
Ieșiri	(1 699)	(597)	(16)	(6 885)	-	(9 197)
La 30 iunie 2023	80 776	200 518	1 690	122 770	9 208	414 962
Amortizarea acumulată						
La 1 ianuarie 2023	42 774	165 540	-	93 994	-	302 308
Amortizarea	3 061	6 514	-	6 945	-	16 520
Ieșiri	-	(597)	-	(6 885)	-	(7 482)
La 30 iunie 2023	45 835	171 457	-	94 054	-	311 346
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2023	28 036	31 737	1 441	29 512	1 071	91 797
La 30 iunie 2023	34 941	29 061	1 690	28 716	9 208	103 616

11. Imobilizări corporale și necorporale (continuare)

BANCA	Terenuri, clădiri și construcții similare	Echipamente și alte imobilizări corporale	Imobilizări corporale în curs de execuție	Imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs de execuție	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cost						
La 1 ianuarie 2024	78 112	210 464	589	126 929	13 116	429 210
Intrări	-	-	4 545	210	9 638	14 393
Transferuri	1 254	3 218	(4 472)	22 226	(22 226)	-
Ieșiri	-	(2 548)	-	(6 759)	-	(9 307)
La 30 iunie 2024	79 366	211 134	662	142 606	528	434 296
Amortizarea acumulată						
La 1 ianuarie 2024	44 291	169 809	-	101 199	-	315 299
Amortizarea	2 857	5 693	-	8 057	-	16 607
Ieșiri	-	(2 548)	-	(6 759)	-	(9 307)
La 30 iunie 2024	47 148	172 954	-	102 497	-	322 599
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2024	33 821	40 655	589	25 730	13 116	113 911
La 30 iunie 2024	32 218	38 180	662	40 109	528	111 697
Cost						
La 1 ianuarie 2023	69 574	196 406	1 364	123 427	1 071	391 842
Intrări	11 665	37	4 062	492	13 790	30 046
Transferuri	-	3 797	(3 797)	5 654	(5 654)	-
Ieșiri	(1 699)	(597)	-	(6 885)	-	(9 181)
La 30 iunie 2023	79 540	199 643	1 629	122 688	9 207	412 707
Amortizarea acumulata						
La 1 ianuarie 2023	42 681	164 868	-	93 967	-	301 516
Amortizarea	2 855	6 446	-	6 941	-	16 242
Ieșiri	-	(597)	-	(6 885)	-	(7 482)
La 30 iunie 2023	45 536	170 717	-	94 023	-	310 276
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2023	26 893	31 538	1 364	29 460	1 071	90 326
La 30 iunie 2023	34 004	28 926	1 629	28 665	9 207	102 431

11. Imobilizări corporale și necorporale (continuare)

În categoria „Terenuri, clădiri și construcții similare” se prezintă activele și amortizarea activelor aferente dreptului de utilizare deținute în baza contractelor de leasing. Detalii privind intrările și amortizarea activului aferent dreptului de utilizare sunt expuse în Nota 27.

Imobilizările necorporale includ softuri, aplicații și licențe achiziționate și dezvoltate intern, inclusiv soluțiile pentru Registrul riscului de credit, Depozitarul central unic, soluția pentru eficientizarea procesului de licențiere și notificare. Intrările pe parcursul perioadei de raportare reprezintă aditii de imobilizări necorporale de la terțe părți.

În conformitate cu prevederile pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr.91/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, terenurile proprietate publică a statului aflate în gestiunea și înregistrate în bilanțul contabil al Băncii în valoare de 8 636 mii lei rămân în folosința/gestiunea Băncii până la emiterea, conform legislației, a altor acte administrative în privința acestora, cu asigurarea înregistrării dreptului de administrare a Agenției Proprietății Publice în Registrul bunurilor imobile, în limitele mijloacelor financiare disponibile.

12. Alte active

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Alte active în valută				
<i>Active financiare</i>				
Alte creanțe	2 884	2 874	2 884	2 874
	2 884	2 874	2 884	2 874
Alte active în moneda națională				
<i>Active financiare</i>				
Alte creanțe	1 909	1 982	1 660	1 783
Pierderi de credit așteptate	(12)	(17)	(5)	(5)
	1 897	1 965	1 655	1 778
<i>Active nefinanciare</i>				
Avansuri acordate	786	207	677	141
Cheltuieli anticipate	4 673	6 371	4 672	6 371
Materiale și mărfuri	3 561	3 771	3 516	3 712
Alte active nefinanciare	162	165	162	165
Reduceri pentru stocuri	(53)	(56)	(53)	(56)
	9 129	10 458	8 974	10 333
	11 026	12 423	10 629	12 111
Total alte active	13 910	15 297	13 513	14 985

12. Alte active (continuare)

Sume încasate în curs de clarificare la 30 iunie 2024 nu erau înregistrate (31 decembrie 2023: 0 lei).

Banca, în conformitate cu prevederile IFRS 9, recunoaște valoarea pierderilor de credit așteptate privind creanțele depreciate și constituie provizioane privind creanțele depreciate în mărime de 100%, pentru fiecare debitor. La data autorizării acestor situații financiare, suma creanțelor necollectate depreciate constituiau 12 mii lei.

Descifrarea altor creanțe incluse în categoria activelor financiare este prezentată mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Aferente comisioanelor de angajament achitate FMI	2 884	2 874	2 884	2 874
Aferente comisioanelor SAPI	1 380	1 406	1 380	1 406
Aferente comisioanelor privind deservirea hârtiilor de valoare și registrelor	524	508	-	-
Din serviciile de tehnologii	-	-	275	309
informaționale	-	-	-	-
Alte creanțe la terți	5	68	5	68
Pierderi de credit așteptate	(12)	(17)	(5)	(5)
	4 781	4 839	4 539	4 652

13. Moneda națională în circulație

CONSOLIDAT	30 iunie 2024		31 decembrie 2023	
	Cantitatea	Valoarea	Cantitatea	Valoarea
	MII UNITĂȚI	MII LEI	MII UNITĂȚI	MII LEI
Bancnote	340 179	43 310 216	334 058	41 686 673
1 MDL	77 031	77 031	78 549	78 549
5 MDL	12 344	61 721	13 017	65 085
10 MDL	16 306	163 059	16 450	164 501
20 MDL	13 313	266 253	13 057	261 139
50 MDL	41 080	2 053 985	41 080	2 054 016
100 MDL	56 607	5 660 680	53 339	5 333 922
200 MDL	101 361	20 272 289	97 051	19 410 202
500 MDL	14 765	7 382 746	14 391	7 195 668
1000 MDL	7 372	7 372 452	7 124	7 123 591
 Monede metalice divizionare	 970 057	 142 454	 960 456	 140 762
0,01 MDL	71 014	710	71 014	710
0,05 MDL	245 901	12 295	245 721	12 286
0,10 MDL	301 107	30 111	296 627	29 663
0,25 MDL	306 717	76 679	301 776	75 444
0,50 MDL	45 318	22 659	45 318	22 659
 Monede metalice în lei și seturi de prezentare	 120 318	 275 875	 113 495	 246 144
1 MDL	61 943	61 943	60 352	60 352
2 MDL	37 937	75 874	36 530	73 059
5 MDL	13 264	66 317	10 680	53 400
10 MDL	7 174	71 741	5 933	59 333
 Bancnote comemorative și monede comemorative și jubiliare	 -	 17 484	 -	 17 167
	-	43 746 029	-	42 090 746

13. Moneda națională în circulație (continuare)

BANCA	30 iunie 2024		31 decembrie 2023	
	Cantitatea	Valoarea	Cantitatea	Valoarea
	MII UNITĂȚI	MII LEI	MII UNITĂȚI	MII LEI
Bancnote	340 179	43 310 216	334 058	41 686 673
1 MDL	77 031	77 031	78 549	78 549
5 MDL	12 344	61 721	13 017	65 085
10 MDL	16 306	163 059	16 450	164 501
20 MDL	13 313	266 253	13 057	261 139
50 MDL	41 080	2 053 985	41 080	2 054 016
100 MDL	56 607	5 660 680	53 339	5 333 922
200 MDL	101 361	20 272 289	97 051	19 410 202
500 MDL	14 765	7 382 746	14 391	7 195 668
1000 MDL	7 372	7 372 452	7 124	7 123 591
Monede metalice divizionare	970 057	142 454	960 456	140 762
0,01 MDL	71 014	710	71 014	710
0,05 MDL	245 901	12 295	245 721	12 286
0,10 MDL	301 107	30 111	296 627	29 663
0,25 MDL	306 717	76 679	301 776	75 444
0,50 MDL	45 318	22 659	45 318	22 659
Monede metalice în lei și seturi de prezentare	120 318	275 875	113 495	246 144
1 MDL	61 943	61 943	60 352	60 352
2 MDL	37 937	75 874	36 530	73 059
5 MDL	13 264	66 317	10 680	53 400
10 MDL	7 174	71 741	5 933	59 333
Bancnote comemorative și monede comemorative și jubiliare	-	17 484	-	17 167
	-	43 746 029	-	42 090 746

Moneda națională în circulație nu include numerarul în moneda națională aflat în casieria și tezaurul Băncii.

14. Disponibilități ale Guvernului RM

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova în valută				
Disponibilități în valută ale Ministerului Finanțelor	1 015 468	1 273 531	1 015 468	1 273 531
	1 015 468	1 273 531	1 015 468	1 273 531
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova în moneda națională				
Depozite la termen ale Ministerului Finanțelor, din care	68 211	103 071	68 211	103 071
<i>Depozite la termen</i>	<i>66 100</i>	<i>100 602</i>	<i>66 100</i>	<i>100 602</i>
<i>Dobânda calculată</i>	<i>2 111</i>	<i>2 469</i>	<i>2 111</i>	<i>2 469</i>
Depozite la vedere ale Ministerului Finanțelor, din care	9 807 214	9 392 957	9 807 214	9 392 957
<i>Cont unic trezorerial</i>	<i>9 797 041</i>	<i>9 378 118</i>	<i>9 797 041</i>	<i>9 378 118</i>
<i>Dobânda calculată</i>	<i>10 173</i>	<i>14 839</i>	<i>10 173</i>	<i>14 839</i>
	9 875 425	9 496 028	9 875 425	9 496 028
	10 890 893	10 769 559	10 890 893	10 769 559

Disponibilitățile în valută ale Ministerului Finanțelor nu sunt purtătoare de dobândă.

Pentru depozitele la termen ale Ministerului Finanțelor, Banca plătește o dobândă în funcție de termenul depozitului, aplicând rata medie ponderată a dobânzii constituită la valorile mobiliare de stat plasate la ultima licitație pe termenul respectiv. În cazul în care termenul depozitelor este diferit de termenul valorilor mobiliare de stat vândute la ultima licitație, rata dobânzii se determină aplicând metoda interpolării/extrapolării lineare.

Rata medie ponderată la depozitele atrase la termen ale Ministerului Finanțelor în sold la 30 iunie 2024 a constituit 8,73% (31 decembrie 2023: 9,01%).

Depozitele la vedere ale Ministerului Finanțelor sunt purtătoare de o dobândă variabilă, calculată lunar, pornind de la rata medie a dobânzii pe sistemul bancar, disponibilă pentru ultimele trei luni, la depozitele în lei moldovenești purtătoare de dobândă atrase la vedere de la persoanele juridice. Rata dobânzii la depozitele la vedere ale Ministerului Finanțelor la 30 iunie 2024 a constituit 1,90% (la 31 decembrie 2023: 2,27%).

15. Disponibilități ale băncilor

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Disponibilități ale băncilor în valută				
Rezerve obligatorii	16 746 115	17 667 546	16 746 115	17 667 546
	16 746 115	17 667 546	16 746 115	17 667 546
Disponibilități ale băncilor în moneda națională				
Conturi Loro ale băncilor, inclusiv rezerve obligatorii	23 608 069	22 377 085	23 608 069	22 377 085
Dobânda calculată la rezerve obligatorii ale băncilor	54 275	74 388	54 275	74 388
Depozite ale băncilor	-	120 027	-	120 027
	23 662 344	22 571 500	23 662 344	22 571 500
	40 408 459	40 239 046	40 408 459	40 239 046

Disponibilitățile băncilor reprezintă mijloacele din conturile „Loro” ale băncilor licențiate și băncilor rezidente în proces de lichidare, precum și rezervele obligatorii ale băncilor licențiate la Bancă în lei moldovenești, dolari SUA și euro.

Conform cerințelor regimului rezervelor obligatorii stabilit de Bancă, la situația din 30 iunie 2024, băncile sunt obligate să mențină rezerve obligatorii în lei moldovenești la nivelul de 31% și în valute (dolari SUA și euro) la nivelul de 41% din baza de calcul (31 decembrie 2023: în lei moldovenești - 33%, în valută (dolari SUA și euro) - 43%). Rezervele obligatorii în lei moldovenești se mențin de bănci în conturile „Loro” la Bancă în medie pe perioada de aplicare. Rezervele obligatorii în valută se mențin în conturile special deschise în Bancă. Pe parcursul perioadei de aplicare, o parte din rezervele obligatorii în valută (5% din baza de calcul) se mențin în medie, iar partea rămasă (calculată prin aplicarea normei rezervelor obligatorii în valută diminuată cu 5 p.p. la baza de calcul) se menține în volum neschimbat.

Conform cadrului normativ, în cazul în care rezervele obligatorii sunt remunerate, Banca plătește dobândă la cota din rezervele obligatorii ce depășește 5% din pasivele în baza cărora se calculează aceste rezerve. Ratele de remunerare a rezervelor obligatorii sunt stabilite prin HCE nr.139/2019 (a se vedea nivelul ratelor în Nota 20).

Depozite în moneda națională ale băncilor licențiate reprezintă depozitele overnight ale băncilor plasate la Bancă și dobânda calculată pentru aceste depozite. Rata dobânzii aferentă depozitelor overnight ale băncilor la situația din 30 iunie 2024 a constituit 1,60% (la 31 decembrie 2023: 2,75%).

16. Certificate emise de BNM

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Certificate emise de Bancă la preț de vânzare	6 529 445	11 169 946	6 529 445	11 169 946
Scont amortizat	4 042	10 053	4 042	10 053
	6 533 487	11 179 999	6 533 487	11 179 999

Certificatele BNM reprezintă valori mobiliare vândute băncilor licențiate prin intermediul licitațiilor în scopul absorbției excesului de lichiditate pe piața monetară. Acestea sunt emise cu scont (rata dobânzii fixă) și răscumpărate la scadență la valoarea nominală. Pe parcursul semestrului I 2024 certificatele Băncii au fost emise, preponderent, cu scadența de 14 zile (2023: 14 zile). Rata nominală medie ponderată a dobânzii la certificatele Băncii aflate în circulație la 30 iunie 2024 a constituit 3,60% (la 31 decembrie 2023: 4,75%), iar rata efectivă a dobânzii a constituit 3,66% (la 31 decembrie 2023: 4,86%). Pe parcursul perioadei de referință, Banca nu a înregistrat nerespectări ale termenelor de plată a certificatelor emise de Bancă.

17. Disponibilități ale altor clienți și alte datorii

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	31 decembrie 2023	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Disponibilități ale altor clienți în moneda națională				
Disponibilități ale altor clienți	322 441	313 981	325 117	321 479
	322 441	313 981	325 117	321 479
Alte datorii în valută				
<i>Datorii financiare</i>				
Datorii comerciale	5 236	23 410	4 948	23 118
Datorii privind leasingul	7 245	9 535	6 607	8 684
Alte datorii	262 067	254 422	262 067	254 422
	274 548	287 367	273 622	286 224
Alte datorii în moneda națională				
<i>Datorii financiare</i>				
Datorii comerciale	2 821	5 634	2 820	5 633
Datorii față de personal	186	17	186	17
Provizioane aferente concediilor neutilizate	35 090	27 146	35 060	27 041
Alte datorii	-	-	309	330
	38 097	32 797	38 375	33 021
<i>Datorii nefinanciare</i>				
Datorii nemonetare	8 636	8 636	8 636	8 636
Venituri amânate din subvenții privind activele	2 711	2 985	2 711	2 985
Alte datorii	269	20 968	13	20 297
	11 616	32 589	11 360	31 918
	49 713	65 386	49 735	64 939

17. Disponibilități ale altor clienți și alte datorii (continuare)

Disponibilitățile altor clienți includ conturile bancare ale Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cele ale DCU, contul "Loro" temporar al Centrului de casă și decontări din Tiraspol și conturile curente ale societăților emitente de monedă electronică.

Datoriile nemonetare cuprind obligațiunea Băncii privind deținerea terenului – proprietate de stat, primit în folosință, pe teritoriul căruia sunt construite clădirea sediului Băncii (inclusiv anexele clădirii).

Veniturile amânate reprezintă soldul subvenției neamortizate primite de la Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) pentru achiziționarea soluției informatice. Subvenția este recunoscută la venituri în situația rezultatului global sistematic pe parcursul duratei de viață utilă a activului, odată cu transmiterea în exploatare a soluției informatice achiziționate, iar în cazul cotei-părți pentru compensarea cheltuielilor suportate (cheltuielile din contractul de achiziționare a soluției), la recepționarea subvenției.

La alte datorii nefinanciare se referă datoriile privind contribuțiile de asigurări sociale și prime de asigurări medicale, impozitul pe venit aferent salariilor calculate, datoriile privind taxa pe valoarea adăugată calculată aferentă serviciilor importate și datorii privind alte impozite și taxe datorate de Bancă și filială.

18. Capital și rezerve

În conformitate cu *art. 19 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei*, cu modificările și completările ulterioare, capitalul Băncii include capitalul statutar, conturile de rezervă create în conformitate cu prevederile art. 66 și conturile de rezervă ale veniturilor nerealizate.

Capitalul statutar include capitalul autorizat și fondul general de rezervă, este dinamic și se formează din profitul anului disponibil pentru distribuire, din veniturile obținute conform art. 64 alin. (3) și/sau din contribuțiile Guvernului, până când mărimea acestuia va atinge 10% din totalul datoriilor monetare ale Băncii Naționale. Capitalul autorizat este subscris și deținut exclusiv de către stat, el nu este transferabil și nu poate fi grevat cu sarcini. Nicio reducere a nivelului datoriilor monetare, atât pe parcursul, cât și la finele anului financiar, nu implică diminuarea capitalului statutar creat anterior. Fondul general de rezervă poate fi utilizat în exclusivitate pentru acoperirea pierderilor înregistrate conform rezultatului exercițiului la finele anului financiar, în cazul în care se înregistrează un rezultat negativ.

Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare și a metalelor prețioase cuprinde venituri nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare și diferențe din reevaluarea metalelor prețioase.

Alte rezerve ale Băncii cuprind diferențele din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG (componenta valorii de piață și diferențele de curs aferente reevaluării) și diferențele din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG pentru următoarele 12 luni.

18. Capital și rezerve (continuare)

În componenta altor rezerve la nivel consolidat se include și rezultatul nedistribuit din activitatea filialei atribuibil Băncii.

Toate elementele conturilor de reevaluare reprezintă articole ale altor elemente ale rezultatului global care pot fi sau sunt redistribuite în profit sau pierdere. Mișcarea în "Alte rezerve" este prezentată în tabelul de mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
<i>Rezerva din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG</i>				
Sold la 1 ianuarie	(22 436)	(247 698)	(22 436)	(247 698)
Diferențe din reevaluarea la valoarea de piață	(282 905)	(364 368)	(282 905)	(364 368)
Reclasificat în profit și pierdere la derecunoaștere (Nota 22)	45 040	118 704	45 040	118 704
Sold la finele perioadei	(260 301)	(493 362)	(260 301)	(493 362)
<i>Rezerva din diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG</i>				
Sold la 1 ianuarie	15 648	534	15 648	534
Diferențe de curs din reevaluarea la valoarea de piață	(1 547)	2 017	(1 547)	2 017
Reclasificat în profit și pierdere la derecunoaștere (Nota 21)	(4 057)	(869)	(4 057)	(869)
Sold la finele perioadei	10 044	1 682	10 044	1 682
<i>Rezerva din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG</i>				
Sold la 1 ianuarie	7 813	4 349	7 813	4 349
Pierderi de credit așteptate	462	1 946	462	1 946
Diferențe de curs din reevaluare	145	(171)	145	(171)
Sold la finele perioadei	8 420	6 124	8 420	6 124
<i>Rezultat din activitatea filialei atribuibil Băncii</i>				
Sold la 1 ianuarie	8 585	7 320	-	-
Rezultat financiar al perioadei	-	-	-	-
Sold la finele perioadei	8 585	7 320	-	-
	(233 252)	(478 236)	(241 837)	(485 556)

19. Venituri din dobânzi

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi din activele oficiale de rezervă				
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt				
Dobânzi la depozite la termen în bănci străine și alte organizații financiare internaționale	239 518	332 931	239 518	332 931
Dobânzi la depozite overnight	68 675	125 447	68 675	125 447
Dobânzi la conturile "Nostro" la bănci străine și alte organizații financiare internaționale	1 770	1 423	1 770	1 423
Dobânzi la disponibilități la FMI	1 692	730	1 692	730
	311 655	460 531	311 655	460 531
Venituri din dobânzi la valori mobiliare				
Dobânzi la valori mobiliare investiționale evaluate la valoarea justă prin AERG	1 437 679	1 075 747	1 437 679	1 075 747
Dobânzi la valori mobiliare investiționale evaluate la cost amortizat	182 001	11 630	182 001	11 630
	1 619 680	1 087 377	1 619 680	1 087 377
	1 931 335	1 547 908	1 931 335	1 547 908
Venituri din dobânzi din instrumente în moneda națională				
Venituri din dobânzi la creditele acordate și repo				
Dobânzi la operațiuni repo	1 333	519	1 277	511
Dobânzi la creditele acordate băncilor	951	2 917	951	2 917
Dobânzi la creditele acordate altor persoane	400	548	400	548
	2 684	3 984	2 628	3 976
Venituri din dobânzi la valori mobiliare				
Dobânzi la valori mobiliare de stat derivate din garanții de stat, evaluate la cost amortizat	298 423	304 982	298 423	304 982
Dobânzi la valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior evaluate la cost amortizat	71 308	137 650	71 308	137 650
Dobânzi la valori mobiliare de stat deținute de DCU evaluate la cost amortizat	1 022	2 190	-	-
	370 753	444 822	369 731	442 632
Venituri din dobânzi la alte disponibilități	-	1	-	-
	373 437	448 807	372 359	446 608
Total venituri din dobânzi calculate utilizând metoda dobânzii efective	2 304 772	1 996 715	2 303 694	1 994 516

19. Venituri din dobânzi (continuare)

Rata cuponului la valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova derivate din garanții de stat constituie 1,40% și 5,30% anual (semestrul I 2023: 1,40% și 5,30%), iar rata efectivă a dobânzii pe baza căreia sunt înregistrate veniturile este de 5% pentru portofoliul respectiv de valori mobiliare.

Tabelul de mai jos prezintă veniturile și cheltuielile din dobânzi calculate conform metodei ratei efective a dobânzii, aferente instrumentelor financiare:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi				
Active financiare evaluate la cost amortizat	867 093	920 968	866 015	918 769
Active financiare evaluate la valoarea justă prin AERG	1 437 679	1 075 747	1 437 679	1 075 747
	2 304 772	1 996 715	2 303 694	1 994 516
Cheltuieli cu dobânzi				
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	700 760	2 226 710	702 059	2 228 010
Venituri/(Cheltuieli) nete din dobânzi utilizând metoda dobânzii efective	1 604 012	(229 995)	1 601 635	(233 494)

20. Cheltuieli cu dobânzi

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli cu dobânzi în moneda națională				
Cheltuieli cu dobânzi aferente disponibilităților				
Dobânzi aferente rezervelor obligatorii	380 489	1 094 537	380 489	1 094 537
Dobânzi aferente depozitelor acceptate de la bănci	3 907	32 439	3 907	32 439
Dobânzi la depozitele acceptate de la Ministerul Finanțelor	76 601	159 020	76 601	159 020
	460 997	1 285 996	460 997	1 285 996
Cheltuieli cu dobânzi aferente operațiunilor cu valori mobiliare și repo				
Dobânzi la certificatele BNM (<i>amortizarea scontului și costului de originare</i>)	218 615	917 979	219 914	919 279
	218 615	917 979	219 914	919 279
	679 612	2 203 975	680 911	2 205 275
Cheltuieli cu dobânzi în valută				
Cheltuieli cu dobânzi la creditele primite				
Dobânzi la creditele primite de la FMI	21 148	22 735	21 148	22 735
	21 148	22 735	21 148	22 735
Total cheltuieli cu dobânzi	700 760	2 226 710	702 059	2 228 010
Cheltuieli cu dobânzi aferente altor activități				
Cheltuieli cu dobânzi privind leasingul	229	277	147	151
Total alte cheltuieli similare	229	277	147	151

20. Cheltuieli cu dobânzi (continuare)

Pe parcursul semestrului I 2024, norma rezervelor obligatorii menținute de bănci licențiate în lei moldovenești și în valută neconvertibilă a fost diminuată cu 2 p.p. de la 33% la începutul anului până la 31% din baza de calcul, începând cu perioada de aplicare 16 iunie 2024 - 15 iulie 2024. Totodată, norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în valută liber convertibilă a fost diminuată de la 43% la începutul anului până la 41% din baza de calcul, începând cu perioada de aplicare 16 iunie 2024 - 15 iulie 2024.

În conformitate cu ratele de politică monetară, pe parcursul semestrului I 2024, rata de remunerare a rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă s-a modificat în 3 pași: de la 2,75% la 2,25% începând cu 6 februarie 2024, de la 2,25% la 1,75% din 21 martie 2024 și de la 1,75% la 1,60% din 07 mai 2024 (semestrul I 2023: diminuat în 4 trepte, interval de variație 18,0% - 4,0%).

Pe parcursul semestrului I 2024, rezervele obligatorii menținute în dolari SUA au fost remunerate la rate încadrate în intervalul de variație de 3,31% - 3,33%, iar rezervele obligatorii menținute în EUR - în intervalul de variație de 1,75%-1,91% (semestrului I 2023, rata de remunerare a rezervelor obligatorii din mijloace atrase în valute liber convertibile a constituit 0,01%).

Soldul mediu zilnic al certificatelor Băncii pe parcursul semestrului I 2024 a constituit 10 620 815 mii lei (semestrul I 2023: 12 593 747 mii lei). Rata nominală medie a dobânzii la certificatele Băncii plasate pe parcursul perioadei de raportare a constituit 4,13% (semestrul I 2023: 14,19%).

21. Venituri/(Pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri nete realizate din operațiuni de conversie valutară	108 812	13 389	108 808	13 359
Venituri nete realizate din diferențe de curs de la reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	4 057	869	4 057	869
Venituri/(Pierderi) nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	1 451 853	(2 713 317)	1 451 853	(2 713 317)
Venituri nete nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase	13 438	887	13 438	887
	1 578 160	(2 698 172)	1 578 156	(2 698 202)

21. Venituri/(Pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase (continuare)

Pe parcursul semestrului I 2024 și semestrului I 2023, veniturile realizate s-au înregistrat la vânzarea valutei și reprezintă diferența pozitivă dintre cursul de vânzare și costul stocului valutei respective (sau cursul mediu al valutei cumpărate) multiplicată la volumul vânzărilor.

Veniturile și pierderile realizate din diferențe de curs de la reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cuprind diferențele de curs cumulative de la data recunoașterii inițiale a instrumentelor până la data tranzacției (scadență sau vânzare) (Nota 22).

Veniturile și pierderile nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare se formează în rezultatul reevaluării zilnice a stocurilor valutare evaluate la cost amortizat sau valoarea justă prin AERG, ca diferență dintre cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu valutele care formează stocurile valutare respective și al reevaluării conturilor FMI pe parcursul perioadei de raportare.

Veniturile și pierderile nete nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase se formează la reevaluarea aurului efectuată în perioada de raportare la prețul în lei publicat de către Bancă în conformitate cu indicatorul $P_{Au\ USD}$ fixat de compania London Gold Market Fixing Ltd.

22. Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Pierderi nete realizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	(45 040)	(118 704)	(45 040)	(118 704)
	(45 040)	(118 704)	(45 040)	(118 704)

Pierderile din reevaluare sunt generate la scadența sau vânzarea valorilor mobiliare și reprezintă reevaluarea cumulativă a valorii mobiliare de la recunoașterea inițială până la scadență sau vânzare. Pe parcursul deținerii instrumentului în portofoliul Băncii reevaluările periodice (nerealizate) se reflectă în „Alte elemente ale rezultatului global” și „Alte rezerve” (Nota 18).

23. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice

Grupul și Banca își desfășoară activitatea doar pe teritoriul Republicii Moldova.

Analiza veniturilor din dobânzi, din comisioane și a altor venituri, a diferențelor din reevaluarea valorilor mobiliare, a diferențelor de curs din tranzacții, din reevaluarea stocurilor valutare și a metalelor prețioase, pentru perioada de raportare, pe activități și zone geografice (țara emitentului/debitorului instrumentului financiar) este prezentată după cum urmează:

23. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice (continuare)**CONSOLIDAT**

Țara emitentului/ debitorului	Rezerve valutare	Politică monetară	Moneda națională	Relațiile financiare cu organele statului	Tranzacții, schimb valutar și reevaluarea	Alte	Total
30 iunie 2024:	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Moldova	-	2 284	15 221	379 503	1 578 160	11 291	1 986 459
SUA	1 018 186	-	-	-	-	277	1 018 463
Germania	335 881	-	-	-	-	-	335 881
Franța	152 807	-	-	-	-	-	152 807
Marea Britanie	120 406	-	-	-	-	-	120 406
OFI	105 518	-	-	-	-	-	105 518
Canada	55 769	-	-	-	-	-	55 769
Regatul Țărilor de Jos	51 510	-	-	-	-	3	51 513
Suedia	26 664	-	-	-	-	-	26 664
Singapore	7 537	-	-	-	-	-	7 537
Finlanda	4 566	-	-	-	-	-	4 566
Coreea de Sud	3 724	-	-	-	-	-	3 724
Austria	1 286	-	-	-	-	-	1 286
Norvegia	1 135	-	-	-	-	-	1 135
Danemarca	1 111	-	-	-	-	-	1 111
Alte țări	400	-	-	-	-	4	404
Total	1 886 500	2 284	15 221	379 503	1 578 160	11 575	3 873 243
30 iunie 2023							
Moldova	-	3 436	11 865	452 390	(2 714 101)	9 934	(2 236 476)
SUA	801 227	-	-	-	-	274	801 501
Franța	184 524	-	-	-	-	-	184 524
OFI	165 232	-	-	-	-	-	165 232
Germania	72 587	-	-	-	-	-	72 587
Regatul Țărilor de Jos	70 228	-	-	-	-	-	70 228
Marea Britanie	52 503	-	-	-	-	-	52 503
Singapore	32 969	-	-	-	-	-	32 969
Canada	21 254	-	-	-	-	-	21 254
Suedia	18 950	-	-	-	-	-	18 950
Finlanda	5 868	-	-	-	-	-	5 868
Austria	2 492	-	-	-	-	-	2 492
Norvegia	1 202	-	-	-	-	-	1 202
Alte țări	188	-	-	-	-	15	203
Total venituri	1 429 224	3 436	11 865	452 390	(2 714 101)	10 223	(806 963)

23. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice (continuare)**BANCA**

Țara emitentului/ debitorului	Rezerve valutare	Politică monetară	Moneda națională	Relațiile financiare cu organele statului	Tranzacții, schimb valutar și reevaluarea	Alte	Total
30 iunie 2024:	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Moldova	-	2 228	15 221	376 988	1 578 156	9 135	1 981 728
SUA	1 018 186	-	-	-	-	277	1 018 463
Germania	335 881	-	-	-	-	-	335 881
Franța	152 807	-	-	-	-	-	152 807
Marea Britanie	120 406	-	-	-	-	-	120 406
OFI	105 518	-	-	-	-	-	105 518
Canada	55 769	-	-	-	-	-	55 769
Regatul Țărilor de Jos	51 510	-	-	-	-	3	51 513
Suedia	26 664	-	-	-	-	-	26 664
Singapore	7 537	-	-	-	-	-	7 537
Finlanda	4 566	-	-	-	-	-	4 566
Coreea de Sud	3 724	-	-	-	-	-	3 724
Austria	1 286	-	-	-	-	-	1 286
Norvegia	1 135	-	-	-	-	-	1 135
Danemarca	1 111	-	-	-	-	-	1 111
Alte țări	400	-	-	-	-	4	404
Total	1 886 500	2 228	15 221	376 988	1 578 156	9 419	3 868 512
30 iunie 2023							
Moldova	-	3 428	11 865	448 390	(2 714 131)	8 724	(2 241 724)
SUA	801 227	-	-	-	-	274	801 501
Franța	184 524	-	-	-	-	-	184 524
OFI	165 232	-	-	-	-	-	165 232
Germania	72 587	-	-	-	-	-	72 587
Regatul Țărilor de Jos	70 228	-	-	-	-	-	70 228
Marea Britanie	52 503	-	-	-	-	-	52 503
Singapore	32 969	-	-	-	-	-	32 969
Canada	21 254	-	-	-	-	-	21 254
Suedia	18 950	-	-	-	-	-	18 950
Finlanda	5 868	-	-	-	-	-	5 868
Austria	2 492	-	-	-	-	-	2 492
Norvegia	1 202	-	-	-	-	-	1 202
Alte țări	188	-	-	-	-	15	203
Total venituri	1 429 224	3 428	11 865	448 390	(2 714 131)	9 013	(812 211)

23. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice (continuare)

Rezultatele nete din diferențele de curs nerealizate și realizate sunt prezentate separat de alte activități. Acestea reprezintă rezultatul cumulativ derivat al activităților Băncii din implementarea operațiunilor de politică monetară (intervențiile valutare, rezervele obligatorii în valută), deservirea plăților și încasărilor în valută ale Guvernului și nemijlocit al activităților de gestiune a rezervelor valutare. Veniturile din relațiile financiare cu organele statului includ veniturile din dobânzile la valorile mobiliare de stat deținute în portofoliul Grupului și al Băncii (Nota 19) și alte venituri din exercitarea funcției de agent și bancher al statului.

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Rezerve valutare		1 886 500	1 429 224	1 886 500	1 429 224
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt	19	311 655	460 531	311 655	460 531
Venituri din dobânzi la valori mobiliare în valută	19	1 619 680	1 087 377	1 619 680	1 087 377
Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare	22	(45 040)	(118 704)	(45 040)	(118 704)
Alte venituri		205	20	205	20
Politică monetară		2 284	3 436	2 228	3 428
Venituri din dobânzi la operațiuni repo	19	1 333	519	1 277	511
Venituri din dobânzi la creditele acordate băncilor	19	951	2 917	951	2 917
Moneda națională		15 221	11 865	15 221	11 865
Alte venituri		15 221	11 865	15 221	11 865
Relațiile financiare cu organele statului		379 503	452 390	376 988	448 390
Venituri din dobânzi la valori mobiliare în moneda națională	19	370 753	444 822	369 731	442 632
Alte venituri		8 750	7 568	7 257	5 758
Tranzacții, schimb valutar și reevaluarea	21	1 578 160	(2 714 101)	1 578 156	(2 714 131)
Alte		11 575	10 223	9 419	9 013
Venituri din dobânzi la creditele acordate altor persoane	19	400	548	400	548
Venituri din dobânzi la alte disponibilități	19	-	1	-	-
Alte venituri		11 175	9 674	9 019	8 465
Total		3 873 243	(806 963)	3 868 512	(812 211)

24. Cheltuieli operaționale

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie 2024	30 iunie 2023	30 iunie 2024	30 iunie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli privind remunerarea muncii și alte beneficii	143 511	114 910	140 287	112 037
Contribuții privind asigurările sociale de stat obligatorii	41 271	33 076	40 499	32 389
Alte cheltuieli cu personalul	452	326	452	326
Cheltuieli cu personalul	185 234	148 312	181 238	144 752
Cheltuieli aferente producerii monedei naționale	23 221	134	23 221	134
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor corporale	6 489	7 461	6 454	7 393
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor necorporale	8 061	6 945	8 057	6 941
Cheltuieli privind amortizarea dreptului de utilizare a activelor	2 302	2 114	2 096	1 908
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor	16 852	16 520	16 607	16 242
Cheltuieli cu servicii informaționale, consultanță și audit	16 546	14 984	15 692	14 111
Cheltuieli pentru întreținerea imobilizărilor corporale	6 223	6 538	6 093	6 392
Cheltuieli cu taxe și comisioane	1 105	861	1 577	1 338
Alte cheltuieli	10 799	7 599	10 513	7 269
Alte cheltuieli operaționale	34 673	29 982	33 875	29 110

Pentru a asigura un nivel de remunerare a angajaților Băncii Naționale care nu este inferior nivelului de remunerare a posturilor similare ca impact și complexitate din sectorul bancar și/sau piața generală de servicii specializate, sistemul salarial al BNM este actualizat și ajustat periodic prin aplicarea de instrumente de mentenanță care consideră evoluțiile din piața de referință. Corespunzător, începând cu 1 ianuarie 2024, sistemul salarial al BNM a fost ajustat prin aplicarea indicatorului evoluției anuale relative calculat în baza datelor aferente câștigului salarial mediu lunar brut pe activități economice publicate de Biroul Național de Statistică, astfel constituind unul din motivele majore care a cauzat creșterea cheltuielilor cu personalul. Un alt factor care a influențat majorarea cheltuielilor cu personalul este creșterea numărului angajaților activi cu circa 11% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, ca urmare a preluării atribuțiilor de supraveghere, reglementare, licențiere a activității în domeniile asigurărilor, reasigurărilor, creditării nebankare de către Bancă începând cu 01 iulie 2023, precum și acoperii parțiale a posturilor vacante din structura BNM.

Cheltuielile cu personalul includ și cheltuielile aferente provizionului înregistrat pentru concedii neutilizate. La 30 iunie 2024, numărul angajaților activi al Grupului au constituit 550 angajați iar ai Băncii au constituit 533 angajați (la 30 iunie 2023: Grupul: 495 angajați, Banca: 479 angajați activi).

24. Cheltuieli operaționale (continuare)

Numărul mediu al salariaților repartizați pe categorii în decursul perioadei a fost:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie	30 iunie	30 iunie	30 iunie
	2024	2023	2024	2023
	angajați	angajați	angajați	angajați
Manageri	116	114	114	110
Specialiști	361	295	346	285
Personal tehnic	64	66	64	66
	541	475	524	461

Cheltuielile din comisioane și taxe includ comisioane:

CONSOLIDAT	Dintre care pe sector:			30 iunie	30 iunie
	Organizații financiare			2024	2023
	Bănci	internaționale	Altele	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Linii de creditare	-	9	-	9	196
Deservirea operațiunilor în conturi	1 096	-	-	1 096	665
	1 096	9	-	1 105	861

BANCA	Dintre care pe sector:			30 iunie	30 iunie
	Organizații financiare			2024	2023
	Bănci	internaționale	Altele	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Depozitarea valorilor mobiliare	-	-	472	472	477
Linii de creditare	-	9	-	9	196
Deservirea operațiunilor în conturi	1 096	-	-	1 096	665
	1 096	9	472	1 577	1 338

Comisioanele din depozitarea valorilor mobiliare de stat reprezintă comisioanele percepute de către DCU pentru păstrarea portofoliului de valori mobiliare de stat deținut de Bancă, inclusiv din operațiunile repo, în Sistemul depozitarului central unic (DEPO/x). Cheltuielile reprezintă cheltuieli din comisioane pentru activele financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Cheltuielile operaționale (instruiri, consultanță) compensate prin asistență tehnică internațională acordată de către organizații financiare internaționale au fost prezentate compensat cu veniturile aferente. Pe parcursul semestrului I 2024 și al semestrului I 2023, Banca Națională a beneficiat de asistență din partea Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională, a Trezoreriei Băncii Mondiale, a Trezoreriei Statelor Unite ale Americii, a Fondului European pentru Europa de Sud-Est, a Fondului Monetar Internațional și a unor bănci centrale.

25. Părți afiliate

Părțile afiliate Grupului sunt filiala SA „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare” și conducerea (membrii Consiliului de supraveghere, Comitetului executiv și conducătorii de nivel mediu), iar părțile afiliate Băncii reprezintă conducerea Băncii.

Conducerea Grupului și a Băncii

Cheltuielile de remunerare și compensare aferente conducerii Grupului pe parcursul semestrului I 2024 au constituit 32 844 mii lei, dintre care pentru membrii Consiliului de supraveghere 2 925 mii lei remunerare (Banca: 2 613 mii lei, filiala: 312 mii lei) și 775 mii lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Banca: 700 mii lei, filiala: 75 mii lei); pentru membrii Comitetului executiv – 5 861 mii lei remunerare (Banca: 4 926 mii lei, filiala: 935 mii lei), 1 652 mii lei contribuții de asigurări sociale (Banca: 1 428 mii lei, filiala: 224 mii lei); și pentru conducătorii de nivel mediu - 16 778 mii lei remunerare (Banca: 16 778 mii lei), 4 853 mii lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Banca: 4 853 mii lei).

Cheltuielile de remunerare și compensare aferente conducerii Grupului pe parcursul semestrului I 2023 au constituit 27 939 mii lei, dintre care pentru membrii Consiliului de supraveghere – 2 331 mii lei remunerare (Banca: 2 109 mii lei, filiala: 222 mii lei) și 665 mii lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Banca: 612 mii lei, filiala: 53 mii lei); pentru membrii Comitetului executiv – 6 591 mii lei remunerare (Banca: 5 686 mii lei, filiala: 905 mii lei) și 1 863 mii lei contribuții de asigurări sociale obligatorii (Banca: 1 649 mii lei, filiala: 214 mii lei); și pentru conducătorii de nivel mediu - 12 791 mii lei remunerare (Banca: 12 791 mii lei) și 3 698 mii lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Banca: 3 698 mii lei).

Cheltuielile de remunerare includ salarii și beneficii pe termen scurt. Factorii care au dus la majorarea cheltuielilor de remunerare sunt enumerați în Nota 24.

Tranzacțiile cu conducerea Băncii includ tranzacțiile aferente creditelor acordate. Soldul creditelor acordate conducerii Băncii, acordarea și rambursarea pe parcursul perioadei, precum și mișcarea acestora rezultată din modificările în structura de personal (transferuri interne de la/la poziții de conducători de nivel mediu) sunt prezentate mai jos:

	Sold la 1 ianuarie	Credite acordate	Transferuri	Rambursări	Sold la data de raportare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Conducătorii de nivel mediu					
Semestrul I			-		
2024	1 462	350		(263)	1 549
Anul 2023	1 930	200	-	(668)	1 462

Creditele au fost acordate la rate ale dobânzii similare pentru toți salariații în condițiile prevăzute de actele normative interne ale Băncii.

25. Părți afiliate (continuare)

Aceste credite sunt asigurate prin garanții depuse de fiecare persoană beneficiară, și la situația din 30 iunie 2024 aveau o valoare de gaj în suma de 3 304 mii lei (la 31 decembrie 2023: 3 304 mii lei). La situația din 30 iunie 2024 și 31 decembrie 2023, aceste credite erau clasificate în categoria creditelor standard și nu au fost formate reduceri pentru pierderi de credit așteptate din depreciere preconizată a acestora. Pe parcursul perioadei încheiate la 30 iunie 2024 și 31 decembrie 2023, Banca nu a încheiat tranzacții de creditare cu membrii Consiliului de supraveghere și ai Comitetului executiv.

Filiala Băncii

Banca deține 98,36% în capitalul S.A. „Depozitarului central unic al valorilor mobiliare” și desemnează 4 din cei 7 membri ai Consiliului de supraveghere al S.A. „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare”, astfel, în conformitate cu IFRS 10, deține controlul asupra S.A. „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare” în calitate de filială a Băncii. Soldul și tranzacțiile Băncii cu S.A. „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare” sunt prezentate în tabelul de mai jos:

<i>Solduri</i>	30 iunie 2024	31 decembrie 2023
Active	MII LEI	MII LEI
Investiții în filiale – aport în capitalul filialei în mijloace bănești	24 000	24 000
Alte creanțe pe termen scurt	275	309
	24 275	24 309
Alte obligații		
Contul curent al filialei în Bancă	2 676	7 499
Alte datorii	309	330
	2 985	7 829
<i>Tranzacții</i>	30 iunie 2024	30 iunie 2023
Venituri din dobânzi	MII LEI	MII LEI
Comisioane pentru decontarea rezultatelor licitațiilor aferente tranzacțiilor repo	(56)	(7)
	(56)	(7)
Alte venituri		
Venituri din compensarea cheltuielilor la externalizarea serviciilor IT	554	824
	554	824
Cheltuieli din dobânzi		
Comisioane din procesarea și decontarea certificatelor Băncii	1 300	1 300
	1 300	1 300
Cheltuieli operaționale		
Comisioane pentru depozitarea valorilor mobiliare de stat	472	477
	472	477

25. Părți afiliate (continuare)

Banca nu a identificat indicatori de depreciere a investiției sale în filială și nu au fost formate provizioane din deprecierea investiției în filială. Creanțele față de filială au fost clasificate în categoria standard, au fost colectate în termen și nu au fost formate reduceri din pierderi de credit preconizate. Cheltuielile Băncii cu filiala au fost înregistrate la tarifele standard aprobate de Consiliul de supraveghere al filialei (comisioane) și tarifele aplicate de Bancă pentru datorii similare (dobânzi). Veniturile din compensarea cheltuielilor au fost facturate în scopul compensării costurilor suportate de Bancă aferente activității de prestare a serviciilor de externalizare a serviciilor IT ale filialei.

Capitalul

Capitalul autorizat al Băncii este deținut exclusiv de către stat. Luând în considerație prevederile art. 1 din *Legea nr.548/1995*, care stipulează expres că Banca este o persoană juridică publică autonomă responsabilă față de Parlament, Guvernul și alte entități afiliate Guvernului nu sunt considerate a fi părți afiliate Băncii. Tranzacțiile efectuate cu aceste entități sunt prezentate în notele corespunzătoare la situațiile financiare.

26. Angajamente și datorii contingente

Cambii emise în favoarea terților

La 30 iunie 2024, valoarea cambiei emisă de către Bancă în favoarea Fondului Monetar Internațional pentru asigurarea creditelor primite în cadrul Angajamentelor EFF a constituit 756 406 mii lei (la 31 decembrie 2023: 842 697 mii lei).

Angajamente investiționale

La 27 iunie 2024, Banca a încheiat 3 tranzacții de cumpărare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 149 500 mii EUR (echivalentul în moneda națională la 30 iunie 2024 – 2 868 920 mii lei) și 5 tranzacții de vânzare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 150 000 mii EUR (echivalentul în moneda națională la 30 iunie 2024 – 2 878 515 mii lei), toate având data valutei 1 iulie 2024. La 28 iunie 2024, Banca a încheiat o tranzacție de cumpărare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 40 000 mii USD (echivalentul în moneda națională la 30 iunie 2024 – 717 148 mii lei) și 2 tranzacții de vânzare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 50 000 mii USD (echivalentul în moneda națională la 30 iunie 2024 – 896 435 mii lei), toate având data valutei 1 iulie 2024.

Totodată, în cadrul programului de gestionare externă a rezervelor, la 28 iunie 2024 Banca Mondială a încheiat 2 tranzacții de vânzare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 11 000 mii USD (echivalentul în moneda națională la 30 iunie 2024 – 197 216 mii lei), având data valutei 1 iulie 2024.

Angajamente de creditare

La situația din 30 iunie 2024, nu existau angajamente condiționale cu caracter creditor (la 31 decembrie 2023 nu existau angajamente condiționale cu caracter creditor).

26. Angajamente și datorii contingente (continuare)

Angajamente de capital

La 30 iunie 2024, în conformitate cu contractele încheiate, Grupul și Banca erau angajate să onoreze pe parcursul perioadelor viitoare obligații financiare privind achizițiile de imobilizări corporale și necorporale aferente activității Băncii în sumă de 10 539 mii lei (în valuta originală 30 mii USD, 99 mii EUR și 8 091 mii lei) (la 31 decembrie 2023: 13 349 mii lei (în valuta originală 300 mii USD, 99 mii EUR și 6 202 mii lei)).

Litigii și datorii contingente

La situația din 30 iunie 2024, Grupul a fost implicat în 50 litigii (31 decembrie 2023: 44 litigii).

Conform situației la 30 iunie 2024, Banca este implicată în 21 litigii judiciare în calitate de pârât, 14 litigii în calitate de copârât și 11 litigii judiciare în calitate de parte terță sau organ de supraveghere (31 decembrie 2023: 19 litigii judiciare în calitate de pârât, 14 litigii în calitate de copârât și 9 litigii judiciare în calitate de parte terță sau organ de supraveghere).

5 din litigiile în care Banca figurează în calitate de pârât reprezintă litigiile inițiate de foști acționari ai B.C. „Energbank” S.A pe marginea Hotărârii Comitetului executiv al BNM nr. 13 din 11.01.2019 „Cu privire la acțiunea concertată a acționarilor B.C. „Energbank” S.A. (în continuare *Hotărârea BNM nr.13/2019*), Hotărârilor Comitetului executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019 și nr. 167 din 10.07.2020 prin care au fost respinse cererile acționarilor de prelungire a termenului de vânzare a acțiunilor B.C. „Energbank” S.A. și litigiile inițiate în anul 2022 cu privire la repararea prejudiciilor pretins a fi cauzate prin Hotărârea BNM nr. 13 din 11.01.2019.

Prin Hotărârea BNM nr. 13/2019 s-a constatat că mai mulți acționari ai B.C. „Energbank” S.A. acționează concertat și dețin în capitalul social al băncii în total deținerea calificată de 52,55% fără aprobarea BNM. Ca rezultat, unele drepturi ale acționarilor respectivi, prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, au fost suspendate și acești acționari aveau obligația să înstrăineze, în termen de 3 luni, acțiunile aferente deținerii în capitalul B.C. „Energbank” S.A. Dacă în acest termen acțiunile nu erau înstrăinate, B.C. „Energbank” S.A. urma să anuleze acțiunile deținute de acești acționari, să emită noi acțiuni și să le expună spre vânzare la bursa de valori, iar suma încasată din vânzare urma să fie transmisă foștilor deținători ai acțiunilor. Având în vedere că acționarii vizați nu au înstrăinat în termenele stabilite acțiunile deținute în capitalul B.C. „Energbank” S.A., aceasta a anulat acțiunile, a emis acțiuni noi și le-a expus spre vânzare conform Legii nr. 202/2017. Ulterior obținerii la data de 18.03.2021 a aprobării BNM pentru răscumpărarea de către B.C. „Energbank” S.A. a acțiunilor noi emise în urma anulării acțiunilor deținute de acționarii respectivi care nu au fost vândute la bursa de valori în termene legale, B.C. „Energbank” S.A. a transferat foștilor acționari suma convenită pentru acțiunile anulate.

Între timp, 9 acționari din cei vizați de Hotărârea BNM nr. 13/2019 au înaintat în instanța de judecată acțiuni privind anularea Hotărârii nr. 13/2019. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 21.12.2021, hotărârea dată a fost anulată.

26. Angajamente și datorii contingente (continuare)

Decizia Curții de Apel din 21.12.2021 a fost menținută prin Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 29.03.2023. Prin Încheierea Curții Supreme de Justiție din 18.09.2024, cererea BNM de revizuire a acestei decizii a fost respinsă.

În ianuarie 2022, foștii acționari vizați de Hotărârea BNM nr.13/2019 (11 la număr) au înaintat BNM cereri de reparare a prejudiciilor materiale pretins a fi cauzate prin această hotărâre determinat de ei ca diferența dintre prețul acțiunilor anulate evaluat de acționari ca fiind preț „real”/„corect” și suma primită de la B.C. „Energbank” S.A. ca urmare a răscumpărării acțiunilor nou-emise și de reparare a prejudiciilor morale. BNM a respins cererile menționate. Ca urmare, foștii deținători de acțiuni (10 persoane juridice și fizice) au înaintat în martie 2022 la Curtea de Apel Chișinău acțiuni de judecată privind repararea prejudiciilor.

În cadrul examinării acțiunilor respective privind repararea prejudiciilor, la cererea unor reclamanți, Curtea de Apel Chișinău a transmis sesizarea la Curtea Constituțională cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi ale Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, conform cărora mărimea prejudiciului patrimonial eventual cauzat foștilor acționari ai băncii se determină „potrivit unei evaluări independente și obiective” dispusă de către instanța de judecată, iar evaluarea trebuie să fie efectuată de către o „societate de audit cu renume internațional”. Prin decizia din 21.11.2024, Curtea Constituțională a declarat ca inadmisibilă sesizarea respectivă. Următoarea ședință de judecată la Curtea de Apel Chișinău este stabilită pentru 27.01.2025.

Considerând natura și statutul acțiunilor de judecată și condițiile de determinare a existenței și mărimii prejudiciului patrimonial pretins în lipsa evaluării independente și obiective, pe baza consultărilor cu juriștii Băncii și a înțelegerii riscurilor asociate cazului la situația din 30 iunie 2024 (precum și la situația din 31 decembrie 2023), conducerea Băncii a concluzionat că prezentarea unei datorii contingente în situațiile financiare satisface cerințele IAS 37, astfel, Banca neînregistrând un provizion aferent acestui caz. Banca va monitoriza evoluția acestui caz la fiecare dată de raportare în conformitate cu prevederile relevante ale standardelor și reglementărilor contabile.

Un alt litigiu în care Banca figurează în calitate de pârât vizează atragerea Băncii în calitate de parte civilmente responsabilă în cauza penală intentată împotriva unor foști membri ai organelor de conducere a Băncii.

Prin încheierile Judecătoriei Chișinău din 22.01.2024 și 27.03.2024, Banca a fost recunoscută ca „parte civilmente responsabilă” (persoană care, în baza legii sau conform acțiunii civile, poate fi supusă răspunderii materiale pentru prejudiciul material cauzat de faptele inculpaților) pe marginea acțiunii civile depuse de Ministerul Finanțelor în cauza penală intentată împotriva unor foști membri ai organelor de conducere a BNM, unul din procesele penale din dosarul generic ”Frauda bancară”. Având în vedere stadiul curent al examinării cauzei penale și circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei, conducerea Băncii a concluzionat că prezentarea unei datorii contingente în situațiile financiare satisface cerințele IAS 37.

26. Angajamente și datorii contingente (continuare)

Pe baza consultărilor cu juriștii Băncii și a înțelegerii riscurilor asociate acestei cauze, la situația din 30 iunie 2024 (precum și la situația din 31 decembrie 2023), Banca nu a înregistrat provizioane pentru litigii, deoarece nu consideră că există dovezi suficiente de eventuale ieșiri viitoare de fluxuri economice aferente acestora.

De menționat că începând cu 01 iulie 2023, odată cu preluarea de către Bancă a unor atribuții ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), în temeiul art. X alin. (5) și (16) din Legea nr.214/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative), CNPF a predat BNM dosarele litigiilor de contencios administrativ în curs de examinare în instanțe (30 iunie 2024: 20 litigii, 31 decembrie 2023: 20 litigii) în legătură cu actele emise în exercitarea atribuțiilor CNPF. În aceste litigii BNM are calitatea de copârât sau autoritatea de supraveghere.

Potrivit art. X. alin. (18) din Legea nr. 214/2023, CNPF va efectua, din contul bugetului său, plata prejudiciilor și a cheltuielilor de judecată cauzate de actele juridice, actele administrative, operațiunile administrative sau inacțiunile CNPF, încheiate, emise, realizate sau manifestate până la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative, în cazul în care instanța de judecată constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceasta, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt care este legat de exercitarea atribuțiilor sale și care a cauzat prejudicii unor terți, Banca nefiind ținută responsabilă pentru prejudiciile și cheltuielile de judecată menționate, inclusiv în cazul participării acestora în procesele de judecată prevăzute la art. VIII alin.(16) al legii citate.

Conform situației la 30 iunie 2024, DCU este implicat în 1 litigiu judiciar în calitate de pârât, 2 litigii în calitate de reclamant și 1 litigiu în calitate de parte terță (31 decembrie 2023: 2 litigii judiciare în calitate de reclamant) și nu a înregistrat provizioane pentru litigii, considerând că nu estimează eventuale ieșiri viitoare de fluxuri economice aferente acestora.

27. Contracte de leasing

Grupul și Banca utilizează spații administrative în regim de leasing.

Contractul de leasing al Băncii este încheiat pe o perioadă de până la 31 decembrie 2025, cu opțiunea extinderii termenului de leasing pe perioade anuale consecutive, în cazul lipsei obiecțiilor părților contractante. Contractul de chirie poate fi reziliat de către locatar cu un preaviz de 1 lună, fără suportarea unor cheltuieli de reziliere. Pe parcursul anului 2023 a fost înregistrat activul aferent dreptului de utilizare și datoria aferentă privind contractul de leasing al Băncii considerând termenul de până la 31 decembrie 2025 și aplicând rata de împrumut în euro derivată din rata dobânzii de depozit publicată de FMI la data recunoașterii pentru determinarea valorii actualizate a plăților viitoare de leasing.

27. Contracte de leasing (continuare)

Începând cu anul 2018, filiala utilizează spațiul administrativ în regim de leasing. Contractul de leasing a fost încheiat pe o perioadă de 3 ani cu posibilitatea rezilierii, cu un preaviz de 15 zile lucrătoare, fără suportarea unor cheltuieli de reziliere. La 11 octombrie 2022, contractul a fost prelungit pentru 3 ani de zile, cu aplicarea ratei de bază a BNM la data revizuirii pentru valoarea actualizată a plăților de leasing

Active aferente dreptului de utilizare

Activele aferent dreptului de utilizare se referă la spațiile administrative arendate și sunt incluse în Nota 11 în categoria „Terenuri, clădiri și construcții similare”.

Spații administrative	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie	31 decembrie	30 iunie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sold inițial la 1 ianuarie	9 114	3 563	8 383	2 421
Adiții	-	11 665	-	11 665
Amortizarea calculată	(2 302)	(4 415)	(2 096)	(4 004)
Diminuări	-	(1 699)	-	(1 699)
Sold la finele perioadei	6 812	9 114	6 287	8 383

Sume recunoscute în situația rezultatului global

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie	30 iunie	30 iunie	30 iunie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli privind amortizarea dreptului de utilizare a activelor	(2 302)	(2 114)	(2 096)	(1 908)
Cheltuieli cu dobânzi privind leasingul	(229)	(277)	(147)	(151)
	(2 531)	(2 391)	(2 243)	(2 059)

Sume recunoscute în situația fluxurilor de mijloace bănești

	CONSOLIDAT		BANCA	
	30 iunie	30 iunie	30 iunie	30 iunie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Plăți totale privind leasingul	(2 435)	(1 953)	(2 149)	(1 654)
	(2 435)	(1 953)	(2 149)	(1 654)

28. Evenimente ulterioare

După data bilanțului contabil, au fost înregistrate evenimente ulterioare semnificative care nu conduc la ajustarea rezultatelor înregistrate la data bilanțului.

Modificarea ratingului de țară atribuit Republicii Moldova

La data de 27 septembrie 2024, agenția de rating Fitch a atribuit Republicii Moldova rating de țară B+ cu perspectivă stabilă.

Nivelul B+ al ratingului reflectă angajamentul față de politicile care au menținut stabilitatea macroeconomică și financiară, depășind, în ultimii ani, o serie de șocuri potențial destabilizatoare, nivelul scăzut al datoriei guvernamentale ce asigură sustenabilitatea indicatorilor de datorie, disponibilitatea sprijinului financiar extern și rezervele internaționale consolidate. Acești factori sunt balansați de expunerea ridicată la tensiunile geopolitice pe fondul războiului din țara vecină, a unui conflict înghețat și a riscului de destabilizare a interferenței externe în politica internă, precum și de un deficit structural mare al contului curent și o datorie externă netă ridicată.

Agenția de rating Fitch nu a mai cota Republica Moldova din decembrie 2009. Cotația este cu 2 poziții superioară ratingului de țară atribuit de Moody's: B3 (echivalent S&P/Fitch: B-).

Alte evenimente semnificative după data bilanțului contabil, care ar ajusta valorile recunoscute sau informațiile prezentate în situațiile financiare, nu au avut loc.